

- 1)** an authority granting concession - a public administration body authorised by the Act to grant, deny granting, change and revoking of concessions;
- 2)** foreign person:
- a)** a natural person with a place of residence abroad, without a Polish citizenship,
  - b)** a legal person with a registered office abroad
  - c)** a non-corporate organisational unit with a registered office abroad

Ekonomia i rachunkowość / Economics and accounting

- INTRODUCTION
  - [INTRODUCTION](#)
- 35
  - [AU.35.1](#)
  - [AU.35.2](#)
  - [AU.35.3](#)
- 36
  - [AU.36.1](#)
  - [AU.36.2](#)
  - [AU.36.3](#)
- 65
  - [AU.65.1](#)
  - [AU.65.2](#)
  - [AU.65.3](#)
- 66
  - [AU.66.1](#)
  - [AU.66.2](#)
  - [AU.66.3](#)
- 67
  - [AU.67.1](#)
  - [AU.67.2](#)

INTRODUCTION

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1Hqjfmgr1Ono>

technik_ekonomista

Source: Funmedia, cc0.

wprowadzenie

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RrsAjfWgFRs3d>

technik_rachunkowosci

Source: Funmedia, cc0.

wprowadzenie

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1KpudcSlrEG5>

technik_usług_pocztowych

Source: Funmedia, cc0.

wprowadzenie

INTRODUCTION TO THE E-RESOURCE

E-RESOURCE ECONOMICS AND ACCOUNTING

ENGLISH LANGUAGE

DIVISION INTO PROFESSIONS (TABLE OF CONTENTS)

ECONOMICS AND ACCOUNTING

Table of contents:

I. Postal and financial services technician

AU.66 Provision of postal, financial and courier services as well as in the field of trade in goods

1. Postal and delivery services
2. Performing financial services
3. Trade of goods

AU.67 Performing distribution and forwarding tasks in postal and courier services

1. Parcel handling
2. Expediting and transporting parcels

II. Economics technician

AU.35 Planning and conducting activities in an organisation

1. Organising economic activity and calculating taxes
2. Personnel and payroll management
3. Preparing plans, analyses, and statements

AU.36 Accounting

1. Documenting and recording business operations
2. Drawing up and reconciliation of inventory
3. Preparing a financial statement and conducting a financial analysis

III. Accounting technician

AU.36 Accounting

1. Documenting and recording business operations
2. Drawing up and reconciliation of inventory
3. Preparing a financial statement and conducting a financial analysis

AU.65 Settling salaries and public levies

1. Settlement of salaries
2. Settling taxes and public levies
3. Preparation of documents concerning the settlements with the Social Security Institution

INTRODUCTION

The economics and accounting industry is a branch which consists of three professions: economist technician, accounting technician and postal and financial services technician.

The economics technician has a lot of opportunities to find work in various positions. Acquired professional skills enable the graduate to open and run their own business and to find work in organisational units.

Economists are valued on the labour market because they have the ability to solve problems in contemporary enterprises. Employers' expectations are focused on practical skills during professional activities consistent with the job descriptions included in the Professional Qualifications Standards, related to, among others, employment policy, payroll calculations, insurance and tax accounting, accounting, cash transactions, supplies, sales, inventory management, settlement production, office work. It is necessary to use modern technology and financial and accounting programs, HR and payroll programs, and warehouse management programs. The analysis of job offers showed that the demand for specialists in accounting, finance, sales and marketing services is increasing.

The accounting technician on the other hand, is prepared to conduct accounting in an organisational unit; can apply financial accounting tools, control and qualify evidence for accounting, use accounting software to record business operations and prepare individual financial statements, and conduct financial analysis and assess the financial condition of an organisational unit. In addition, they can prepare employee documentation and settle remuneration for contracts of employment and civil law contracts.

In the area of settlements with public and legal institutions, they can prepare tax files and declarations as well as documents regarding settlements with the Social Insurance Institution.

The knowledge in the field of accounting combined with practical skills is a foundation for obtaining high positions in enterprises, business organisations, financial institutions, public finance units, consultancy and auditing offices, and accounting offices.

Whereas, postal and financial services belong to the branch of services dynamically developing in the economy of our country. High competition on the services market forces companies to increase the level of services provided through timeliness, security and reliability, price competitiveness, access to services and professional customer service. The labour market expects qualified employees whose involvement will increase the turnover of the postal and courier company. The graduates are offered work by nationwide (Poczta Polska, DHL EXPRESS (Poland), InPost, OPEK, DPD Polska, K-EX)) as well as local operators, while resourceful people can create their own one-man service company.

The dynamics of changes on the labour market in recent years is significant. Occupations that seemed to be dying out some time ago are currently experiencing a renaissance. The development of the logistics industry both in Poland and abroad is a consequence of the ongoing changes and trends on the market, the growing pace of consumer life, higher expectations for purchased products and the necessity to provide them.

The situation on the labour market of the European Economic Area countries, i.e. covered by free movement of employees, can be observed, among others through the European Job Mobility Portal.

source: [www.eures.europa.eu].

POSTAL AND FINANCIAL SERVICES TECHNICIAN

The postal and financial services technician provides clients with postal, financial, and courier services.

The postal and financial services technician can work in:

1. enterprises providing postal services,
2. enterprises involved in the provision of financial services,
3. courier companies.

The postal and financial services technician works independently, on a regular basis, in a shift system. The work takes place in constant atmospheric conditions, in daylight or artificial light, in a sitting position. In the work of a postal and financial services technician, they may be exposed to eye and motor system diseases.

The knowledge of a foreign language at the upper secondary school level should enable the graduate to:

1. use the language resources (lexical, grammatical, spelling and phonetic), enabling the implementation of professional tasks;
2. interpret statements regarding the performance of typical professional activities, expressed slowly and clearly, in a standard language version;
3. analyse and interpret short written texts regarding the performance of typical professional activities;
4. formulate short and understandable statements and written texts enabling communication in the work environment;
5. use foreign sources of information.

Predispositions to work:

1. communication skills,
2. ability to organise work,
3. good manners,
4. attentiveness,
5. reliability,
6. accuracy,
7. good eyesight,
8. good hearing,
9. divisibility of attention,
10. patience,
11. good physical condition.

In their work postal and financial services technician:

1. accepts and delivers letters/parcels,
2. transports and delivers letters/parcels,
3. settles money and postal orders,
4. deals with the circulation of goods.

Basic work tools and equipment:

1. a computer with a suite of office programs and software supporting the provision of postal and financial services,
2. office equipment, such as: telephone, fax, photocopier, shredder, devices for counting and checking banknotes and coins,
3. sales registration devices, such as: cash register, POS terminal, barcode reader,
4. devices for shipping dispatches, such as: electronic letter scale, electronic goods scale, table franking machine, sorting machine for shipment distribution.

ECONOMICS TECHNICIAN

The economics technician deals with planning and organising business activity and accounting.

The economics technician can work mainly in:

1. companies,
2. banks,
3. insurance companies,
4. public administration.

The economics technician can also run their own business.

The economist technician works in a team, in enclosed spaces, in a sitting position. Their working time is standardized, work takes place in daylight or artificial light. This work requires the use of office equipment. Movement and mobility may be necessary in this profession. The work is of executive and organisational character.

The knowledge of a foreign language at the upper secondary school level should enable the graduate to:

1. use the language resources (lexical, grammatical, spelling and phonetic), enabling the implementation of professional tasks;
2. interpret statements regarding the performance of typical professional activities, expressed slowly and clearly, in a standard language version;
3. analyse and interpret short written texts regarding the performance of typical professional activities;

4. formulate short and understandable statements and written texts enabling communication in the work environment;
5. use foreign sources of information.

Predispositions to work:

1. perceptivity,
2. accuracy,
3. good eyesight,
4. good hearing,
5. divisibility of attention,
6. reliability,
7. orderliness,
8. conscientiousness,
9. discipline,
10. honesty,
11. accounting and mathematics skills,
12. problem-solving skills,
13. communication skills,
14. organisational skills.

In their work the economics technician:

1. prepares tax files and declarations,
2. prepares financial analyses and statements,
3. carries out inventory,
4. maintains personnel and payroll documentation,
5. evaluates the financial situation of the organisation.

Basic work tools and equipment:

1. a computer with software to support financial and accounting operations, HR and payroll, sales and warehouse management, keeping the book of revenues and expenditures, calculating taxes, preparing statistical reports, servicing liabilities to Social Insurance Institution,
2. a computer with a suite of office and specialist programs for secretarial services,
3. office equipment, such as: telephone with answering machine, fax, scanner, photocopier, shredder, binding machine.

ACCOUNTING TECHNICIAN

The accounting technician keeps accounting and tax records.

The accounting technician can work mainly in:

1. companies,
2. banks,
3. insurance companies,
4. local government units.

The accounting technician can also run their own business.

The accounting technician works alone, in enclosed spaces, in constant atmospheric conditions. The work takes place in a sitting position. For an accounting technician, there is a risk of diseases of the skeletal system and the eyes. Professional activities are performed using office equipment.

The knowledge of a foreign language at the upper secondary school level should enable the graduate to:

1. use the language resources (lexical, grammatical, spelling and phonetic), enabling the implementation of professional tasks;
2. interpret statements regarding the performance of typical professional activities, expressed slowly and clearly, in a standard language version;
3. analyse and interpret short written texts regarding the performance of typical professional activities;
4. formulate short and understandable statements and written texts enabling communication in the work environment;
5. use foreign sources of information.

Predispositions to work:

1. perceptivity,
2. accuracy,
3. good eyesight,
4. reliability,
5. orderliness,
6. conscientiousness,
7. discipline,
8. honesty,
9. analytical skills,
10. ability to work in monotonous conditions,
11. ability to work under time pressure.

In their work the accounting technician:

1. prepares financial statements,
2. prepares financial analyses,
3. conducts and documents inventory,

4. settles salaries, taxes, fees for Social Insurance Institution.

Basic work tools and equipment:

1. a computer with software to support financial and accounting operations, HR and payroll, sales and warehouse management, keeping the book of revenues and expenditures, calculating taxes, preparing statistical reports, servicing liabilities to Social Insurance Institution,
2. a computer with a suite of office and specialist programs for secretarial services,
3. office equipment, such as: telephone with answering machine, fax, scanner, photocopier, shredder, binding machine.

PRESENTATION OF THE MATERIALS IN THE E-RESOURCE AND INFORMATION ON HOW TO USE THEM

According to the assumptions of the project, materials that have been prepared for the e-resource are aimed at presenting typical professional situations in the context of the industry language.

The range of professional tasks of a modern postal and financial services technician includes:

1. receiving, transporting, delivering and issuing postal and courier parcels;
2. conducting the promotion and active sale of goods and services provided by the operator;
3. performing distribution and forwarding operations and keeping documentation;
4. conducting money transactions and banking services.

The range of professional tasks of a modern economics technician includes:

1. accounting;
2. calculating public levies;
3. calculating salaries;
4. calculating fees for Social Insurance Institution;
5. conducting the financial analysis.

Whereas, the accounting technician apart from tasks stemming from the first qualification AU.36, in their work also concentrate on tasks in the area of:

1. planning and running business activity;
2. calculating taxes;
3. conducting HR and payroll settlements;
4. performing analyses and preparing statements in the field of entities conducting economic activity.

The scope of professional tasks is in line with what the student will learn in the vocational school. An innovation in a vocational school is the introduction to the educational process of compulsory learning of a foreign trade language.

Knowledge of a foreign language is becoming increasingly important for Polish employers who increasingly boldly cooperate with foreign companies. The employees themselves are also interested in raising their language competences, as they can take up employment in the European Union countries at any time, which is facilitated by the opening of the labour markets.

To meet these expectations, we provide teachers and students of Polish vocational schools with e-Resources for learning a foreign trade language in occupations: postal and financial services technician 421108, economics technician 331403, accounting technician 431103.

Among the prepared materials they can find, among others. films, animations, hypertexts that introduce material and didactic games and resources to check the level of content acquisition (mainly exercises).

We encourage everyone to use them!

DESCRIPTION OF LEARNING OBJECTIVES AND OUTCOMES

POSTAL AND FINANCIAL SERVICES TECHNICIAN (learning objectives and outcomes)

https://www.ore.edu.pl/wp-content/uploads/ksztalcenie_zawodowe/zawody2-3/cd/technik-uslug-pocztowych_i-finansowych-421108.pdf

ECONOMICS TECHNICIAN (learning objectives and outcomes)

https://www.ore.edu.pl/wp-content/uploads/ksztalcenie_zawodowe/zawody2-3/cd/technik_ekonomista_331404.pdf

ACCOUNTING TECHNICIAN (learning objectives and outcomes)

https://www.ore.edu.pl/wp-content/uploads/ksztalcenie_zawodowe/zawody2-3/cd/technik_rachunkowosci_431103.pdf

source:

Regulation of the Minister of National Education of March 13, 2017 on the classification of vocational education occupations

<http://dziennikustaw.gov.pl/du/2017/622/1>

Regulation of the Minister of National Education of March 31, 2017 on the core curriculum of vocational education

In the professional area II. administration and services, in the groups of professions (10) economics and administration, in the economy and accounting (17) industry, 3 separate professions were classified:

1. postal and financial services technician 421108,
2. economics technician 331403,
3. accounting technician 431103.

For the profession Economics technician 331403 and accounting technician 431103 there is one common qualification – AU.36.

Table 1. Interconnection of qualifications in the economics and accounting industry

	Qualification	Profession symbol	Profession in which it occurs	Common elements
AU.36	Accounting	431103	Accounting technician	OMZPKZ(AU.m)
		331403	Economics technician	PKZ(AU.m)
AU.65	Settling salaries and public levies	431103	Accounting technician	OMZPKZ(AU.m)
AU.35	Planning and conducting activities in an organisation	331403	Economics technician	OMZPKZ(AU.m)
AU.66	Provision of postal, financial and courier services as well as in the field of trade in goods	421108	Postal and financial services technician	OMZPKZ(AU.j)
AU.67	Performing distribution and forwarding tasks in postal and courier services	421108	Postal and financial services technician	OMZPKZ(AU.j)

As it can be seen in table 1 above, apart from interconnections in qualifications, there is also a strong connection between common PKZ(AU.m) and PKZ(AU.j), which are present in professions of this group.

These are representative skills for professions in this area or industry. These skills are crucial for these professions, they form the basis for the implementation of education in connection with the qualification AU.36.; AU.65; AU.35; AU.66, AU.67.

PKZ(AU.m) Skills constituting the foundation of education in professions: shipping and forwarding technician, logistics technician, economic technician, accounting technician, sales technician, bookselling technician

The student:

1. uses the concepts of microeconomics and macroeconomics;
2. uses computer programs in office work;
3. prepares standard forms of work correspondence;
4. conducts work connected with the preparation of business meetings;
5. applies legal provisions regarding professional secrecy and protection of personal data;
6. operates office equipment and devices;
7. stores documents;
8. selects statistical data in terms of their analytical and decision-making usefulness;
9. distinguishes between types of statistical surveys and their usefulness;
10. collects information about the surveyed population;
11. distinguishes, calculates and interprets basic statistical measures;
12. performs statistical analysis of the studied phenomenon;
13. prepares and presents statistical data and research results;
14. uses computer programs to support the performance of the tasks.

PKZ(AU.j) Skills constituting the foundation of education in professions: salesperson, sales technician, bookselling technician, postal and financial services technician

The student:

1. uses terminology in the field of science of commodities;
2. classifies goods according to specific criteria;
3. adheres to the rules of warehousing, storage and transport of goods;
4. adheres to commodity standards and quality standards for the storage and preservation of goods;
5. observes the rules of goods receipt;
6. distinguishes between types of packaging of goods;
7. respects the principles of packaging and labeling of goods;
8. adheres to the principles of packaging management;
9. applies the law on consumer rights;
10. complies with the complaint procedures;
11. defines the importance of marketing in advertising and distinguishes its elements;
12. prepares documents related to the work performed;
13. uses computer programs to support the performance of the tasks.

AU.36. Accounting

1. Documenting and recording business operations

The student:

1. prepares and controls accounting documents and qualifies them for accounting;
2. interprets economic events documented with accounting documents;
3. adheres to the principles of keeping accounting records;
4. classifies assets and liabilities;
5. evaluates assets and liabilities during the financial year and as at the balance sheet date;
6. identifies P&L categories;
7. adheres to the rules and applies the law regarding accounting;
8. observes the rules of accounting ledgers;
9. opens and closes account books;
10. records balance sheet and nominal operations on control and analytical accounts in various units;
11. settles the costs of an organisation's operation;
12. plans the depreciation of fixed assets and makes depreciation write-offs;
13. distinguishes and applies methods of cost calculation;
14. determines the financial result using the statistical method and the accounting method;
15. corrects errors in accounting documents and accounting books;
16. prepares a statement of turnovers and balances;
17. uses various forms of cash settlements;
18. uses financial and accounting software.
19. Drawing up and reconciliation of inventory

The student:

1. distinguishes types, stages and rules of stocktaking;
2. draws up inventory using different methods;
3. determines and interpretes inventory variances;
4. reconciles inventory variances;
5. draws up documentation on the course of stocktaking.

3. Preparing a financial statement and conducting a financial analysis

The student:

1. prepares a separate financial statement;
2. identifies the subject, tasks and methods of financial analysis;
3. selects and interprets financial analysis indicators;
4. calculates financial analysis indicators;
5. evaluates the property and financial situation of the organisation.

1. Settlement of salaries

The student:

1. prepares employee documentation;
2. distinguishes and draws up civil law agreements;
3. distinguishes components of the payroll;
4. prepares a payroll;
5. settles remuneration for civil law contracts;
6. applies the law regarding social security;
7. calculates social security contributions;
8. determines entitlement to sickness benefit and calculates its amount;
9. calculates the amount of benefits paid by the payer on behalf of the Social Insurance Institution;
10. apply legal provisions regarding health insurance;
11. calculates premiums for health insurance;
12. calculates the amount of the deduction for the Employee Benefit Fund;
13. uses HR and payroll software.

2. Settling taxes and public levies

The student:

1. uses terminology in the field of public finances;
2. applies regulations of the tax law;
3. classifies taxes;
4. recognises elements of tax and fee structures;
5. settles VAT tax;
6. settles excise duty;
7. settles income taxes, including contracts (conventions) on the avoidance of double taxation;
8. adheres to the principles of determining and accounting for other public levies;
9. keeps tax records;
10. prepares tax returns;
11. adheres to the rules of keeping tax documentation;
12. uses computer software to prepare tax settlements.

3. Preparation of documents concerning the settlements with the Social Security Institution

The student:

1. prepares the registration documents of the contribution payer and insured persons;
2. distinguishes social security contributions;

3. prepares billing documents;
4. draws up the documentation being the basis for payment of benefits by the Social Insurance Institution;
5. sets contributions to the Labour Fund and the Guaranteed Employee Benefits Fund;
6. uses a programme to prepare documents for settlement with the Social Insurance Institution.

AU.35. Planning and conducting activities in an organisation

1. Organising economic activity and calculating taxes

The student:

1. applies the provisions of the Code of Commercial Companies, the Civil Code, the Code of Administrative Procedure and tax regulations in the scope of performed tasks;
2. defines the tasks of entrepreneurs, financial institutions, government and local government administration bodies;
3. distinguishes the organisational and legal forms of the entrepreneurs' activities;
4. organises cooperation with contractors and other entities;
5. uses marketing strategies;
6. handles work related to trading in materials, goods and finished products as well as cash;
7. prepares documents related to trade in materials, goods and finished products as well as cash;
8. uses various methods of calculating sales prices, including VAT settlements;
9. distinguishes between types of inventory and rules for their normalisation;
10. calculates inventory standards in order to maintain production and sales continuity as well as inventory turnover;
11. calculates direct and indirect taxes;
12. draw up tax files and declarations;
13. uses computer programs supporting business operations and tax settlements.
14. Personnel and payroll management

The student:

1. applies legal regulations regarding personnel, payroll, and pension;
2. keeps records of recruitment, employment and work flow of employees;
3. prepares documents on employees' pension;
4. calculates salaries according to different pay systems and different contracts;
5. calculates advances on income tax on wages paid to natural persons;
6. prepares payrolls;
7. draw up social security and health declarations;
8. prepares declarations and tax returns regarding personal income tax in connection with the payment of wages;

9. calculates and interprets employment and remuneration indicators;
10. uses computer programmes to manage HR and payroll, insurance, and tax.
11. Preparing plans, analyses, and statements

The student:

1. distinguishes between the types and structure of plans;
2. adheres to the principles and methods of planning;
3. draws up a business plan;
4. calculates and interprets basic measures and indicators of economic analysis;
5. distinguishes between methods, types and stages of economic analysis;
6. prepares information on the performance of the organization's tasks necessary for economic analysis and reporting;
7. prepares reports on the implementation of planned tasks;
8. prepares, in various forms, presentations of planning and analytical materials;
9. uses computer programmes for calculations, analyses, and statements; uses a system for e-statistics.

AU.66. Provision of postal, financial and courier services as well as in the field of trade in goods

1. Postal and delivery services

The student:

1. applies legal provisions regarding postal operators and delivery companies;
2. uses price lists for postal services and regulations for the provision of postal and delivery services;
3. selects the scope of provided postal and delivery services to the client's needs;
4. prepares and analyses documents related to the entering into contracts for postal and delivery services;
5. accepts, delivers parcels, mass mailings, telegrams according to procedures;
6. uses computer programmes used in postal services;
7. supports technical devices at the customer service stand.
8. Performing financial services

The student:

1. applies legal provisions regarding financial services;
2. uses various forms of monetary settlements;
3. recognises counterfeit means of payment and identity documents and abides by procedures for dealing with irregularities;
4. accepts payments and makes withdrawals of money transfers for various reasons;
5. applies bank account regulations;

6. accepts loan applications and conducts the loan granting procedure.
7. Trade of goods

The student:

1. adheres to the rules of placing and settling orders;
2. prepares documents related to trade in goods;
3. observes the rules for receiving and issuing goods;
4. uses various forms of promotion and sale of goods;
5. distinguishes types, stages and rules of inventory and uses various methods of stocktaking.

AU.67. Provision of postal, financial and courier services as well as in the field of trade in goods

1. Parcel handling

The student:

1. uses the operator's technological instructions regarding the handling and dispatch of parcels;
2. observes the principles of dividing postal items in an automatic and manual system;
3. adheres to the security rules and deadlines for the course of posting mail;
4. prepares documents regarding the parcel handling;
5. applies the provisions of the law on the protection of classified information in terms of professional and state secrets;
6. identifies and calculates the quality indicators of postal and courier services;
7. selects and operates technical devices used in the handling of postal and courier parcels.

2. Expediting and transporting parcels

The student:

1. uses the operator's technical instructions regarding expediting and transport;
2. develops a schedule of works in the process of expediting and transporting parcels;
3. draws up and controls documentation regarding the expediting and transport of parcels;
4. expedites shipments;
5. develops and applies maps of postal connections.

ESTIMATED NUMBER OF HOURS REQUIRED TO ACHIEVE THE ESTABLISHED RESULTS OF
THE COURSE

QUALIFICATION DESIGNATION	QUALIFICATION NAME	PROFESSION NAME	NUMBER OF HOURS
AU.36	accounting	Accounting technician / Economics technician	6
AU.36.1	documenting and recording business operations	-	2
AU.36.2	drawing up and reconciliation of inventory	-	2
AU.36.3	preparing a financial statement and conducting a financial analysis	-	2
AU.65	settling salaries and public levies	Accounting technician	6
AU.65.1	settlement of salaries	-	2
AU.65.2	settling taxes and public levies	-	2
AU.65.3	preparation of documents concerning the settlements with the Social Security Institution	-	2
AU.35	planning and conducting activities in an organisation	Economics technician	6
AU.35.1	organising economic activity and calculating taxes	-	2
AU.35.2	personnel and payroll management	-	2
AU.35.3	preparing plans, analyses, and statements	-	2
AU.66	provision of postal, financial and courier services as well as in the field of trade in goods	Postal and financial services technician	6
AU.66.01	postal and delivery services	-	2
AU.66.02	performing financial services	-	2
AU.66.03	trade of goods	-	2

AU.67.	performing distribution and forwarding tasks in postal and courier services	Postal and financial services technician	4
AU.67.01	parcel handling	-	2
AU.67.02	expediting and transporting parcels	-	2

WPROWADZENIE DO E-ZASOBU

E-ZASÓB EKONOMIA I RACHUNKOWOŚĆ

JĘZYK ANGIELSKI

PODZIAŁ NA ZAWODY (SPIS TREŚCI)

EKONOMIA I RACHUNKOWOŚĆ

Spis treści:

I. Technik usług pocztowych i finansowych

AU.66 Świadczenie usług pocztowych, finansowych i kurierskich oraz w zakresie obrotu towarowego

1. Świadczenie usług pocztowych i kurierskich
2. Realizowanie usług finansowych
3. Realizowanie obrotu towarowego

AU.67 Wykonywanie zadań rozdzielczo-ekspedycyjnych w usługach pocztowych i kurierskich

1. Opracowywanie przesyłek
2. Ekspediowanie i przewóz przesyłek

II. Technik ekonomista

AU.35 Planowanie i prowadzenie działalności w organizacji

1. Organizowanie działalności gospodarczej i obliczanie podatków
2. Prowadzenie spraw kadrowo-płacowych
3. Sporządzanie planów, analiz i sprawozdań

AU.36 Prowadzenie rachunkowości

1. Dokumentowanie i ewidencjonowanie operacji gospodarczych
2. Prowadzenie i rozliczanie inwentaryzacji

3. Sporządzanie sprawozdania finansowego i przeprowadzanie analizy finansowej

III. Technik rachunkowości

AU.36 Prowadzenie rachunkowości

1. Dokumentowanie i ewidencjonowanie operacji gospodarczych
2. Prowadzenie i rozliczanie inwentaryzacji
3. Sporządzanie sprawozdania finansowego i przeprowadzanie analizy finansowej

AU.65 Rozliczanie wynagrodzeń i danin publicznych

1. Rozliczanie wynagrodzeń
2. Rozliczanie podatków i innych danin publicznych
3. Sporządzanie dokumentów dotyczących rozliczeń z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych

WPROWADZENIE

Branża ekonomia i rachunkowość to branża w skład której wchodzi trzy zawody: technik ekonomista, technik rachunkowości oraz technik usług pocztowych i finansowych.

Technik ekonomista posiada duże szanse zatrudnienia na różnorodnych stanowiskach pracy. Nabyte umiejętności zawodowe umożliwiają absolwentowi utworzenie i prowadzenie własnej działalności oraz zatrudnienie na stanowiskach w jednostkach organizacyjnych.

Ekonomiści są osobami cenionymi na rynku pracy, ponieważ posiadają umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów występujących we współczesnych przedsiębiorstwach. Oczekiwania pracodawców nakierowane są na praktyczne umiejętności podczas wykonywania czynności zawodowych zgodnych z opisem stanowisk pracy zawartych w Standardach kwalifikacji zawodowych, związanych między innymi z polityką zatrudnienia, naliczaniem wynagrodzeń, rozliczaniem ubezpieczeń i podatków, księgowością, obrotem pieniężnym, zaopatrzeniem, sprzedażą, gospodarką magazynową, rozliczaniem produkcji, wykonywaniem prac biurowych. Istnieje konieczność posługiwania się nowoczesną technologią oraz korzystania z użytkowych programów finansowo-księgowych, kadrowo-płacowych, zarządzania magazynem. Analiza ofert pracy wykazała, że wzrasta zapotrzebowanie na specjalistów w zakresie księgowości, finansów, obsługi sprzedaży i marketingu.

Technik rachunkowości natomiast jest przygotowany do prowadzenia rachunkowości w jednostce organizacyjnej; potrafi stosować narzędzia rachunkowości finansowej, kontrolować i kwalifikować dowody do księgowania, zastosować oprogramowanie księgowe do ewidencji operacji gospodarczych i sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego oraz przeprowadzić analizę finansową i ocenić kondycję

finansową jednostki organizacyjnej. Ponadto potrafi sporządzić dokumentację pracowniczą i rozliczyć wynagrodzenia z tytułu umów o pracę i umów cywilnoprawnych.

W zakresie rozliczeń z instytucjami publicznoprawnymi potrafi sporządzać ewidencje i deklaracje podatkowe oraz dokumenty dotyczące rozliczeń z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

Wiedza z zakresu rachunkowości połączona z umiejętnościami praktycznymi daje podstawy do zajmowania wysokich stanowisk w przedsiębiorstwach, organizacjach gospodarczych, instytucjach finansowych, jednostkach finansów publicznych, kancelariach doradczych i audytorskich oraz biurach rachunkowych.

Natomiast usługi pocztowo-finansowe należą do gałęzi usług prężnie rozwijających się w gospodarce naszego kraju. Duża konkurencja na rynku usług wymusza na firmach podniesienie poziomu świadczonych usług poprzez terminowość, bezpieczeństwo i niezawodność, konkurencyjność cen, dostępność do świadczonych usług oraz profesjonalna obsługa klienta. Rynek pracy oczekuje na wykwalifikowanych pracowników, których zaangażowanie przyczyni się do podniesienia obrotów firmy pocztowo-kurierskiej. Absolwentom pracę oferują operatorzy o zasięgu ogólnopolskim (Poczta Polska, DHL EXPRESS (Poland), InPost, OPEK, DPD Polska, K-EX)) jak i lokalnym, natomiast osoby przedsiębiorcze mogą tworzyć własną jednoosobową firmę usługową.

Dynamika zmian na rynku pracy w ostatnich latach jest znacząca. Zawody, które jeszcze jakiś czas temu wydawały się wymierające, w obecnej chwili przeżywają swój renesans. Następnym zachodzącym zmian i trendów na rynku, rosnącego tempa życia konsumentów, coraz wyższych oczekiwań wobec kupowanych produktów jest rozwój branży włókienniczej zarówno w Polsce, jak i zagranicą.

1. Sytuację na rynku pracy krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego, czyli objętych swobodnym przepływem pracowników, można obserwować m.in. poprzez Europejski Portal Mobilności Zawodowej [www.eures.europa.eu].

TECHNIK USŁUG POCZTOWYCH I FINANSOWYCH

Technik usług pocztowych i finansowych obsługuje klientów, świadcząc usługi pocztowe, finansowe, kurierskie.

Technik usług pocztowych i finansowych ma możliwość zatrudnienia w:

1. przedsiębiorstwach zajmujących się świadczeniem usług pocztowych,
2. przedsiębiorstwach zajmujących się świadczeniem usług finansowych,
3. firmach kurierskich.

Technik usług pocztowych i finansowych pracuje samodzielnie, w stałym wymiarze godzin, w systemie zmianowym. Praca odbywa się w stałych warunkach atmosferycznych, przy świetle dziennym lub sztucznym, w pozycji siedzącej. W pracy technik usług pocztowych i finansowych może być narażony na choroby narządu wzroku i układu ruchu.

Znajomość języka obcego na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej powinna umożliwić absolwentowi:

1. posługiwanie się zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację zadań zawodowych;
2. interpretowanie wypowiedzi dotyczących wykonywania typowych czynności zawodowych artykułowane powoli i wyraźnie, w standardowej odmianie języka;
3. analizowanie i interpretowanie krótkich tekstów pisemnych dotyczących wykonywania typowych czynności zawodowych;
4. formułowanie krótkich i zrozumiałych wypowiedzi oraz teksty pisemne umożliwiające komunikowanie się w środowisku pracy;
5. korzystanie z obcojęzycznych źródeł informacji.

Predyspozycje do pracy:

1. umiejętności komunikacyjne,
2. umiejętność organizowania pracy,
3. wysoka kultura osobista,
4. uważność,
5. odpowiedzialność
6. dokładność,
7. dobry wzrok,
8. dobry słuch,
9. podzielność uwagi,
10. cierpliwość,
11. dobra kondycja fizyczna.

W swojej pracy technik usług pocztowych i finansowych:

1. przyjmuje i wydaje przesyłki pocztowe,
2. przewozi i doręcza przesyłki pocztowe,
3. rozlicza przekazy pieniężne i pocztowe,
4. zajmuje się obrotem towarów.

Podstawowe wyposażenie i narzędzia pracy:

1. komputer z pakietem programów biurowych i oprogramowaniem wspomagającym świadczenie usług pocztowych i finansowych,

2. urządzenia techniki biurowej, takie jak: telefon, faks, kserokopiarka, niszczarka, urządzenia do liczenia i sprawdzania banknotów i monet,
3. urządzenia do rejestrowania sprzedaży, takie jak: kasa fiskalna, terminal POS, czytnik kodów kreskowych,
4. urządzenia do ekspedycji przesyłek, takie jak: waga elektroniczna listowa, waga elektroniczna towarowa, frankownica stołowa, sortownica do rozdziału przesyłek.

TECHNIK EKONOMISTA

Technik ekonomista zajmuje się planowaniem i organizacją działalności gospodarczej i prowadzeniem rachunkowości.

Technik ekonomista ma możliwość zatrudnienia głównie w:

1. przedsiębiorstwach,
2. bankach,
3. firmach ubezpieczeniowych,
4. administracji publicznej.

Technik ekonomista może także założyć własną działalność gospodarczą.

Technik ekonomista pracuje w zespole, w pomieszczeniach zamkniętych, w pozycji siedzącej. Jego czas pracy jest normowany, praca odbywa się przy świetle dziennym lub sztucznym. W pracy są wykorzystywane urządzenia biurowe. W tym zawodzie może być konieczne przemieszczanie się, mobilność. Praca ma charakter wykonawczy i organizacyjny.

Znajomość języka obcego na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej powinna umożliwić absolwentowi:

1. posługiwanie się zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację zadań zawodowych;
2. interpretowanie wypowiedzi dotyczących wykonywania typowych czynności zawodowych artykułowane powoli i wyraźnie, w standardowej odmianie języka;
3. analizowanie i interpretowanie krótkich tekstów pisemnych dotyczących wykonywania typowych czynności zawodowych;
4. formułowanie krótkich i zrozumiałych wypowiedzi oraz teksty pisemne umożliwiające komunikowanie się w środowisku pracy;
5. korzystanie z obcojęzycznych źródeł informacji.

Predyspozycje do pracy:

1. spostrzegawczość,
2. dokładność,
3. dobry wzrok,

4. dobry słuch,
5. podzielność uwagi,
6. odpowiedzialność,
7. systematyczność,
8. sumienność,
9. zdyscyplinowanie,
10. uczciwość,
11. zdolności rachunkowo-matematyczne,
12. umiejętność rozwiązywania problemów,
13. umiejętności komunikacyjne,
14. umiejętności organizacyjne.

W swojej pracy technik ekonomista:

1. sporządza ewidencje i deklaracje podatkowe,
2. sporządza analizy i sprawozdania finansowe,
3. przeprowadza inwentaryzację,
4. prowadzi dokumentację kadrowo-płacową,
5. ocenia sytuację finansową organizacji.

Podstawowe wyposażenie i narzędzia pracy:

1. komputer z oprogramowaniem do wspomagania operacji finansowo-księgowych, kadrowo-płacowych, obsługi sprzedaży i gospodarki magazynowej, prowadzenia księgi przychodów i rozchodów, obliczania podatków, sporządzania sprawozdań statystycznych, obsługi zobowiązań wobec ZUS,
2. komputer z pakietem programów biurowych i specjalistycznym do obsługi sekretariatu,
3. urządzenia techniki biurowej, takie jak: telefon z automatyczną sekretarką, faks, skaner, kserokopiarka, niszczarka, bindownica.

TECHNIK RACHUNKOWOŚCI

Technik rachunkowości prowadzi rachunkowość i ewidencję podatkową.

Technik rachunkowości ma możliwość zatrudnienia głównie w:

1. przedsiębiorstwach,
2. bankach,
3. w firmach ubezpieczeniowych,
4. jednostkach samorządu terytorialnego.

Technik rachunkowości może także założyć własną działalność gospodarczą.

Technik rachunkowości wykonuje prace indywidualnie, w pomieszczeniach zamkniętych, w stałych warunkach atmosferycznych. Praca odbywa się w pozycji siedzącej. W zawodzie technika rachunkowości istnieje ryzyko chorób układu kostno-szkieletowego i narządu wzroku. Czynności zawodowe są wykonywane przy użyciu urządzeń biurowych.

Znajomość języka obcego na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej powinna umożliwić absolwentowi:

1. posługiwanie się zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację zadań zawodowych;
2. interpretowanie wypowiedzi dotyczących wykonywania typowych czynności zawodowych artykułowane powoli i wyraźnie, w standardowej odmianie języka;
3. analizowanie i interpretowanie krótkich tekstów pisemnych dotyczących wykonywania typowych czynności zawodowych;
4. formułowanie krótkich i zrozumiałych wypowiedzi oraz teksty pisemne umożliwiające komunikowanie się w środowisku pracy;
5. korzystanie z obcojęzycznych źródeł informacji.

Predyspozycje do pracy:

1. spostrzegawczość,
2. dokładność,
3. dobry wzrok,
4. odpowiedzialność,
5. systematyczność,
6. sumienność,
7. zdyscyplinowanie,
8. uczciwość,
9. umiejętności analityczne,
10. umiejętność pracy w warunkach monotonnych,
11. zdolność do pracy pod presją czasu.

W swojej pracy technik rachunkowości:

1. sporządza sprawozdania finansowe,
2. sporządza analizy finansowe,
3. prowadzi i dokumentuje inwentaryzację,
4. rozlicza wynagrodzenia, podatki, opłaty ZUS.

Podstawowe wyposażenie i narzędzia pracy:

1. komputer z oprogramowaniem do wspomagania operacji finansowo-księgowych, kadrowo-płacowych, obsługi sprzedaży i gospodarki magazynowej, prowadzenia księgi

- przychodów i rozchodów, obliczania podatków, sporządzania sprawozdań statystycznych, obsługi zobowiązań wobec ZUS,
2. komputer z pakietem programów biurowych i specjalistycznym do obsługi sekretariatu,
  3. urządzenia techniki biurowej, takie jak: telefon z automatyczną sekretarką, faks, skaner, kserokopiarka, niszczarka, bindownica.

PREZENTACJA MATERIAŁÓW ZAWARTYCH W E-ZASOBIE ORAZ INFORMACJE JAK Z NICH KORZYSTAĆ

Zgodnie z założeniami projektu materiały, które zostały przygotowane do e-zasobu nakierowane są na przedstawienie typowych sytuacji zawodowych w kontekście języka branżowego.

Zakres zadań zawodowych wykonywany przez współczesnego technika usług pocztowych i finansowych obejmuje:

1. przyjmowanie, przewóz, doręczanie i wydawanie przesyłek pocztowych i kurierskich;
2. prowadzenie promocji i aktywna sprzedaż towarów i usług świadczonych przez operatora;
3. wykonywanie czynności rozdzielczo-ekspedycyjnych oraz prowadzenie dokumentacji;
4. prowadzenie obrotu pieniężnego i usług bankowych.

Zakres zadań zawodowych wykonywany przez współczesnego technika ekonomistę obejmuje:

1. prowadzenie rachunkowości;
2. rozliczanie danin publicznych;
3. rozliczanie wynagrodzeń;
4. rozliczanie składek pobieranych przez ZUS;
5. prowadzenie analizy finansowej.

Z kolei technik rachunkowości oprócz zadań wynikających z pierwszej kwalifikacji AU.36 w swojej pracy zawodowej koncentruje się również na zadaniach w zakresie :

1. planowania i prowadzenia działalności gospodarczej;
2. obliczania podatków;
3. prowadzenia spraw kadrowo-płacowych;
4. wykonywania analiz i sporządzania sprawozdań z zakresu podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

Zakresy zadań zawodowych są zgodne z tym czego uczeń nauczy się w szkole przygotowującej do wykonywania danych zawodów. Innowacją w szkole zawodowej jest wprowadzenie do procesu kształcenia obowiązkowej nauki języka obcego zawodowego.

Znajomość języka obcego ma coraz większe znaczenie dla polskich pracodawców, którzy coraz śmielej nawiązują współpracę z zagranicznymi firmami branży odzieżowej. Podniesieniem kompetencji językowych zainteresowani są także sami pracownicy, których w każdej chwili mogą podjąć zatrudnienie w krajach Unii Europejskiej czemu sprzyja otwarcie rynków pracy.

Wychodząc naprzeciw tym oczekiwaniom przekazujemy nauczycielom i uczniom polskich szkół zawodowych e-Zasoby do nauki języka obcego zawodowego w zawodach: technik usług pocztowych i finansowych 421108, technik ekonomista 331403, technik rachunkowości 431103.

Wśród przygotowanych materiałów znaleźć można m.in. filmy, animacje, sekwencje audio, które wprowadzają materiał oraz gry dydaktyczne i zasoby sprawdzające poziom przyswojenia materiału (głównie ćwiczenia).

Zachęcamy wszystkich do korzystania z nich!

OPIS CELÓW I EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

TECHNIK USŁUG POCZTOWYCH I FINANSOWYCH (cele i efekty kształcenia)

https://www.ore.edu.pl/wp-content/uploads/ksztalcenie_zawodowe/zawody2-3/cd/technik-uslug-pocztowych_i-finansowych-421108.pdf

TECHNIK EKONOMISTA (cele i efekty kształcenia)

https://www.ore.edu.pl/wp-content/uploads/ksztalcenie_zawodowe/zawody2-3/cd/technik_ekonomista_331404.pdf

TECHNIK RACHUNKOWOŚCI (cele i efekty kształcenia)

https://www.ore.edu.pl/wp-content/uploads/ksztalcenie_zawodowe/zawody2-3/cd/technik_rachunkowosci_431103.pdf

źródło:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego

<http://dziennikustaw.gov.pl/du/2017/622/1>

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach

<http://dziennikustaw.gov.pl/DU/2017/860/2>

W obszarze zawodowym II. Administracyjno-usługowym, w grupie zawodów (10) ekonomiczno-administracyjne, w branży (17) ekonomia i rachunkowość zakwalifikowane zostały 3 odrębne zawody:

1. technik usług pocztowych i finansowych 421108,
2. technik ekonomista 331403,
3. technik rachunkowości 431103.

Dla zawodów technik ekonomista 331403 oraz technik rachunkowości 431103 występuje wspólna kwalifikacja – AU.36.

Tabela 1. Wzajemne powiązania kwalifikacji w branży ekonomia i rachunkowość

	Kwalifikacja	Symbol zawodu	Zawód w którym występuje	Elementy wspólne
AU.36	Prowadzenie rachunkowości	431103	Technik rachunkowości	OMZPKZ(AU.m)
		331403	Technik ekonomista	PKZ(AU.m)
AU.65	Rozliczanie wynagrodzeń i danin publicznych	431103	Technik rachunkowości	OMZPKZ(AU.m)
AU.35	Planowanie i prowadzenie działalności w organizacji	331403	Technik ekonomista	OMZPKZ(AU.m)
AU.66	Świadczenie usług pocztowych, finansowych i kurierskich oraz w zakresie obrotu towarowego	421108	Technik usług pocztowych i finansowych	OMZPKZ(AU.j)
AU.67	Wykonywanie zadań rozdzielczo-ekspedycyjnych w usługach pocztowych i kurierskich	421108	Technik usług pocztowych i finansowych	OMZPKZ(AU.j)

Jak można zauważyć w zamieszczonej powyżej tabeli 1, oprócz powiązań w ramach kwalifikacji, występuje silne powiązanie wspólnymi PKZ(AU.m) i PKZ(AU.j), które występują w zawodach tej grupy.

Są to umiejętności reprezentatywne dla zawodów z tego obszaru, czy branży. Umiejętności te są kluczowe dla tych zawodów,

stanowią podstawę do realizacji kształcenia w powiązaniu z kwalifikacją AU.36.; AU.65; AU.35; AU.66, AU.67.

PKZ(AU.m) Umiejętności stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodach: technik spedytor, technik logistyk, technik ekonomista, technik rachunkowości, technik administracji, technik handlowiec, technik księgarstwa

Uczeń:

1. posługuje się pojęciami z zakresu mikroekonomii i makroekonomii;
2. korzysta z programów komputerowych w pracy biurowej;
3. przygotowuje standardowe formy korespondencji służbowej;
4. wykonuje prace związane z przygotowaniem spotkań służbowych;
5. stosuje przepisy prawa dotyczące tajemnicy służbowej oraz ochrony danych osobowych;
6. obsługuje sprzęt i urządzenia techniki biurowej;
7. przechowuje dokumenty;
8. dokonuje selekcji danych statystycznych pod kątem ich przydatności analitycznej i decyzyjnej;
9. rozróżnia rodzaje badań statystycznych oraz określa ich przydatność;
10. gromadzi informacje o badanej zbiorowości;
11. rozróżnia, oblicza i interpretuje podstawowe miary statystyczne;
12. przeprowadza analizę statystyczną badanego zjawiska;
13. opracowuje i prezentuje dane statystyczne i wyniki badań;
14. stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań.

PKZ(AU.j) Umiejętności stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodach: sprzedawca, technik handlowiec, technik księgarstwa, technik usług pocztowych i finansowych

Uczeń:

1. posługuje się terminologią z zakresu towaroznawstwa;
2. klasyfikuje towary według określonych kryteriów;
3. przestrzega zasad magazynowania, przechowywania i transportu towarów;
4. przestrzega norm towarowych oraz norm jakości dotyczących przechowywania i konserwacji towarów;
5. przestrzega zasad odbioru towarów;
6. rozróżnia rodzaje opakowań towarów;
7. przestrzega zasad pakowania i oznakowania towarów;
8. przestrzega zasad gospodarki opakowaniami;
9. stosuje przepisy prawa dotyczące praw konsumenta;
10. przestrzega procedur postępowania reklamacyjnego;
11. określa znaczenie marketingu w działalności reklamowej oraz rozróżnia jego elementy;
12. sporządza dokumenty związane z wykonywaną pracą;
13. stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań.

AU.36. Prowadzenie rachunkowości

1. Dokumentowanie i ewidencjonowanie operacji gospodarczych

Uczeń:

1. sporządza i kontroluje dowody księgowe oraz kwalifikuje je do księgowania;
2. interpretuje zdarzenia gospodarcze dokumentowane dowodami księgowymi;
3. przestrzega zasad przechowywania dowodów księgowych;
4. klasyfikuje aktywa i pasywa;
5. wycenia aktywa i pasywa w ciągu roku obrotowego i na dzień bilansowy;
6. identyfikuje kategorie wynikowe;
7. przestrzega zasad i stosuje przepisy prawa dotyczące prowadzenia rachunkowości;
8. przestrzega zasad funkcjonowania kont księgowych;
9. otwiera i zamyka księgi rachunkowe;
10. ewidencjonuje operacje bilansowe i wynikowe na kontach syntetycznych i analitycznych w różnych jednostkach;
11. rozlicza koszty działalności organizacji;
12. planuje amortyzację środków trwałych i dokonuje odpisów amortyzacyjnych;
13. rozróżnia i stosuje metody kalkulacji kosztów;
14. ustala wynik finansowy metodą statystyczną i metodą księgową;
15. poprawia błędy w dowodach księgowych i księgach rachunkowych;
16. sporządza zestawienie obrotów i sald;
17. stosuje różne formy rozliczeń pieniężnych;
18. stosuje oprogramowanie finansowo-księgowe.
19. Prowadzenie i rozliczanie inwentaryzacji

Uczeń:

1. rozróżnia rodzaje, etapy i zasady inwentaryzacji;
2. przeprowadza inwentaryzację różnymi metodami;
3. ustala i interpretuje różnice inwentaryzacyjne;
4. rozlicza różnice inwentaryzacyjne;
5. sporządza dokumentację przebiegu inwentaryzacji.

3. Sporządzanie sprawozdania finansowego i przeprowadzanie analizy finansowej

Uczeń:

1. sporządza jednostkowe sprawozdanie finansowe;
2. identyfikuje przedmiot, zadania i metody analizy finansowej;
3. dobiera i interpretuje wskaźniki analizy finansowej;
4. oblicza wskaźniki analizy finansowej;
5. ocenia sytuację majątkową i finansową organizacji.

AU.65. Rozliczanie wynagrodzeń i danin publicznych

1. Rozliczanie wynagrodzeń

Uczeń:

1. sporządza dokumentację pracowniczą;
2. rozróżnia i sporządza umowy cywilnoprawne;
3. oblicza wynagrodzenia pracowników według różnych systemów wynagradzania;
4. rozróżnia elementy składowe listy płac;
5. sporządza listę płac;
6. rozlicza wynagrodzenia z tytułu umów cywilnoprawnych;
7. stosuje przepisy prawa dotyczące ubezpieczeń społecznych;
8. oblicza składki na ubezpieczenia społeczne;
9. ustala uprawnienia do zasiłku chorobowego i oblicza jego wysokość;
10. oblicza wysokość świadczeń wypłacanych przez płatnika w imieniu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
11. stosuje przepisy prawa dotyczące ubezpieczenia zdrowotnego;
12. oblicza składki na ubezpieczenie zdrowotne;
13. oblicza wysokość odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych;
14. stosuje oprogramowanie kadrowo-płacowe.

2. Rozliczanie podatków i innych danin publicznych

Uczeń:

1. posługuje się terminologią z zakresu finansów publicznych;
2. stosuje przepisy prawa podatkowego;
3. klasyfikuje podatki;
4. rozpoznaje elementy konstrukcji podatków i opłat;
5. rozlicza podatek VAT;
6. rozlicza podatek akcyzowy;
7. rozlicza podatki dochodowe z uwzględnieniem umów (konwencji) o unikaniu podwójnego opodatkowania;
8. przestrzega zasad określania i rozliczania innych danin publicznych;
9. prowadzi ewidencje podatkowe;
10. sporządza deklaracje podatkowe;
11. przestrzega zasad przechowywania dokumentacji podatkowej;
12. stosuje oprogramowanie do sporządzania rozliczeń podatkowych.

3. Sporządzanie dokumentów dotyczących rozliczeń z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych

Uczeń:

1. sporządza dokumenty rejestracji płatnika składek i osób ubezpieczonych;

2. rozróżnia składki na ubezpieczenia społeczne;
3. sporządza dokumenty rozliczeniowe;
4. sporządza dokumentację będącą podstawą do wypłaty zasiłków przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych;
5. ustala składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;
6. posługuje się programem do sporządzania dokumentów rozliczeniowych z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

AU.35. Planowanie i prowadzenie działalności w organizacji

1. Organizowanie działalności gospodarczej i obliczanie podatków

Uczeń:

1. stosuje przepisy Kodeksu spółek handlowych, Kodeksu cywilnego, Kodeksu postępowania administracyjnego oraz przepisy podatkowe w zakresie wykonywanych zadań;
2. określa zadania przedsiębiorców, instytucji finansowych, organów administracji rządowej i samorządowej;
3. rozróżnia formy organizacyjno-prawne działania przedsiębiorców;
4. organizuje współpracę z kontrahentami i innymi podmiotami;
5. stosuje strategie marketingowe;
6. prowadzi sprawy związane z obrotem materiałami, towarami i wyrobami gotowymi oraz środkami pieniężnymi;
7. sporządza dokumenty związane z obrotem materiałami, towarami i wyrobami gotowymi oraz środkami pieniężnymi;
8. stosuje różne metody kalkulacji cen sprzedaży, w tym rozliczenia z tytułu podatku VAT;
9. rozróżnia rodzaje zapasów i zasady ich normowania;
10. oblicza normy zapasów w celu zachowania ciągłości produkcji i sprzedaży oraz wskaźniki rotacji zapasów;
11. oblicza podatki bezpośrednie i pośrednie;
12. sporządza ewidencje i deklaracje podatkowe;
13. korzysta z programów komputerowych wspomagających prowadzenie działalności gospodarczej i rozliczeń podatkowych.
14. Prowadzenie spraw kadrowo-płacowych

Uczeń:

1. stosuje przepisy prawa dotyczące spraw kadrowych, płacowych, emerytalno-rentowych;
2. prowadzi dokumentację dotyczącą rekrutacji, zatrudnienia i przebiegu pracy pracowników;
3. sporządza dokumenty w sprawach emerytalno-rentowych pracowników;

4. oblicza wynagrodzenia według różnych systemów płac i z tytułu różnych umów;
5. oblicza zaliczki na podatek dochodowy od wynagrodzeń wypłacanych osobom fizycznym;
6. sporządza listy płac;
7. sporządza deklaracje z tytułu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych;
8. sporządza deklaracje i zeznania podatkowe dotyczące podatku dochodowego od osób fizycznych w związku z wypłacaniem wynagrodzeń;
9. oblicza i interpretuje wskaźniki dotyczące zatrudnienia i wynagrodzeń;
10. korzysta z programów komputerowych do prowadzenia spraw kadrowo-płacowych, ubezpieczeniowych i podatkowych.
11. Sporządzenie planów, analiz i sprawozdań

Uczeń:

1. rozróżnia rodzaje i strukturę planów;
2. przestrzega zasad i metod planowania;
3. sporządza biznesplan;
4. oblicza i interpretuje podstawowe miary oraz wskaźniki analizy ekonomicznej;
5. rozróżnia metody, rodzaje i etapy analizy ekonomicznej;
6. przygotowuje informacje o wykonywaniu zadań organizacji niezbędne do analizy ekonomicznej i sprawozdawczości;
7. sporządza sprawozdania z wykonania zaplanowanych zadań;
8. przygotowuje, w różnych formach, prezentacje materiałów planistycznych i analitycznych;
9. korzysta z programów komputerowych do obliczeń, analiz i sprawozdań oraz z systemu e-statystyki.

AU.66. Planowanie i prowadzenie działalności w organizacji

1. Świadczenie usług pocztowych, finansowych i kurierskich oraz w zakresie obrotu towarowego

Uczeń:

1. stosuje przepisy prawa dotyczące operatorów pocztowych i przedsiębiorstw kurierskich;
2. posługuje się cennikami opłat za usługi pocztowe oraz regulaminami świadczenia usług pocztowych i kurierskich;
3. dobiera zakres świadczonych usług pocztowych i kurierskich do potrzeb klienta;
4. sporządza i analizuje dokumenty związane z zawieraniem umów na usługi pocztowe i kurierskie;
5. przyjmuje, doręcza przesyłki, druki bezadresowe, telegramy zgodnie z procedurami;
6. posługuje się komputerowymi programami użytkowymi stosowanymi w usługach pocztowych;

7. obsługuje urządzenia techniczne na stanowisku obsługi klienta.

8. Realizowanie usług finansowych

Uczeń:

1. stosuje przepisy prawa dotyczące usług finansowych;
2. stosuje różne formy rozliczeń pieniężnych;
3. rozpoznaje fałszywe środki płatnicze i dokumenty tożsamości oraz przestrzega procedur postępowania w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości;
4. przyjmuje wpłaty i dokonuje wypłat przekazów pieniężnych z różnych tytułów;
5. stosuje regulaminy prowadzenia rachunków bankowych;
6. przyjmuje wnioski o pożyczkę i przeprowadza procedurę przyznania pożyczki.
7. Realizowanie obrotu towarowego

Uczeń:

1. przestrzega zasad składania i rozliczania zamówień;
2. sporządza dokumenty związane z obrotem towarowym;
3. przestrzega zasad przyjmowania i wydawania towarów;
4. stosuje różne formy promocji i sprzedaży towarów;
5. rozróżnia rodzaje, etapy i zasady inwentaryzacji oraz stosuje różne metody przeprowadzania inwentaryzacji.

AU.67. Wykonywanie zadań rozdzielczo-ekspedycyjnych w usługach pocztowych i kurierskich

1. Opracowywanie przesyłek

Uczeń:

- 1) stosuje instrukcję technologiczną operatora dotyczącą opracowywania i nadawania przesyłek;
- 2) przestrzega zasad dzielenia przesyłek pocztowych w systemie automatycznym i ręcznym;
- 3) przestrzega zasad bezpieczeństwa i terminów przebiegu odsyłek;
- 4) sporządza dokumenty dotyczące opracowywania odsyłek;
- 5) stosuje przepisy prawa o ochronie informacji niejawnych w zakresie dotyczącym tajemnicy służbowej i państwowej;
- 6) identyfikuje i oblicza wskaźniki jakości świadczonych usług pocztowych i kurierskich;

7) dobiera i obsługuje urządzenia techniczne stosowane przy opracowywaniu przesyłek pocztowych i kurierskich.

2. Ekspediowanie i przewóz przesyłek

Uczeń:

- 1) stosuje instrukcję technologiczną operatora dotyczącą ekspediowania i przewozu;
- 2) opracowuje harmonogram prac w procesie ekspediowania i przewozu przesyłek;
- 3) sporządza i kontroluje dokumentację dotyczącą ekspediowania i przewozu przesyłek;
- 4) ekspediuje ładunki pocztowe;
- 5) opracowuje i stosuje mapy połączeń pocztowych.

SZACOWANA LICZBA GODZIN POTRZEBNYCH DO OSIĄGNIĘCIA ZAKŁADANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

OZNACZENIE KWALIFIKACJI	NAZWA KWALIFIKACJI	NAZWA ZAWODU	LICZBA GODZIN
AU.36	prowadzenie rachunkowości	Technik rachunkowości / Technik ekonomista	6
AU.36.1	dokumentowanie i ewidencjonowanie operacji gospodarczych	-	2
AU.36.2	prowadzenie i rozliczanie inwentaryzacji	--	2
AU.36.3	sporządzanie sprawozdania finansowego i przeprowadzanie analizy finansowej	-	2
AU.65	rozliczanie wynagrodzeń i danin publicznych	Technik rachunkowości	6
AU.65.1	rozliczanie wynagrodzeń	-	2
AU.65.2	rozliczanie podatków i innych danin publicznych	-	2
AU.65.3	sporządzanie dokumentów dotyczących rozliczeń z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych	-	2

AU.35	planowanie i prowadzenie działalności w organizacji	Technik ekonomista	6
AU.35.1	organizowanie działalności gospodarczej i obliczanie podatków	-	2
AU.35.2	prowadzenie spraw kadrowo-płacowych	-	2
AU.35.3	sporządzanie planów, analiz i sprawozdań	-	2
AU.66.	świadczenie usług pocztowych, finansowych i kurierskich oraz w zakresie obrotu towarowego	Technik usług pocztowych i finansowych	6
AU.66.01	świadczenie usług pocztowych i kurierskich	-	2
AU.66.02	realizowanie usług finansowych	-	2
AU.66.03	realizowanie obrotu towarowego	-	2
AU.67.	wykonywanie zadań rozdzielczo-ekspedycyjnych w usługach pocztowych i kurierskich	Technik usług pocztowych i finansowych	4
AU.67.01	opracowywanie przesyłek	-	2
AU.67.02	ekspediowanie i przewóz przesyłek	-	2

Source: Funmedia, cc0.

CONSULTING FOR YOUNG BUSINESSES

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R2HqWIhghuCAS>

AU.35.1_film_v1

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RoualTGZZcQTk>

AU.35.1_film_v1

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/REV32xfT3eJSq>

AU.35.1_film_v3

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1X4bHKqJ2SOK>

AU.35.1_film_v4

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 1

After watching the film, choose the correct answers. Na podstawie filmu wybierz prawidłowe odpowiedzi.

The entrepreneur was thinking of starting:

Which record entrepreneur probably won't have to keep?:

With taxation on general principles the entrepreneur will probably come into contact with the:

In which bank the entrepreneur should open his business account?:

How to find reliable contractors?:

What to ask people who have worked with the contractor?:

How to encourage a contractor to cooperate with a company?:

Which strategy is not described in the Ansoff matrix?:

revenue and expense ledger

about holidays and alimentation

strategy of business diversification

by taxation

about the quality of materials and services

guest book

a sole proprietorship

choose randomly

cooperative bank

ask people who already work with them

a shared proprietorship

agricultural records

commercial bank

by a marketing strategy

national security strategy

search online for information

family

strategy of market penetration

how was their day

equipment records

employee records

with some refreshment

farmer's ledger

special bank

Exercise 2

After watching the film, choose the missing phrase to make correct questions. Po obejrzeniu filmu, wybierz brakującą frazę, by powstały poprawne pytania.

How you?

What kind of taxation in mind?

What other records keep?

Where apply?

reliable contractors?

encourage them to cooperate with my company?

What ?

any more questions?

How find to

can I help

do these strategies are?

How to can I

Do you have

you have

have you

are these strategies?

do I should

Do you

I will have to

How can I to

How do find

do you have

How to find

How can I

help can I

do I will have to

will I have to

should I

I can help

Have you

I should

these are strategies?

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 3

After watching the film, match Polish names with their translations. Po obejrzeniu filmu, połącz polskie nazwy z ich tłumaczeniami.

special banks

ewidencja środków trwałych

taxation on general principles

bank komercyjny

employee records

ewidencja wyposażenia

fixed assets records

jednoosobowa działalność gospodarcza

cooperative bank

bank inwestycyjny

equipment records

ewidencja pracownicza

sole proprietorship

opodatkowanie na zasadach ogólnych

commercial bank

księga przychodów i rozchodów

revenue and expense ledger

bank spółdzielczy

investment bank

bank specjalny

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

FORMS OF ECONOMIC ACTIVITY

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RUwokoLPFzTSu>

AU.35.1_animacja_z_lektorem

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 4

After watching the voiced animation, decide if the statement is true or false. Na podstawie obejrzanej animacji zdecyduj, czy twierdzenie jest prawdziwe, czy nie.

	Prawda	Fałsz
According to Polish law, economic activity is not professional activity.	☐	☐
An entrepreneur is a natural person, a legal person, who is performing economic activity on its own behalf.	☐	☐
There are several organisational and legal forms of economic activity, and they can be divided into three groups.	☐	☐
The group of commercial law companies, regulated by the provisions of the Code of Commercial Companies, includes professional partnership.	☐	☐
The first group of organisational and legal forms includes civil partnerships.	☐	☐
The group of organisational and legal forms of activity regulated by the Civil Code includes only sole proprietorship.	☐	☐
In other organisational and legal forms a state company is not present.	☐	☐
Sole proprietorships and civil partnerships are characterised by the ease of their establishment.	☐	☐

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 5

After watching the voiced animation, fill in the gaps in the sentences with correct prepositions. Use the word bank. Po obejrzeniu animacji z lektorem, uzupełnij luki w zdaniach odpowiednimi przyimkami. Skorzystaj z banku słów.

We operate according Polish law.

It is based on extraction of minerals deposits.

Are you sure you can carry it in an organised and continuous manner?

We are usually performing economic activity our own behalf.

There are several legal forms economic activity.

These forms can be divided three groups.

Here is the list of companies regulated the provisions of the Code of Commercial Companies.

I think it is the group of other organisational and legal forms.

This activity is usually recommended the beginning of activity.

by

in

to

at

out

from

on

of

into

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 6

After watching the voiced animation, match Polish names of companies with their translations. Po obejrzeniu animacji z lektorem, połącz polskie nazwy spółek z ich tłumaczeniami.

partnerships	spółka partnerska
joint-stock company	spółka kapitałowa
limited joint-stock partnership	spółka osobowa
limited partnership	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
limited liability company	spółka jawna
capital company	spółka akcyjna
professional partnership	spółka komandytowa
registered partnership	spółka komandytowo-akcyjna

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

TYPES OF INVENTORY

A: Hi! Once again, thank you for replacing me today.

B: No problem. Tell me a few things so that I do not feel as green as grass.

A: Alright. All you need is if you answer your calls and say I'll be back on Thursday. However, if you want to learn the most important things, I will describe them in a nutshell.

B: Do it.

A: We need a certain level of inventory to guarantee [continuity of production](#). The right amount of inventory is the [inventory standard](#).

B: I understand.

A: We differentiate several types of inventory. [Current inventory](#) is crucial to guarantee the right amount of materials between deliveries. Its size is the highest on the [delivery day](#). The

minimum inventory is always in stock. It helps us in the event of a **delay in deliveries**. The **maximum inventory** is the sum of the current and minimum inventory. We have also mentioned the inventory standard. Now I can add that it is the sum of the reserves and half of the current inventory.

B: Oh, you did actually describe it in a nutshell. By the way, how do you calculate these inventories?

A: I will give you an example. To specify the **quantitative measure**, i.e. the amount of materials that must be collected at a given time, I multiply the **time measure** by **daily consumption**. This time measure tells you how many days we need to accumulate the inventory. In turn, the **value measure** is calculated by multiplying the quantitative measure by the purchase price of materials. I will tell you more about it one day, maybe you'll decide to stay in this department. See you!

B: Bye!

Exercise 7

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

CURRENT ASSETS

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DdN4hh8Dg>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 8

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 9

After listening to the audio recording, choose the correct adjective or adverb. Po wysłuchaniu nagrania audio, wybierz prawidłowy przymiotnik lub przysłówek.

As a business owner, I try review the documents.

If I understand , these are assets that are in constant circulation.

We are talking about current assets here.

There are also current assets.

There are several documents related to our products.

Does using computer programs eliminate all errors in calculations?

I'm afraid, the programs are not .

It is .

corrected

tangibly

regulated

effective

financially

perfectly

correctly

regularly

possibly

possibility

regular

perfected

finishingly

financial

effectly

finishing

effectively

finished

possible

correct

finance

tangiblily

tangible

perfect

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 10

Put the conversation in the correct order. Ułóż dialog w odpowiedniej kolejności.

Client: Good morning, I had an appointment.

Employee: Hmm, there are several documents related to finished products. It is the product receipt, return to stock, shipping note and sale of finished products - VAT invoice.

Client: I have the impression that my accountant is making some mistakes. First, I will ask about current assets. If I understand correctly, these are assets that are in constant circulation. They can be sold, utilised or otherwise used.

Employee: Exactly. These are, for example, goods, materials and finished products. We are talking about tangible current assets here. There are also financial current assets.

Employee: It is possible. (...) I see that you brought the documents. Let's take a look at them.

Client: Good. And what documents do I need in connection with current assets?

Client: Yes. Maybe they are behind the mistakes I was thinking about.

Employee: Good morning, please sit down. How may I help you?

Employee: It should, but the programs are not perfect. Does your accountant use them?

Client: I understand. And does using computer programs effectively eliminate all possible errors in calculations?

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

FREEDOM OF ECONOMIC ACTIVITY

FREEDOM OF ECONOMIC ACTIVITY

Art. 4.

1. Entrepreneur in the meaning of an Act denotes a natural person, legal person, and a non-corporate organisational unit which is given legal capacity by a separate Act - performing economic activity on its own behalf.

2. Partners in a civil partnership are also considered entrepreneurs in the scope of their economic activity.

Art 5.

Used in the Act terms denote:

1) an authority granting concession - a public administration body authorised by the Act to grant, deny granting, change and revoking of concessions;

2) foreign person:

a) a natural person with a place of residence abroad, without a Polish citizenship,

b) a legal person with a registered office abroad

c) a non-corporate organisational unit with a registered office abroad

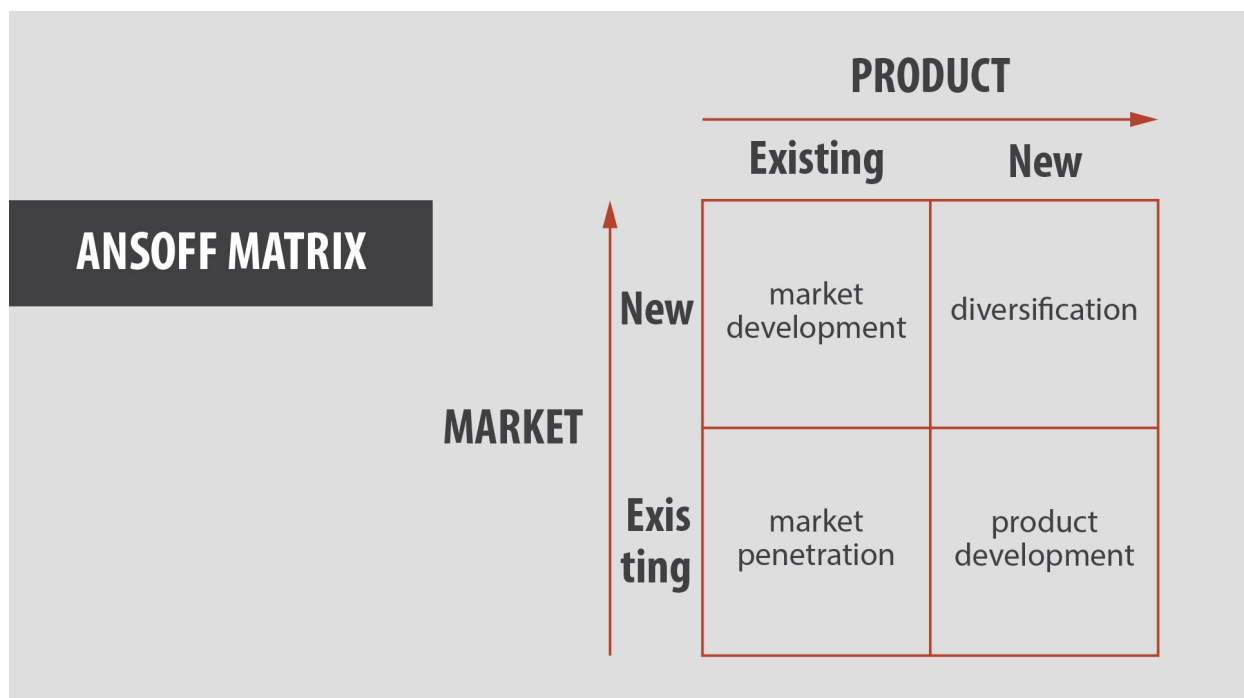
3) a foreign entrepreneur - a foreign person conducting economic activity abroad;

4) a branch - a separate and organisationally independent part of economic activity conducted by the entrepreneur outside the registered office or main place of business;

5) a regulated activity - economic activity requiring meeting special requirements defined by law.

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Picture

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

No. - ordinal number
UM - unit of measurement

[illegible]

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

UM - unit of measurement
PCGS - Polish Classification of Goods and Services symbol

[illegible]

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Game

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DdN4hh8Dg>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DdN4hh8Dg>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DdN4hh8Dg>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Dictionary

accountant, accountants ə'kaʊn.tənt

księgowy

Ansoff matrix 'meɪtrɪks

macierz Ansoffa

association, associations ə'səʊ.si'eɪ.jən

stowarzyszenie

authority granting concession, authorities granting concession ɔ:'θɒr.ə.ti grɑːnt kən'seɪ.jən

organ koncesyjny

banking financial institution, banking financial institutions 'bæŋ.kɪŋ faɪ'næn.ʃəl ,ɪn.stɪ'tʃuː.ʃən

bankowa instytucja finansowa

branch, branches brɑːntʃ

oddział

buyer, buyers 'baɪ.ər

nabywca

capital company, capital companies 'kæp.ɪ.təl 'kʌm.pə.ni

spółka kapitałowa

central bank 'sen.trəl bæŋk

bank centralny

Civil Code 'sɪv.əl kəʊd

kodeks cywilny

civil partnership, civil partnerships 'sɪv.əl 'pɑːt.nə.ʃɪp

spółka cywilna

Code of Commercial Companies kəʊd əv kə'mɜː.ʃəl 'kʌm.pə.ni

kodeks spółek handlowych

commercial bank, commercial banks kə'mɜːʃəl bæŋk

bank komercyjny

commercial law company, commercial law companies kə'mɜːʃəl lɔː 'kʌm.pə.ni

spółka prawa handlowego

commodity and material code, commodity and material codes kə'mɒd.ə.ti ænd mə'tiə.ri.əl
kɔd

kod towarowo-materiałowy

community office kə'mjuː.nə.ti 'ɒf.ɪs

urząd gminy

continuity of production ˌkɒn.tɪ'njuː.ə.ti əv prə'dʌkʃən

ciągłość produkcji

contractor, contractors kən'træktər

kontrahent

cooperative bank, cooperative banks kəʊ'ɒp.ər.ə.tɪv bæŋk

bank spółdzielczy

cooperative, cooperatives kəʊ'ɒp.ər.ə.tɪv

spółdzielnia

cost account, cost accounts kɒst ə'kaʊnt

konto kosztów

current assets 'kʌr.ənt 'æs.ət

aktywa obrotowe

current inventory 'kʌr.ənt 'ɪn.vən.tər.i

zapas bieżący

daily consumption 'deɪ.li kən'sʌmp.jən

zużycie dzienne

date of payment deɪt əv 'peɪ.mənt

termin płatności

delay in delivery dɪ'leɪ ɪn dɪ'lɪv.ər.i

opóźnienie dostawy

delivery day dɪ'lɪv.ər.i deɪ

dzień dostawy

department account, department accounts di'pɑ:t.mənt ə'kaʊnt

konto wydziału

diversification daɪ,vɜ:sl.fɪ'keɪʃən

dywersyfikacja

economic activity i:ˌkə'nɒm.ɪk æk'tɪv.ə.ti

działalność gospodarcza

employee records ɪm'plɔɪ rɪ'kɔ:d

ewidencja pracownicza

entrepreneur, entrepreneurs ˌɒn.trə.prə'nɜ:r

przedsiębiorca

equipment records ɪ'kwɪp.mənt rɪ'kɔ:d

ewidencja wyposażenia

existing market, existing markets ɪg'zɪs.tɪŋ 'mɑ:ˌkɪt

dotychczasowy rynek

existing product, existing products ɪg'zɪs.tɪŋ 'prɒd.ʌkt

dotychczasowy produkt

financial current assets faɪ'næn.jəl 'kʌr.ənt 'æs.et

finansowe aktywa obrotowe

finished product, finished products 'fɪn.ɪft 'prɒd.ʌkt

wyroby gotowe

fixed assets records fɪkst 'æs.et rɪ'kɔ:d

ewidencja środków trwałych

foreign entrepreneur, foreign entrepreneurs 'fɒr.ən ,ɒn.trə.prə'nɜ:r

przedsiębiorca zagraniczny

foreign person, foreign persons 'fɒr.ən 'pɜ:ːsən

osoba zagraniczna

foundation, foundations faʊn'deɪ.jən

fundacja

goods ɡʊdz

towary

inventory standard 'ɪn.vən.tər.i 'stæn.dəd

norma zapasu

investment bank, investment banks ɪnˈvest.mənt bæŋk

bank inwestycyjny

invoice number ˈɪn.vɔɪs ˈnʌm.bər

faktura numer

joint-stock company, joint-stock companies dʒɔɪnt-stɒk ˈkʌm.pə.ni

spółka akcyjna

legal capacity ˈliː.gəl kəˈpæs.ə.ti

zdolność prawna

legal person, legal persons ˈliː.gəl ˈpɜː.sən

osoba prawna

limited joint-stock partnership, limited joint-stock partnerships ˈlɪm.ɪ.tɪd dʒɔɪnt-stɒk ˈpɑːt.nə.ʃɪp

spółka komandytowo-akcyjna

limited liability company, limited liability companies ˈlɪm.ɪ.tɪd ˌlaɪ.əˈbɪl.ə.ti ˈkʌm.pə.ni

spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

limited partnership, limited partnerships ˈlɪm.ɪ.tɪd ˈpɑːt.nə.ʃɪp

spółka komandytowa

market development 'mɑː.kɪt dɪ'vel.əp.mənt

rozwój rynku

market penetration 'mɑː.kɪt ,pen.ɪ'treɪ.jən

penetracja rynku

marketing strategy, marketing strategies 'mɑː.kɪ.tɪŋ 'stræt.ə.dʒi

strategia marketingowa

materials mə'tɪə.ri.əl

materialy

maximum inventory 'mæk.sɪ.məm 'ɪn.vən.tər.i

zapas maksymalny

minimum inventory 'mɪn.ɪ.məm 'ɪn.vən.tər.i

zapas minimalny

natural person, natural persons 'nætʃ.ər.əl 'pɜː.sən

osoba fizyczna

net price net prais

cena netto

net value net 'væl.ju:

wartość netto

new market, new markets nju: 'mɑ:kit

nowy rynek

new product, new products nju: 'prɒd.ʌkt

nowy produkt

order number 'ɔ:də 'nʌm.bər

numer zlecenia

organisational and legal form, organisational and legal forms ,ɔ:ɡən.aɪ'zeɪ.ʃən.əl ənd 'li:ɡəl
fɔ:m

forma organizacyjno-prawna

partnership, partnerships 'pɑ:t.nə.ʃɪp

spółka osobowa

payment method, payment methods 'peɪ.mənt 'meθ.əd

forma płatności

place of business, places of business pleɪs əv 'bɪz.nɪs

miejsce wykonywania działalności

product development 'prɒd.ʌkt di'vel.əp.mənt

rozwój produktu

product receipt, product receipts 'prɒd.ʌkt rɪ'si:t

przyjęcie wyrobu

professional partnership, professional partnerships prə'feʃ.ən.əl 'pɑ:t.nə.ʃɪp

spółka partnerska

quantitative measure 'kwɒn.tɪ.tə.tɪv 'meʒ.ər

miernik ilościowy

quantity and value record 'kwɒn.tə.tɪ ənd 'væl.ju: rɪ'kɔ:d

ewidencja ilościowo-jakościowa

registered partnership, registered partnerships 'redʒ.ɪ.stəd 'pɑ:t.nə.ʃɪp

spółka jawna

regulated activity 'regjələtɪd æk'tɪv.ə.tɪ

działalność regulowana

return to stock rɪ'tɜ:n tə stɒk

zwrot zewnętrzny

revenue and expense ledger 'rev.ən.ju: ənd ɪk'spens 'ledʒ.ər

księga przychodów i rozchodów

sale of finished products seɪl əv 'fɪn.ɪft 'prɒd.ʌkt

sprzedaż wyrobów gotowych

seller, sellers 'sel.ər

sprzedawca

sequential number, sequential numbers sɪ'kwɛn.fəl 'nʌm.bər

numer bieżący

shipping note, shipping notes 'ʃɪp.ɪŋ nəʊt

wydanie zewnętrzne

signature, signatures 'sɪɡ.nə.tʃər

podpis

sole proprietorship səʊl prə'praɪətəʃɪp

jednoosobowa działalność gospodarcza

special bank, special banks 'speʃ.əl bæŋk

bank specjalny

state company, state companies stɛɪt 'kʌm.pə.ni

przedsiębiorstwo państwowe

tangible current assets 'tæŋ.dʒə.bəl 'kʌr.ənt 'æs.et

rzeczowe aktywa obrotowe

taxation on general principles tæk'seɪ.ʃən ɒn 'dʒen.ər.əl 'prɪn.sə.pəl

opodatkowanie na zasadach ogólnych

time measure taɪm 'meɜ.ər

miernik czasowy

town office taʊn 'ɒf.ɪs

urząd miasta

value measure 'væl.ju: 'meɜ.ər

miernik wartościowy

VAT rate, VAT rates væt reɪt

stawka VAT

warehouse number, warehouse numbers 'weə.haʊs 'nʌm.bər

numer magazynowy

warehouse, warehouses 'weə.haʊs

magazyn

RETIREMENT PENSION AND DISABILITY PENSION

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1JZuzCc0xUUI>

AU.35.2_film_v1

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1CeareE3pPe4>

AU.35.2_film_v2

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R2Rt2Myz9Ntyy>

AU.35.2_film_v3

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/Rizf2ymBorj0u>

AU.35.2_film_v4

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 1

After watching the film, decide, if the statement is true or false. Po obejrzeniu filmu zdecyduj, czy twierdzenie jest prawdziwe, czy nie.

	Prawda	Fałsz
The employer learned new things about retirement benefits during the training.	☐	☐
Employers are obliged to complete the ZUS Rp-1E application for retirement pension if they made contributions for the employee at the time of the application.	☐	☐
Such obligation doesn't apply to the application for an inability to work pension and a family pension.	☐	☐
The employee is the one who is setting the amount of benefits.	☐	☐
Someone else is preparing the application for a retirement or disability pension.	☐	☐
The employer attaches only a questionnaire on contributory and non-contributory periods, and work certificates from previous employers.	☐	☐
The certificate of employment and the amount of remuneration is necessary while folding a documentation.	☐	☐
The employer does not mediate in applying for a pension for people born after December 31, 1948.	☐	☐

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 2

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 3

After watching the film, match Polish terms with their translations. Po obejrzeniu filmu, połącz polskie terminy z ich tłumaczeniami.

inability to work pension

certificate of employment and the
amount of remuneration

retirement benefits

contributions

performing work in special conditions

employer

work certificates

application for retirement pension

family pension

questionnaire on contributory and non-
contributory periods

wykonywanie pracy w szczególnych
warunkach

pracodawca

renta z tytułu niezdolności do pracy

składka

zaświadczenie o zatrudnieniu
i wysokości wynagrodzenia

renta rodzinna

świadczenia emerytalne

wniosek o emeryturę

świadcstwo pracy

kwestionariusz o okresach składkowych
i nieskładkowych

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

HIRING AN EMPLOYEE

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RwTHnKkdz4MGa>

AU.35.2_animacja_z_lektorem

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 4

After watching the voiced animation, choose the correct answer. Na podstawie animacji pt. "Zatrudnienie pracownika", wybierz prawidłową odpowiedź.

It's an employer's obligation to register employee for insurance purposes and:

Employee's time record card is established by:

The Employer doesn't establish and maintain:

What does the employer pay according to a payroll?:

The personal file of employee doesn't content:

The records of diseases should contain:

The obligation to submit holiday request in writing is based on the:

There is no declarations number:

allergies

documents related to applying for employment

PIT-11

a payroll record sheet

PIT-4R

documents related to the future job

bonus

a payslip

remuneration, tax and social security contributions

to apprise employee about overdue payments

employee intention

documents related to termination of employment

pension

accidents on the way to and from work

tradition

the Employer

PIT-61

a report of accomplished work

to pay for the employee's flat

the Employee

make payments to Social Insurance Institution

accidents in childhood

company's regulations

a Social Insurance Institution

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 5

After watching the voiced animation, fill in the gaps in the sentences with correct prepositions. Use the word bank. Po obejrzeniu animacji z lektorem, uzupełnij zdania odpowiednimi przyimkami. Skorzystaj z banku słów.

Remember to register every employee insurance purposes.

Also, remember to send a social insurance statement the Social Insurance Institution.

This card includes, among others, holidays, stand-by duties, absences work, and overtime.

A payroll is a document that is not required law.

The employer is obliged to keep the personal files the employees.

Keep records of all accidents work.

Also, keep the records of all accidents the way to and from work.

The obligation to submit holiday request writing is usually based on the company's regulations.

of

for

on

in

from

by

at

to

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 6

Match the Polish terms into pairs with their English translations. Połącz polskie terminy z ich angielskimi odpowiednikami.

holiday request

raport miesięczny

personal files

lista płac

time record card

karta wypłacanego wynagrodzenia

employee records

deklaracja rozliczeniowa

payroll

ewidencja pracownicza

insurance

choroba zawodowa

social insurance statement

akta osobowe

monthly reports

karta ewidencji czasu pracy

payslip

ubezpieczenie

occupational disease

wniosek urlopowy

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

CALCULATING REMUNERATION

A: Hi, did you see today's e-mail from the boss?

B: No, what was it about?

A: About a computer programme to handle matters related to the calculation of remuneration, taxes and insurance premiums.

B: I did not see the message but I heard only good things about the programme. Do we have any manual for it?

A: Yes, we were given the explanations for the whole calculator, look:

CONTRACT OF EMPLOYMENT

Social insurance contributions are calculated as follows and are deducted from gross remuneration:

- pension contribution: 9.76%
- disability insurance contribution: 1.5%
- sickness insurance contribution: 2.45%

Example: If the gross remuneration is PLN 3500, then the sum of social insurance contribution is calculated as follows:

$$9.76\% * 3500 + 1.5\% * 3500 + 2.45\% * 3500 = 341.6 + 52.5 + 85.75 = 479.85$$

Calculating health insurance contribution

Basis for the calculation of the health insurance contribution: $3500 - 479.85 = 3020.15$

Health insurance contribution in its entirety: $3020.15 * 9\% = 271.81$

Deductible health insurance contribution:

$$3020.15 * 7.75\% = 234.1$$

Advance personal income tax payment

Gross remuneration: 3500

Social insurance: 479.85

Tax deductible cost: 111.25 (amount for a local employee)

Tax base: $3500 - 479.85 - 111.25 = 2908.9$ (round to the nearest whole PLN: 2909)

Calculating the tax

(in the example it has been assumed that the tax rate is 18%)

$$\text{Tax due: } 2909 * 18\% = 523.62$$

Tax deducted by tax exempt amount:

$$523.62 - 46.33 = 477.29$$

Deductible health insurance contribution: 234.1

Advance personal income tax payment: $523.62 - 234.1 = 289.52$ (rounded: 290)

Net remuneration

Gross remuneration: 3500

Social insurance: 479.85

Health insurance contribution: 271.81

Advance tax payment: 290

Net remuneration: $3500 - 479.85 - 271.81 - 290 = 2458.34$

Exercise 7

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

CONTRACT OF MANDATE, CONTRACT OF SPECIFIC WORK

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D1Cy0YDTe>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 8

Listen to the audio recording and complete the sentences with correct words or phrases. Use the word bank. Wysłuchaj nagrania audio i uzupełnij zdania odpowiednimi słowami lub frazami. Skorzystaj z banku słów.

People employed under a .

Persons employed in our company are subject to social insurance .

Multiply his by the pension, disability insurance, and sickness insurance contribution.

The health insurance contribution for tax .

We deduct 50% of the tax deductible costs from the gross amount of the contract of specific work .

Multiply the income by 18%, which gives us tax due and we pay it to the .

And what about the without transferring copyrights?

You deduct tax from gross remuneration and you have a .

contributions

gross remuneration

net remuneration

with the transfer of copyright

contract of employment

contract of specific work

deduction

tax office

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 9

After listening to the audio recording, choose the correct article. If no article is necessary, choose "-". Po wysłuchaniu nagrania audio, wybierz prawidłowy rodzajnik. Gdy nie potrzeba żadnego rodzajnika, wybierz "-".

Would you help me calculate remuneration for our new employee?

I am bit surprised, you have recently calculated a lot of remunerations.

Is this person subject to social insurance contributions?

It's bit different here.

We are talking about the contract of specific work with transfer of copyright.

We multiply it by 18%, which gives us tax due and we pay it to the tax office.

You deduct it from gross remuneration and you have net remuneration.

Thanks! You helped me lot.

the a the the the a the the - a a - a - a - -
- the a a - - the

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 10

On the basis of audio match the Polish terms with their English translations. Na podstawie audio połącz polskie terminy z ich angielskimi odpowiednikami.

sickness insurance contribution

składka emerytalna

contract of employment

wynagrodzenie brutto

tax deductible costs

składka rentowa

gross remuneration

przeniesienie praw autorskich

pension contribution

składka chorobowa

disability insurance contribution

umowa o pracę

contract of mandate

umowa zlecenie

transfer of copyright

koszt uzyskania przychodu

tax office

wynagrodzenie netto

net remuneration

urząd skarbowy

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

REGULATION

REGULATION

Chapter 1

Documentation on taking up work by the employee

Section 1. 1. The employer may require the applicant to submit the following documents:

- 1)** completed personal questionnaire for the person applying for employment;
- 2)** work certificates from previous jobs or other documents confirming periods of employment, covering work periods falling within the calendar year in which the employee applies for employment;
- 3)** documents confirming professional qualifications required to perform the job offered;
- 4)** middle school leaving certificate - in the case of the person applying for employment for the purpose of vocational training;
- 5)** a medical certificate stating that there are no contraindications to work in a given position;
- 6)** other documents, if the obligation to submit them results from separate provisions.

Section 2. 1. The employer draws up a contract of employment at least in two identical copies, one of which is given to the employee and the other is included in his personal files.

2. The provision of para. 1 shall apply accordingly to the written confirmation by the employer of the type of employment contract concluded with the employee and the terms of this contract. This confirmation is served to the employee with a written confirmation of receipt.

3. A template of the employment contract is attached as Annex 2 to the Regulation.

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Pictures

IDENTIFICATION DATA TO BE ENTERED IN THE WAREHOUSE AND SALES PROGRAMME	
Full name	
Abbreviated name	
REGON number (National Business Registry Number)	
Address	
Voivodeship	
Main bank account	
Numbering of documents	
Gaps in numbering	
Payment cards	
Warehouse parameters:	
The way of issuing the goods:	
Automatic disposition of goods:	
Assign symbols to contractors and goods:	
The name, surname and password of the boss:	

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

SUPPLEMENTARY DATA

Tax office	
Account number - PIT	
Bank	
Legal form	
Type of economic activity	
Load initial data	
Year of starting work	
Month of the first remuneration	
Benefits paid by	
The day of transferring social insurance institution contributions	
Interest rate for accident insurance	

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

CONTRIBUTIONS

Type of contribution		pension	disability insurance	sickness insurance	health insurance	accident insurance	Labour Fund	Guaranteed Employee Benefits Fund
Contributions financed by	employee	9.76%	1.5%	2.45%	9%	—	—	—
	employer	9.76%	6.5%	—	—	1.80%	2.45%	0.10%

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Game

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D1Cy0YDTe>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D1Cy0YDTe>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D1Cy0YDTe>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Dictionary

abbreviated name ə'brɪː.vi.eɪ.tɪd neɪm

nazwa skrócona

accident at work, accidents at work 'æk.sɪ.dənt ət wɜːk

wypadek przy pracy

accident insurance 'æk.sɪ.dənt ɪn'ʃʊːrəns

ubezpieczenie wypadkowe

accident insurance contribution, accident insurance contributions 'æk.sɪ.dənt ɪn'ʃʊ.rəns
,kɒn.trɪ'bjuː.ʃən

składka wypadkowa

account number, accounts numbers ə'kaʊnt 'nʌm.bər

numer konta

advance personal income tax payment əd'vɑːns 'pɜː.sən.əl 'ɪn.kʌm tæks 'peɪ.mənt

zaliczka na podatek dochodowy

application for retirement pension ,æp.lɪ'keɪ.ʃən fər rɪ'taɪə.mənt 'pen.ʃən

wniosek o emeryturę

benefit, benefits 'ben.ɪ.fɪt

zasiłki

certificate of employment and the amount of remuneration sə'tɪf.ɪ.kət əv ɪm'plɔɪ.mənt ənd ðə
ə'maʊnt əv rɪ'mjuː.nər'eɪ.ʃən

zaświadczenie o zatrudnieniu i wysokości wynagrodzenia

contract of employment 'kɒn.trækt əv ɪm'plɔɪ.mənt

umowa o pracę

contract of mandate 'kɒn.trækt əv 'mæn.dəɪt

umowa zlecenie

contract of specific work with the transfer of copyright 'kɒn.trækt əv spə'sɪf.ɪk wɜ:k wɪð ðə træns'fɜ:r əv 'kɒp.i.raɪt

umowa o dzieło z przeniesieniem praw autorskich

contract of specific work without transferring copyrights 'kɒn.trækt əv spə'sɪf.ɪk wɜ:k wɪ'ðaʊt træns'fɜ:r 'kɒp.i.raɪt

umowa o dzieło bez przeniesienia praw autorskich

contractor, contractors kən'træk.tər

kontrahent

contraindications to work ,kɒn.trə'ɪn.dɪ'keɪ.ʃən tʊ wɜ:k

przeciwwskazania do pracy

contribution, contributions ,kɒn.trɪ'bju:ʃən

składka

copy, copies 'kɒp.i

egzemplarz

deduct dɪ'dʌkt

odliczać

disability insurance contribution ˌdis.əˈbɪl.ə.ti ɪnˈʃʊərəns ˌkɒn.trɪˈbjʊː.ʃən

składka rentowa

employee records ɪmˈplɔɪ.iː rɪˈkɔːd

ewidencja pracownicza

employee, employees ɪmˈplɔɪ.iː

pisemne potwierdzenie odbioru

employer, employers ɪmˈplɔɪ.ər

pracodawca

family pension ˈfæm.əl.i ˈpen.ʃən

renta rodzinna

full name fʊl neɪm

nazwa pełna

gross remuneration grəʊs rɪˌmjuː.nərˈeɪ.ʃən

wynagrodzenie brutto

health insurance helθ ɪnˈʃʊərəns

ubezpieczenie zdrowotne

health insurance contribution helθ in'ʃʊ:rəns ,kɒn.trɪ'bju:ʃən

składka zdrowotna

holiday request 'hɒl.ə.deɪ rɪ'kwest

wniosek urlopowy

identification data aɪ.den.tɪ.fɪ'keɪ.ʃən 'deɪ.tə

dane identyfikacyjne

inability to work pension ,ɪn.ə'bɪl.ə.tɪ tʊ wɜ:k 'pen.ʃən

renta z tytułu niezdolności do pracy

income tax 'ɪn.kʌm tæks

podatek dochodowy

insurance in'ʃʊ:rəns

ubezpieczenie

issuing the goods 'ɪʃ.u: ðə ɡʊdz

wydawanie towaru

legal form, legal forms 'li:ɡəl fɔ:m

forma prawna

main bank account meɪn bæŋk ə'kaʊnt

podstawowy rachunek bankowy

medical certificate, medical certificates 'med.ɪ.kəl sə'tɪf.ɪ.kət

orzeczenie lekarskie

monthly report, monthly reports 'mʌn.θli ri'pɔ:t

raport miesięczny

net remuneration net ri'mju:z.nər'eɪ.ʃən

wynagrodzenie netto

numbering of documents 'nʌmbərɪŋ əv 'dɒk.jə.mənt

numeracja dokumentów

occupational disease, occupational diseases ,ɒk.jə'peɪ.ʃən.əl dɪ'zi:z

choroba zawodowa

payment card, payment cards 'peɪ.mənt kɑ:d

karta płatnicza

payroll 'peɪ.rəʊl

lista płac

payroll record sheet 'peɪ.rəʊl rɪ'kɔːd ʃiːt

karta przychodów

payslip, payslips 'peɪ.sliːp

karta wypłacanego wynagrodzenia

pension contribution 'pen.ʃən ˌkɒn.trɪ'bjuː.ʃən

składka emerytalna

performing work in special conditions pə'fɔːm wɜːk ɪn 'speʃ.əl kən'dɪʃənz

wykonywanie pracy w szczególnych warunkach

personal files 'pɜː.sən.əl faɪl

akta osobowe

personal questionnaire, personal questionnaires 'pɜː.sən.əl ˌkwes.tʃə'neər

kwestionariusz osobowy

professional qualifications prə'feʃ.ən.əl ˌkwɒl.ɪ.fɪ'keɪ.ʃən

kwalifikacje zawodowe

questionnaire on contributory and non-contributory periods ˌkwes.tʃə'neər ɒn kən'trɪb.jə.tər.i
ənd ˌnɒn -kən'trɪb.jə.tər.i 'piə.ri.əd

kwestionariusz o okresach składkowych i nieskładkowych

retirement benefits ri'taɪə.mənt 'ben.i.fit

świadczenia emerytalne

sickness insurance contribution 'sɪk.nəs ɪn'ʃʊ:.rəns ˌkɒn.trɪ'bju:.ʃən

składka chorobowa

social insurance 'səʊ.ʃəl ɪn'ʃʊ:.rəns

ubezpieczenie społeczne

social insurance statement 'səʊ.ʃəl ɪn'ʃʊ:.rəns 'steɪt.mənt

deklaracja rozliczeniowa

tax base tæks beɪs

podstawa opodatkowania

tax deductible cost tæks dɪ'dʌk.tə.bəl kɒst

koszt uzyskania przychodu

tax due tæks dzu:

podatek należny

tax exempt amount tæks ɪg'zempt ɪg'zempt

kwota wolna od podatku

tax office tæks 'ɒf.ɪs

urząd skarbowy

time record card, time record cards taɪm rɪ'kɔːd kɑːd

karta ewidencji czasu pracy

vocational training vəʊ'keɪ.ʃən.əl 'treɪ.nɪŋ

przygotowanie zawodowe

work certificate, work certificates wɜːk sə'tɪf.ɪ.kət

świadcstwo pracy

BUSINESS PLAN

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R9ExPRLcRdkhl>

AU.35.3_film_v1

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RVwSBwwvrCXnw>

AU.35.3_film_v2

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RHH0mxCOndsCp>

AU.35.3_film_v3

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R55tvpnOoJB85>

AU.35.3_film_v4

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 1

After watching the film, decide, if the sentences are true or false. Na podstawie filmu "Biznesplan", zdecyduj, czy stwierdzenie jest prawdziwe czy nie.

	Prawda	Fałsz
One of the most important features about the business plan is that the content is concise and clear.	☐	☐
The intern will start the business plan from the title page.	☐	☐
A good abstract won't attract investors' attention.	☐	☐
The intern will write the business plan from the point of view of potential clients.	☐	☐
In order to write about the market and competition there is no need to thoroughly examine the market.	☐	☐
While examining the market, the competition and their products, customer and purchasing potential description has to be thoroughly checked.	☐	☐
The intern believes that examining the market is the most boring part of writing a business plan.	☐	☐
At the end there's only the organisational form of the company and financial plans left.	☐	☐

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 2

After watching the film, choose the correct verbs to fill in the gaps in the sentences. Po obejrzeniu filmu, wybierz prawidłowe czasowniki uzupełniające luki w zdaniach.

How is your business plan ?

you like to help me?

The content concise and clear.

I will down the business plan version number.

Also, attention to the abstract.

A good abstract will investors' attention.

I the impression that you can handle it yourself very well.

As for now, I should probably back to work.

take

has

pay

attract

write

does

do

May

have

am

focus

have

note

going

doing

is

grab

go

do

Could

Would

number

being

pay

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 3

After watching the film, match Polish terms with their English translations. Po obejrzeniu filmu, połącz polskie terminy z ich angielskimi odpowiednikami.

competition	potencjalny klient
business plan	biznesplan
market	streszczenie
confidentiality clause	spis treści
purchasing potential	rynek
abstract	strona tytułowa
potential client	potencjał nabywczy
financial plans	klauzula poufności
title page	plan finansowy
table of contents	konkurencja

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

RULES AND METHODS OF PLANNING

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RBUdaXIHvINf4>

AU.35.3_animacja_z_lektorem

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 4

After watching the animation, decide, if the sentences are true or false. Na podstawie animacji zdecyduj, czy twierdzenie jest prawdziwe czy nie.

TRUE

The first principle of planning is purposefulness.

Planning is an effective tool when it's used by at least one manager at any level of management.

FALSE

Planning periods should be adapted to the business.

The essence of planning can be expressed through five main principles.

The idea of control is to correct deviations from the plan.

Planning is a process that aims at determining the tactics of action.

A plan is effective when it is obtained with a minimum of undesirable consequences and when the results outweigh the costs.

The correct plan foresees which activities lead to achieving a particular goal.

Exercise 5

After watching the voiced animation, match the verbs with prepositions to form correct phrasal verbs.

run out

strategy

apply

based

deviate

express

used

aim

at

by

on

to

for

from

of

through

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 6

After watching the voiced animation, match Polish terms with their translations. Po obejrzeniu animacji z lektorem, połącz polskie terminy z ich tłumaczeniami.

balance sheet method	metoda wskaźników statystycznych
planning	metoda analizy ekonomicznej
method of economic analysis	metoda bilansowa
planning control	kontrola planowania
method of statistical indicators	kompetentność
demand	popyt
correcting deviations from the plan	celowość
competency	korygowanie odchyleń od planu
planning periods	okres planistyczny
purposefulness	planowanie

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

INDICATORS OF ECONOMIC ANALYSIS

A: Hi, how was your vacation?

B: Great. I'll tell you soon.

A: Wait a moment. Did you hear that the boss is asking all employees about their theoretical knowledge?

B: You are kidding! Why?

A: Someone botched the [economic analysis](#) and no one knows who it was.

B: Golly! Alright, let's repeat the most important things quickly. What is the outline of the economic analysis?

A: The first element is to define the object of the analysis. The second is the selection of assessment criteria. The third is to choose a measure adequate to the situation. The fourth is, hmm...

B: It's probably setting a standard of reference. The fifth is to determine acceptable deviations. Then there is a preliminary hypothesis and a cause and effect analysis.

A: Then just the diagnosis and determination of suggested rationalisation activities. Do you remember about the division of economic indicators based on measures?

B: Geez. Based on time, we divide the indicators into **dynamic**, **static**, **periodic**, **current**, **problematic**.

A: As for the field of perception, we have partial and **synthetic indicators**.

B: And because of the field of possible decisions?

A: These are **controllable** and **uncontrollable** indicators. In terms of the structure of the indicator, we distinguish **net**, **gross**, **qualitative** and **quantitative indicators**.

B: There is also classification in terms of unit. These are conventional, natural and monetary indicators.

A: And what about deviations?

B: Significant - irrelevant, dependent - independent, advantageous - unfavorable. Golly, I feel like before the test.

A: Me too.

Exercise 7

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

METHODS OF ECONOMIC ANALYSIS

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D3uCEZ35G>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 8

After watching the audio recording, decide, if the sentence is true or false. Na podstawie nagrania zdecyduj, czy twierdzenie jest prawdziwe, czy nie.

	Prawda	Fałsz
Properly conducted economic analysis is not important.	☐	☐
The economic analysis assesses the state and potential of a given economic activity.	☐	☐
The quantitative methods refer to non-measurable features.	☐	☐
Non-measurable features are reduced to measurable quantities in a conventional manner.	☐	☐
The qualitative methods relate to non-measurable features.	☐	☐
Basic financial reporting is not a kind of document that may be useful to carry out the analysis.	☐	☐
To carry out the analysis, you will need, among others, the balance sheet and the profit and loss statement.	☐	☐
Computer programmes for calculations make doing the analysis very hard to do.	☐	☐

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 9

After listening to the audio recording, fill in the gaps in the sentences with missing words. Use the word bank. Po wysłuchaniu nagrania audio, uzupełnij luki w pytaniach brakującymi słowami. Skorzystaj z banku słów.

How important ?

these slogans?

What kind of documents to carry out the analysis?

of them?

anything else to it?

all?

from other areas of the company's operations also important?

much harder to do the analysis?

would it be

would you add

Is that

may be useful

is the documentation

could you explain

is a properly conducted economic analysis

are there many

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 10

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

CALCULATING INDICATORS

CALCULATING INDICATORS

1. Profitability ratios

1) net profitability ratio (%) =

$$\frac{\text{Net result} \times 100\%}{\text{Net revenues from sales of products} + \text{net revenues from sales of goods and materials} + \text{other operating revenues} + \text{financial income}}$$

2) operating profitability ratio (%) =

$$\frac{\text{Operating result} \times 100\%}{\text{Net revenues from sales of products} + \text{net revenues from sales of goods and materials} + \text{other operating revenues}}$$

3) profitability ratio of assets (%) =

$$\frac{\text{Net result} \times 100\%}{\text{Average assets}}$$

2. Liquidity ratios

1) current liquidity ratio =

$$\frac{\text{Current assets} - \text{short-term receivables due to deliveries and services, with a repayment period exceeding 12 months} - \text{short-term prepayments and accruals}}{\text{Short-term liabilities} - \text{trade creditors with maturity period over 12 months} + \text{provisions for short-term liabilities}}$$

2) fast liquidity ratio =

$$\frac{\text{Current assets} - \text{short-term receivables due to deliveries and services, with a repayment period exceeding 12 months} - \text{short-term prepayments and accruals} - \text{provisions}}{\text{Short-term liabilities} - \text{trade creditors with maturity period over 12 months} + \text{provisions for short-term liabilities}}$$

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

3. Performance indicators

1) receivables turnover ratio in days =

$$\frac{\text{Average balance of trade receivables} \times \text{number of days in the period}}{\text{Net revenues from sales of products} + \text{net revenues from sales of goods and materials}}$$

2) liabilities turnover ratio on days =

$$\frac{\text{Average balance of trade liabilities} \times \text{number of days in a period}}{\text{Net revenues from sales of products} + \text{net revenues from sales of goods and materials}}$$

4. Debt ratios

1) asset debt ratio (%) =

$$\frac{(\text{Long-term liabilities} + \text{short-term liabilities} + \text{provisions for liabilities}) \times 100\%}{\text{Total assets}}$$

2) solvency ratio =

$$\frac{\text{Long-term liabilities} + \text{short-term liabilities} + \text{provisions for liabilities}}{\text{Equity}}$$

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Pictures

FINANCIAL STATEMENT - ASSETS	
A	Fixed assets
I.	Intangible and legal assets
1.	Costs of completed development works
2.	Goodwill
3.	Other intangible and legal assets
4.	Advances on intangible and legal assets
II.	Tangible fixed assets
1.	Fixed assets
a)	land, including the right of perpetual usufruct of land
b)	buildings, premises, rights to premises and civil engineering works
c)	technical equipment and machines
d)	means of transport
e)	other fixed assets
2.	Fixed assets under construction
3.	Advances for fixed assets under construction
III.	Long-term receivables
1.	From related entities
2.	From other entities in which the entity has equity involvement
3.	From other units

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

FINANCIAL STATEMENT - LIABILITIES	
A	Equity, including:
I.	Initial capital
II.	Capital reserves, including:
	- surplus of the value of sales over the nominal value of shares
III.	Revaluation reserve, including:
	- for revaluation of fair value
IV.	Other reserve capitals, including:
	- created in accordance with the articles of association
	- for own shares
V.	Profit/loss from previous years
VI.	Net profit/loss
VII.	Write-offs from net profit during the financial year

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

PROFIT AND LOSS STATEMENT	
A	Net revenues from sales and equivalent, including:
	- from related parties
I.	Net revenues from the sale of products
II.	Change in the balance of products
III.	The cost of goods manufactured for the individual's needs
IV.	Net revenues from the sale of goods and materials
B.	Operating expenses
I.	Depreciation
II.	Usage of materials and energy
III.	IForeign Services
IV.	Taxes and fees, including:
	- excise duty
V.	Salaries
VI.	Social security and other benefits
	- pension
VII.	Other costs by type
VIII.	The value of sold goods and materials

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Game

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D3uCEZ35G>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D3uCEZ35G>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D3uCEZ35G>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Dictionary

abstract 'æb.strækt

streszczenie

accounting ledger, accounting ledgers ə'kaʊn.tɪŋ 'ledʒ.ər

księgi rachunkowe

advance, advances əd'vɑːns

zaliczka

asset, assets 'æs.et

aktywa

balance sheet 'bæl.əns ʃi:t

bilans

balance sheet method 'bæl.əns ʃi:t 'meθ.əd

metoda bilansowa

basic financial reporting 'beɪ.sɪk faɪ'næn.ʃəl rɪ'pɔːtɪŋ

podstawowa sprawozdawczość finansowa

business plan, business plans 'biz.nɪs plæn

biznesplan

capital reserves 'kæp.i.təl rɪ'zɜ:v

kapitał zapasowy

competency 'kɒm.pɪ.tən.si

kompetentność

competition ,kɒm.pə'tɪʃ.ən

konkurencja

confidentiality clause ,kɒn.fɪ.den.ʃi'æl.ə.ti klɔ:z

klauzula poufności

controllable indicator, controllable indicators kən'trəʊləbəl 'ɪn.dɪ.keɪ.tər

wskaźniki sterowne

correcting deviations from the plan kə'rekt ,di:vɪ'eɪ.ʃən frəm ðə plæn

korygowanie odchyleń od planu

cost of goods manufactured kɒst əv gʊdz ,mæn.jə'fæk.tʃər

koszt wytworzenia produktów

current asset, current assets 'kʌr.ənt 'æs.et

aktywa obrotowe

current indicator, current indicators 'kʌr.ənt 'ɪn.dɪ.keɪ.tər

wskaźniki bieżące

debt ratio, debt ratios det 'reɪ.rɪ.əʊ

wskaźniki zadłużenia

demand dɪ'mɑːnd

popyt

depreciation dɪˌpriː.ʃi'eɪ.ʃən

amortyzacja

development work, development works dɪ'vel.əp.mənt wɜːk

praca rozwojowa

dynamic indicator, dynamic indicators daɪ'næm.ɪk 'ɪn.dɪ.keɪ.tər

wskaźniki dynamiczne

economic activity, economic activities iː.kə'nɒm.ɪk æk'tɪv.ə.ti

działalność gospodarcza

economic analysis, economic analyses iː.kə'nɒm.ɪk ə'næl.ə.sɪs

analiza ekonomiczna

effectiveness in implementation i'fek·tɪv·nəs in ɪmplɪmen'teɪʃən

skuteczność we wdrożeniu

equity 'ek.wɪ.ti

kapitał własny

excise duty 'ek.saɪz 'dʒuː.ti

podatek akcyzowy

fair value feər 'væl.juː

wartość godziwa

financial plan, financial plans faɪ'næn.jəl plæn

plan finansowy

financial year faɪ'næn.jəl jɪər

rok obrotowy

fixed asset, fixed assets fɪkst 'æs.et

aktywa trwałe

goods gʊdz

towar

gross indicator, gross indicators grəʊs 'ɪn.dɪ.keɪ.tər

wskaźniki brutto

initial capital ɪ'ɪnʃ.əl 'kæp.ɪ.təl

kapitał podstawowy

intangible asset, intangible assets ɪn'tæŋ.dʒə.bəl 'æs.et

wartość niematerialna

investor, investors ɪn'ves.tər

inwestor

land under perpetual usufruct, lands under perpetual usufruct lænd 'ʌn.dər pə'petʃ.u.əl 'juːzə
,frʌkt

grunt wieczysty

liability, liabilities ,laɪ.ə'bɪl.ə.ti

pasywa

liquidity ratio, liquidity ratio lɪ'kwɪdɪti 'reɪ.ʃi.əʊ

wskaźniki płynności

long-term liability, long-term liabilities lɒŋ-tɜːm ,laɪ.ə'bɪl.ə.ti

zobowiązania długoterminowe

long-term receivable, long-term receivables lɒŋ-tɜːm riˈsiːvəbl

należność długoterminowa

loss lɒs

strata

market, markets ˈmɑːkɪt

rynek

materials məˈtɪə.ri.əl

material

measurable features ˈmeʒ.ər.ə.bəl ˈfɪːtʃər

cechy mierzalne

method of economic analysis ˈmeθ.əd əv iː.kəˈnɒm.ɪk əˈnæl.ə.sɪs

metoda analizy ekonomicznej

method of statistical indicators ˈmeθ.əd əv stəˈtɪs.tɪ.kəl ˈɪn.dɪ.keɪ.tər

metoda wskaźników statystycznych

method of technical and economic indicators ˈmeθ.əd əv ˈtek.nɪ.kəl ənd iː.kəˈnɒm.ɪk
ˈɪn.dɪ.keɪ.tər

metoda wskaźników techniczno-ekonomicznych

net indicator, net indicators net 'nɪ.dɪ.keɪ.tər

wskaźniki netto

net revenues net 'rev.ən.juː

przychody netto

non-measurable features ,nɒn'meʒ.ər.ə.bəl 'fɪː.tʃər

cechy niemierzalne

operating expenses 'ɒp.ər.eɪt ɪk'spens

koszty działalności operacyjnej

operating revenues 'ɒp.ər.eɪt 'rev.ən.juː

przychody operacyjne

organisational form of the company ,ɔː.gən.aɪ'zeɪ.fən.əl fɔːm əv ðə 'kʌm.pə.ni

forma organizacyjna przedsiębiorstwa

own share, own shares əʊn ʃeər

udział własny

partial indicator, partial indicators 'pɑː.ʃəl 'nɪ.dɪ.keɪ.tər

wskazniki cząstkowe

performance indicator, performance indicators pə'fɔːməns 'ɪn.dɪ.keɪ.tər

wskazniki efektywności

periodic indicator, periodic indicators ˌpiə.ri'ɒd.ɪk 'ɪn.dɪ.keɪ.tər

wskazniki okresowe

planning plæn

planowanie

planning control plæn kən'trəʊl

kontrola planowania

planning period, planning periods plæn 'piə.ri.əd

okres planistyczny

potential client, potential clients pə'ten.fəl 'klaɪ.ənt

potencjalny klient

problematic indicator, problematic indicators ˌprɒb.lə'mæt.ɪk 'ɪn.dɪ.keɪ.tər

wskazniki problemowe

profit 'prɒf.ɪt

zysk

profit and loss statement 'prɒf.ɪt ənd lɒs 'steɪt.mənt

rachunek zysków i strat

profitability ratio, profitability ratios ,prɒfɪtə'bɪlɪti 'reɪ.fɪ.əʊ

wskaźniki zyskowności

purchasing potential 'pɜːtʃəsɪŋ pə'ten.ʃəl

potencjał nabywczy

purposefulness 'pɜː.pəs.fəl

celowość

qualitative indicator, qualitative indicators 'kwɒl.ɪ.tə.tɪv 'ɪn.dɪ.keɪ.tər

wskaźniki jakościowe

qualitative method, qualitative methods 'kwɒl.ɪ.tə.tɪv 'meθ.əd

metody jakościowe

quantitative indicator, quantitative indicators 'kwɒn.tɪ.tə.tɪv 'ɪn.dɪ.keɪ.tər

wskaźniki ilościowe

quantitative method, quantitative methods 'kwɒl.ɪ.tə.tɪv 'meθ.əd

metody ilościowe

revaluation reserve riːˌvæljuːˈeɪʃən rɪˈzɜːv

kapitał z aktualizacji wyceny

short-term liability, short-term liabilities ʃɔːt-tɜːm ˌlaɪ.əˈbɪl.ə.ti

zobowiązania krótkoterminowe

short-term receivable, short-term receivables ʃɔːt-tɜːm rɪˈsiːvəbl

należność krótkoterminowa

social security ˈsəʊ.ʃəl sɪˈkjʊə.rə.ti

ubezpieczenia społeczne

solvency ˈsɒlvənsi

wypłacalność

static indicator, static indicators ˈstæt.ɪk ˈɪn.dɪ.keɪ.tər

wskaźniki statyczne

synthetic indicator, synthetic indicators sɪnˈθet.ɪk ˈɪn.dɪ.keɪ.tər

wskaźniki syntetyczne

table of contents ˈteɪ.bəl əv ˈkɒn.tents

spis treści

tax return, tax returns tæks rɪ'tʒ:n

oświadczenie podatkowe

title page 'taɪ.təl peɪdʒ

strona tytułowa

turnover 'tʒ:n,əʊ.vər

rotacja

uncontrollable indicator, uncontrollable indicators ʌnkən'trəʊləbəl 'ɪn.dɪ.keɪ.tər

wskazniki niesterowne

ACCOUNTING DOCUMENT

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RYEmRPaqrDLua>

AU.36.1_film_v1

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R8UEtgK1HpPaq>

AU.36.1_film_v2

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R2bgFljh90UB7>

AU.36.1_film_v3

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1atr6TgEvajg>

AU.36.1_film_v4

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 1

After watching the film, choose the correct answer. Po obejrzeniu wideo pt. "Dowód księgowy" wybierz prawidłową odpowiedź.

John asked his for help with an accounting document.

The daily summary of documents is a document which can be the basis for records in the:

What could be the basis for records in the revenue and expense ledger?:

Receipts can be the basis for the records in the ledger:

Accounting documents should be divided into:

Documents can be stored in electronic form when they:

If we store the document in an electronic form, it's worth to have its:

It's worth having printouts in the case of:

once a month

backup

template

sole proprietorship

are arranged in the right order

receipts

limited liability company

business activity

co-ops ledger

boss

co-worker

recipes

revenue and expense ledger

time record card

billing periods

are protected from damage and destruction

mother

guest book

phone number to IT specialist

in exceptional situations

are on paper

invoices and bills

always

hours

Exercise 2

Match the beginning of a sentence with a correct question tag. Połącz początek zdania z pasującym do niego krótkim pytaniem.

Please remember to take all the documents,

will you?

You didn't attend the meeting on Monday,

is it?

It isn't what I expected,

don't they?

There are no signatures here,

are there?

They meet on Mondays,

isn't it?

Everything is fine,

did you?

Let's get back to the accounting document,

didn't you?

You described its type,

shall we?

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 3

Match the Polish terms with their English translations. Połącz polskie terminy z ich angielskimi odpowiednikami.

bill

dzienne zestawienie dowodów

proof of transfer

paragon

economic operation

operacja gospodarcza

billing period

wystawca

receipt

okres rozliczeniowy

daily summary of documents

faktura korygująca

credit note

potwierdzenie przelewu

accounting document

rachunek

issuer

dowód księgowy

customs document

nota korygująca

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

ASSETS AND LIABILITIES

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RkBmtYp6wB25i>

AU.36.1_animacja_z_lektorem

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 4

After watching the voiced animation decide if the sentence is true or false. Na podstawie animacji zdecyduj, czy dane zdanie jest prawdziwe, czy fałszywe.

TRUE

The most important elements of the Accounting Act should be included in the valuation of assets and liabilities.

FALSE

Balance is made only at the end of financial year.

The determination of the valuation should be defined in the accounting policy.

The only source of the company's assets is the equity provided by the owners.

The valuation of assets and liabilities is determined by the accounts.

Assets are resources controlled by the economic unit with a reliably determined value.

Balance is not an essential part of financial statement.

Balance is a statement of assets and liabilities.

Exercise 5

After watching the voiced animation, choose the correct article. If no article is needed, choose "-". Po obejrzeniu animacji z lektorem, wybierz prawidłowy rodzajnik. Jeśli nie potrzeba żadnego rodzajnika, wybierz "-".

Balance is statement of assets and liabilities.

It is made at beginning of financial year.

It is essential part of financial statement.

According to Polish law, assets are resources controlled by the economic unit.

Liabilities are sources of company's assets.

The second source is foreign capital.

Compliance with it ensures correct accounts and financial statement.

It is most important element of the Accounting Act.

an - the - the - the a the a a - - a - - the
the a - a a the the

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 6

After watching the voiced animation, match Polish terms with their translations. Po obejrzeniu animacji z lektorem, połącz polskie terminy z ich tłumaczeniami.

valuation methods	bilans
accounting policy	polityka rachunkowości
accounts	pasywa
liabilities	pełna rachunkowość
assets	wycena aktywów i pasywów
economic benefits	jednostka gospodarcza
economic unit	aktywa
integrated accounts	korzyści ekonomiczne
valuation of assets and liabilities	metody wyceny
balance	kapitał obcy
financial year	zobowiązania
equity	ewidencja księgowa
foreign capital	rok obrotowy
financial statement	sprawozdanie finansowe
payables	kapitał własny

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

ACCOUNTS

A: Hi Beata. Could you help me with the [account](#)? I'm not sure I understand everything.

B: Sure. At the beginning I had a problem with it too. Look. It helps us group **economic operations**. It presents the status and possible changes in an element of assets, liabilities or results. Click here and here. Do you see what I'm saying now?

A: Yes, yes. I'm sorry, theoretically I know this, but I'm afraid that I will mess something up in practice.

B: Don't worry. You can ask for help at any time. What do you remember about accounts?

A: Each account can be created, opened, and have business transactions recorded in it and it can be closed. There are **single**, **double** and **T-type** accounts. Each of them consists of slightly different elements.

B: Hmm, you remember that well. What else will you be dealing with today?

A: I will open and close **ledgers**. I know that the opening is caused by the commencement of operations, the beginning of each **financial year**, a change in the legal form, **entry into the register** or commencement of liquidation or the initiation of bankruptcy proceedings.

B: And when are we closing them?

A: At the end of the financial year, the end of the entity's activity, changes in the **legal form**, various combinations of units or at the **balance sheet date** for which other regulations are appropriate.

B: Great! You have good theoretical knowledge. On its basis, we can build practical knowledge without problems.

Exercise 7

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

ECONOMIC OPERATIONS

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DFA0juNTG>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 8

Decide if the sentence is true or false. Zdecyduj, czy podane zdanie jest prawdziwe, czy nie.

	Prawda	Fałsz
According to Nowak, opening a new business by young people is a good idea.	☐	☐
Many people don't know what economic operation is.	☐	☐
Economic operations are events with a direct impact on the business of the entity.	☐	☐
Economic operations doesn't have influence on assets and liabilities.	☐	☐
Balance operations directly affect the balance sheet components.	☐	☐
Nominal operations cause the consumption of economic factors.	☐	☐
Control accounts operate in accordance with the double-entry rule.	☐	☐
Analytical accounts work on the basis of posting to general and subsidiary ledgers.	☐	☐

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 9

After listening to the audio recording, fill in the gaps in the sentences with correct prepositions. Use the word bank. Po wysłuchaniu nagrania audio, uzupełnij zdania odpowiednimi przyimkami. Skorzystaj z banku słów.

Today, we have the pleasure to host Professor Andrzej Nowak the studio.

Thank you the invitation.

I would like to talk to you the trend developing in our country.

They operate on the basis of posting general and subsidiary ledgers.

I do not think they are prepared to take accounting.

They have a direct impact on the business the entity.

The former operate in accordance the double-entry rule.

I hope that this will inspire our listeners to look more closely accounting.

to

on

with

about

at

for

of

in

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 10

Basing on the audio, match the Polish words and phrases with their English translations. Na podstawie nagrania połącz polskie słowa i wyrażenia z ich angielskimi odpowiednikami.

posting to general and subsidiary ledgers

control accounts

nominal operations

balance operations

economic operation

liabilities

assets

analytical accounts

financial result

double-entry rule

aktywa

konto analityczne

operacja wynikowa

pasywa

operacja gospodarcza

zasada podwójnego zapisu

wynik finansowy

zasada zapisu powtarzanego

konto syntetyczne

operacja bilansowa

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

ACCOUNTING ACT

ACCOUNTING ACT

Chapter 4

Valuation of assets and liabilities and determination of the financial result

Art.28.1. Assets and liabilities are valued no fewer than at the balance sheet date, in the following manner:

- 1) **fixed assets and intangible and legal assets** - based on the purchase price or manufacture costs, or revalued amount (after updating the valuation of fixed assets), made less by amortisation or depreciation, as well as permanent value loss;
- 1a) **real property, and intangible and legal assets** - based on the principles applying to the fixed assets and intangible and legal assets specified in point 1 and in art. 31, art. 32 paragraph 1-5, and art. 33 paragraph 1 or based on market value or otherwise determined fair value;
- 2) **fixed assets under construction** - at the amount of total costs in direct relation to their purchase or manufacture, made less by the permanent value loss;
- 3) **shares in other entities** and other than specified in point 1a investments included in non-current assets (...);
- 4) **shares in subordinated entities** included in non-current assets (...);
- 5) **short-term investments** - based on the market price (value) or based on the purchase price or market price (value) depending on which price is lower or based on the amended purchase price (...);
- 6) **tangible elements of current assets** - based on the purchase price or manufacture costs no higher than the net selling price at the balance sheet date;
- 7) **receivables and loans granted** - at the amount of required payment, observing the prudence principle (...);
- 8) **liabilities** - at the amount requiring payment (...);
- 9) **provisions** - at justifiable, reliably calculated amount;
- 9a) **own shares** - based on purchase price;
- 10) **equity excluding own shares, and other assets and liabilities** - at nominal value.

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Pictures

SINGLE ACCOUNT DIAGRAM

Account.....Symbol.....

Date	ID number	Number of corresponding account	Content	Amount	
				Debit	Credit

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

FINAL BALANCE

Debit	„a”	Credit	Debit	„b”	Credit
Opening balance	200	30		Opening balance	320
	400			250	20
Total turnover	600	30	Total turnover	250	340
Debit balance		570	Credit balance	90	
Overall turnover	600	600	Overall turnover	340	340

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

DEBIT AND CREDIT ACCOUNT

Debit	DEBIT AND CREDIT ACCOUNT	Credit
Opening debit balance		Opening credit balance
Increase in assets		Decrease in assets
Decrease in liabilities		Increase in liabilities
Debit turnover with opening balance		Credit turnover with opening balance
Final credit balance		Final debit balance
Total account turnover		Total account turnover

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Game

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DFA0juNTG>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DFA0juNTG>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DFA0juNTG>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Dictionary

account, accounts ə'kaʊnt

rachunek, konto księgowe, konto

accounting document, accounting documents ə'kaʊn.tɪŋ 'dɒk.jə.mənt

dowód księgowy

accounting ledger ə'kaʊn.tɪŋ 'ledʒ.ər

księga rachunkowa

accounting policy ə'kaʊn.tɪŋ 'pɒl.ə.si

polityka rachunkowości

accounts ə'kaʊnt

ewidencja księgowa

amount, amounts ə'maʊnt

kwota

analytical account, analytical accounts ,æn.ə'līt.ɪ.kəl ə'kaʊnt

konto analityczne

asset, assets 'æs.et

aktywa

assets 'æs.et

stan aktywów

balance 'bæl.əns

bilans

balance sheet date 'bæl.əns ʃi:t deɪt

dzień bilansowy

balance sheet operation, balance sheet operations 'bæl.əns ʃi:t ,ɒp.ər'eɪ.ʃən

operacja bilansowa

billing period 'bɪl.ɪŋ 'piəri.əd

okres rozliczeniowy

content, contents kən'tent

treść

control account, control accounts kən'trəʊl ə'kaʊnt

konto syntetyczne

correction invoice, correction invoices kə'rek.fən 'ɪn.vɔɪs

faktura korygująca

correction note, correction notes kə'rek.fən nəʊt

nota korygująca

cost, costs kɒst

koszt

credit 'kred.ɪt

ma

credit balance 'kred.ɪt 'bæl.əns

saldo kredytowe

credit turnover 'kred.ɪt 'tɜːn,əʊ.vər

obroty kredytowe

current asset, current assets 'kʌr.ənt 'æs.ət

aktywa obrotowe

customs document, customs documents 'kʌs.təmz 'dɒk.jə.mənt

dokument celny

daily summary of documents 'deɪ.li 'sʌm.ər.i əv 'dɒk.jə.mənt

dzienne zestawienie dowodów

date dert

data

debit 'deb.ɪt

winien

debit balance 'deb.ɪt 'bæl.əns

saldo debetowe

debit turnover 'deb.ɪt 'tɜːn,əʊ.vər

obroty debetowe

debit-credit account 'deb.ɪt-'kred.ɪt ə'kaʊnt

konto aktywno-pasywne

decrease di'kriːs

zmniejszenia

double account, double accounts 'dʌb.əl ə'kaʊnt

konto podwójne

double-entry rule 'dʌb.əl-'en.tri ruːl

zasada podwójnego zapisu

economic benefits iː.kə'nɒm.ɪk 'ben.ɪ.fɪt

korzyści ekonomiczne

economic operation, economic operations iː.kə'nɒm.ɪk ˌɒp.ər'eɪ.ʃən

operacja gospodarcza

economic unit, economic units iː.kə'nɒm.ɪk 'juː.nɪt

jednostka gospodarcza

entry in the register 'en.tri ɪn ðə 'redʒ.ɪ.stər

wpis do rejestru

equity 'ek.wɪ.ti

kapitał własny

final credit balance 'faɪ.nəl 'kred.ɪt 'bæl.əns

saldo końcowe kredytowe

final debit balance 'faɪ.nəl 'deb.ɪt 'bæl.əns

saldo końcowe debetowe

financial result faɪ'næn.ʃəl rɪ'zʌlt

wynik finansowy

financial statement, financial statements faɪ'næn.ʃəl 'steɪt.mənt

sprawozdanie finansowe

financial year, financial years faɪ'næn.ʃəl jɪər

rok obrotowy

fixed asset, fixed assets fɪkst 'æs.et

środki trwałe

foreign capital 'fɔr.ən 'kæp.ɪ.təl

kapitał obcy

ID number, ID numbers *id 'nʌm.bər*

numer dowodu

increase *in 'kriːs*

zwiększenia

initial credit balance *i 'nɪʃ.əl 'kred.ɪt 'bæl.əns*

saldo początkowe kredytowe

initial debit balance *i 'nɪʃ.əl 'deb.ɪt 'bæl.əns*

saldo początkowe debetowe

integrated accounts *'ɪntɪɡreɪtɪd ə 'kaʊnt*

pełna rachunkowość

issuer, issuers *'ɪʃuːər*

wystawca

ledger *'ledʒ.ər*

księga przychodów i rozchodów

legal form, legal forms *'liː.ɡəl fɔːm*

forma prawna

liabilities ,laɪ.ə'bil.ə.ti

stan pasywów

liability, liabilities ,laɪ.ə'bil.ə.ti

pasywa

loan, loans ləʊn

pożyczka

market price 'mɑː.kɪt praɪs

cena rynkowa

nominal operation, nominal operations 'nɒm.i.nəl ,ɒp.ər'eɪ.fən

operacja wynikowa

non-current asset, non-current assets ,nɒn-'kʌr.ənt 'æs.et

aktywa trwałe

number of the corresponding account, numbers of corresponding accounts 'nʌm.bər əv ðə
,kɒr.i'spɒn.dɪŋ ə'kaʊnt

numer konta korespondującego

opening balance 'əʊ.pən.ɪŋ 'bæl.əns

bilans otwarcia

payable, payables 'peɪ.ə.bəl

zobowiązania

posting to general and subsidiary ledgers 'pəʊ.stɪŋ tʊ 'dʒen.ər.əl ənd səb'sɪd.i.ə.ri 'ledʒ.ər

zasada zapisu powtarzanego

proof of payment of postal and bank fees pru:f əv 'peɪ.mənt əv 'pəʊ.stəl ənd bæŋk fiː

dowody opłat pocztowych i bankowych

proof of transfer, proofs of transfer pru:f əv træns'fɜːr

dowody przesunięć

provision, provisions prə'vɪʒ.ən

rezerwa

purchase price 'pɜː.tʃəs praɪs

cena nabycia

real property rɪəl 'prɒp.ə.ti

nieruchomość

receipt, receipts rɪ'si:t rɪ'sits

paragon

short-term investment, short-term investments ʃɔ:t-tɜ:m ɪn'vest.mənt

inwestycja krótkoterminowa

single account, single accounts 'sɪŋ.gəl ə'kaʊnt

konto pojedyncze

sole proprietorship səʊl prə'praɪətəʃɪp

jednoosobowa działalność gospodarcza

symbol, symbols 'sɪm.bəl

symbol

T-account, T-accounts ti-ə'kaʊnt

konto teowe

total account turnover 'təʊ.təl ə'kaʊnt 'tɜ:n_əʊ.vər

razem obroty konta

total turnover 'təʊ.təl 'tɜ:n_əʊ.vər

razem obroty

valuation method, valuation methods ,væl.ju'eɪ.fən 'meθ.əd

metody wyceny

valuation of assets and liabilities ,væl.ju'eɪ.fən əv 'æs.et ənd ,laɪ.ə'bɪl.ə.ti

wycena aktywów i pasywów

VAT invoice, VAT invoices væt 'ɪn.vɔɪs

faktura VAT

INVENTORY IN A COMPANY

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RVHYFGwIz0PDU>

AU.36.2_film_v1

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/Rj8hSYp5UW3f3>

AU.36.2_film_v2

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1S5a44DZyDKP>

AU.36.2_film_v3

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RMpG7SBMCllGc>

AU.36.2_film_v4

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 1

Fill the gaps with the correct words or phrases. Use the word bank. Uzupełnij zdania odpowiednimi słowami lub wyrazami. Skorzystaj z banku słów.

We will verify the plan, scope, subject and schedule of the .

This practice is not in line with .

At the time of the physical inventory, inventory sheets were released along with of goods that result from the stock.

The chief has prepared a work schedule.

The chairman of the , has dealt with delineating the inventory areas.

In the inventory activities they are on the stage of appointing .

Determination of the will affect the way they are presented in the accounting books.

We should also discuss the issues of compensation for shortages with .

the procedures

accountant

inventory committee

inventory teams

surpluses

quantitative data

inventory

type of shortage

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 2

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 3

Match the Polish terms with their English translations. Połącz polskie terminy z ich angielskimi odpowiednikami.

physical inventory	nadwyżki
type of shortage	zespoły spisowe
quantitative data	księgi rachunkowe
inventory areas	komisja inwentaryzacyjna
accounting books	rodzaj niedoboru
inventory teams	dane ilościowe
surpluses	arkusze spisowe
identification of resources	identyfikacja zasobów
inventory sheets	spis z natury
inventory committee	rejony spisowe

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

STAGES OF INVENTORY PLANNING

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RK3EeTFmj7lkI>

AU.36.2_animacje_z_lektorem

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 4

After watching the voiced animation, decide, if the sentence is true or false. Na podstawie animacji zdecyduj, czy stwierdzenie jest prawdziwe, czy nie.

	Prawda	Fałsz
Effective inventory is based on a good planning of one of its stages.	☐	☐
The date of the inventory is connected only with the end of the financial year.	☐	☐
Inventory needs to be carried out a day before putting the entity into liquidation.	☐	☐
In case of the monetary assets, the last day of the financial year is the inventory date.	☐	☐
There are four main types of methods of inventory.	☐	☐
Some tasks belong to accountants and the board; together they prepare, among others, the inventory sheets.	☐	☐
Some companies are characterised by a complicated production process.	☐	☐
In companies with extensive structure, a training for employees before the inventory process is also of great importance.	☐	☐

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 5

After watching the voiced animation, decide, if the given sentence should be written in the active or passive voice and choose the correct verb form. Po obejrzeniu animacji z lektorem, zdecyduj, czy dane zdanie powinno być zapisane w stronie czynnej czy biernej i wybierz prawidłową formę czasownika.

Effective inventory on good planning.

The inventory stages should the following.

The date of the inventory with several things.

Inventory needs to at the end of each financial year.

When preparing for an inventory, we to plan its method.

The method needs to for each component of the financial statement.

This stage to accountants and the board.

Some companies by an extensive structure.

be included

are need

carries out

is connecting

be base

is belonged

base

need

be selected

belongs

be carried out

characterised

belong

are needed

is connected

selects

is based

carry out

included

connect

are characterised

select

include

characterise

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 6

Match words and phrases with their English translations. Połącz słowa i wyrazy z ich angielskimi odpowiednikami.

physical inventory	rok obrotowy
liabilities	spis z natury
balance sheet date	stan likwidacji
financial year	termin
liquidation state	sprawozdanie finansowe
fixed assets	aktywa pieniężne
monetary assets	środki trwałe
assets	dzień bilansowy
financial statement	pasywa
date	aktywa

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

INVENTORY DOCUMENTATION

Dear Sir or Madam,

The end of the [financial year](#) is approaching. Therefore, we need to conduct an inventory. I am sending you, in short points, what steps we should take into account when preparing for it.

In the attachment, you will find the following documents:

order to conduct the inventory, inventory instruction, and [inventory sheets](#). That means that the first stage has just been completed.

Inventory documentation should include:

1. STAGE I

- inventory plan and schedule,
- [inventory instruction](#),
- internal order from the entity director on conducting an inventory.

1. STAGE II:

- the course of [physical inventory](#),
- [verification report](#) of assets and liabilities,
- [balance confirmation](#), including: receivables, payables, bank loans, loans, monetary assets.
- inventory protocols
- valuation reports of [impaired inventory](#) included in the inventory sheet,
- statement from the financially liable people,⁷
- inventory committee report,
- etc.

1. STAGE III:

- verification reports of inventory variances, their listing and explanation,
- cash desk reconciliation protocol,
- physical inventory and [shortage compensations](#), and surpluses [summary report](#),
- orders of [posting inventory variances](#).

I am inviting all persons indicated in the attachment to a meeting tomorrow regarding the inventory.

Yours faithfully

MK

Exercise 7

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

PHYSICAL INVENTORY

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DpzUb0yyb>

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 8

After listening to the audio recording, fill in the gaps with correct words or phrases. Use the word bank. Na podstawie nagrania uzupełnij zdania odpowiednimi wyrazami lub frazami. Skorzystaj z banku słów.

Whether during the physical inventory, the inventory may use sheets printed from the warehouse system?

The sheets contain information about the name, and storage quantity.

They want to make an inventory following the from the system, not the stocking arrangement.

Because of no specific methodological principles in physical inventory, there could be in the prepared list.

In order not to omit , it is better to go shelf-by-shelf, and not constantly move around the warehouse during the inventory.

I would like to suggest some kind of on this matter.

Suggest them to use from the system, but without information about system inventory quantities.

It would be worth to good practices.

implement

committee

sheets

consensus

irregularities

assortment lists

index

surpluses

Exercise 9

After watching the voiced animation, choose the correct verb form. Po obejrzeniu animacji z lektorem, wybierz prawidłową formę czasownika.

- a moment?
- on the warehouse quantity of the products in it?
- How ?
- What ?
- that they could make mistakes here?
- some solutions during the meeting?
- anything else?
- with you?

Need you	Do you mean	You need	Have you	Do you	Are there data
Should go I	There are data	kew you	did you know	Are data there	
Do you need	Do you have	You could suggest	Mean you	Should I go	
are the irregularities	Could you suggest	Mean do you	I should go		
Suggest could you	irregularities are the	the irregularities are	did you knew		

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 10

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

ORDER TO CARRY OUT THE INVENTORY

First and last name	Address
.....	.....
.....	.....
.....	.....
Tax Identification Number (NIP)	.....

[illegible][illegible]

Pictures

[illegible]

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

FIXED ASSETS REGISTER

[illegible]

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

PARTICIPANTS OF INVENTORY WORKS

NO.	Main inventory activities	Participants of inventory works
1.	Establishment of an inventory committee	Director
2.	Establishment of an continuous inventory department	Chairman of the Board
3.	Issuing the necessary internal regulations	Company owner
4.	Preparing the inventory work schedule	Chief accountant
5.	Determining the inventory areas	Chairman of the inventory committee
6.	Establishing the inventory teams and indicating the inspectors	Director of the continuous inventory department
7.	Preparing an instruction for inventory teams and conducting a training	Director of the continuous inventory department
8.	Preparing assets for the inventory	Director of entities included in the inventory, warehouse person
9.	Collecting statements from financially liable people	Inventory teams
10.	Inventory of tangible and monetary assets	Inventory teams
11.	Checking the correctness of inventory works	Inventory inspectors
12.	Determining the inventory variances and the causes of their occurrence	Chairman of the inventory committee, director of the continuous inventory department
13.	Evaluation of the variances and putting forward motions on how to reconcile them	Chief accountant
14.	Verifying the balances of assets and liabilities regarding the methods of their reconciliation	Chief accountant
15.	Comparison of book inventory of assets with the proper documents	Accounting departments
16.	Giving opinions on motions concerning culpable shortages of assets	Legal counsel
17.	Giving opinions on motions regarding reconciliation formally and using accounting procedures	Chief accountant
18.	Approval of motions	Director, President, Company owner
19.	Putting inventory variances in books and their reconciliation	Chief accountant, Accounting departments
20.	Using inventory results to improve the economy and protect property	Director, Chairman of the board, Company owner

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Game

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DpzUb0yyb>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DpzUb0yyb>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DpzUb0yyb>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Dictionary

account, accounts ə'kaʊnt

rachunek, konto księgowe, konto

accounting document, accounting documents ə'kaʊn.tɪŋ 'dɒk.jə.mənt

dowód księgowy

accounting ledger ə'kaʊn.tɪŋ 'ledʒ.ər

księga rachunkowa

accounting policy ə'kaʊn.tɪŋ 'pɒl.ə.si

polityka rachunkowości

accounts ə'kaʊnt

ewidencja księgowa

amount, amounts ə'maʊnt

kwota

analytical account, analytical accounts ,æn.ə'līt.ɪ.kəl ə'kaʊnt

konto analityczne

asset, assets 'æs.et

aktywa

assets 'æs.et

stan aktywów

balance 'bæl.əns

bilans

balance sheet date 'bæl.əns ʃi:t deɪt

dzień bilansowy

balance sheet operation, balance sheet operations 'bæl.əns ʃi:t ,ɒp.ər'eɪ.ʃən

operacja bilansowa

billing period 'bɪl.ɪŋ 'piəri.əd

okres rozliczeniowy

content, contents kən'tent

treść

control account, control accounts kən'trəʊl ə'kaʊnt

konto syntetyczne

correction invoice, correction invoices kə'rek.fən 'ɪn.vɔɪs

faktura korygująca

correction note, correction notes kə'rek.fən nəʊt

nota korygująca

cost, costs kɒst

koszt

credit 'kred.ɪt

ma

credit balance 'kred.ɪt 'bæl.əns

saldo kredytowe

credit turnover 'kred.ɪt 'tɜːn,əʊ.vər

obroty kredytowe

current asset, current assets 'kʌr.ənt 'æs.ət

aktywa obrotowe

customs document, customs documents 'kʌs.təmz 'dɒk.jə.mənt

dokument celny

daily summary of documents 'deɪ.li 'sʌm.ər.i əv 'dɒk.jə.mənt

dzienne zestawienie dowodów

date dert

data

debit 'deb.ɪt

winien

debit balance 'deb.ɪt 'bæl.əns

saldo debetowe

debit turnover 'deb.ɪt 'tɜːn,əʊ.vər

obroty debetowe

debit-credit account 'deb.ɪt-'kred.ɪt ə'kaʊnt

konto aktywno-pasywne

decrease di'kriːs

zmniejszenia

double account, double accounts 'dʌb.əl ə'kaʊnt

konto podwójne

double-entry rule 'dʌb.əl-'en.tri ruːl

zasada podwójnego zapisu

economic benefits iː.kə'nɒm.ɪk 'ben.ɪ.fɪt

korzyści ekonomiczne

economic operation, economic operations iː.kə'nɒm.ɪk ˌɒp.ər'eɪ.ʃən

operacja gospodarcza

economic unit, economic units iː.kə'nɒm.ɪk 'juː.nɪt

jednostka gospodarcza

entry in the register 'en.tri ɪn ðə 'redʒ.ɪ.stər

wpis do rejestru

equity 'ek.wɪ.ti

kapitał własny

final credit balance 'faɪ.nəl 'kred.ɪt 'bæl.əns

saldo końcowe kredytowe

final debit balance 'faɪ.nəl 'deb.ɪt 'bæl.əns

saldo końcowe debetowe

financial result faɪ'næn.ʃəl rɪ'zʌlt

wynik finansowy

financial statement, financial statements faɪ'næn.ʃəl 'steɪt.mənt

sprawozdanie finansowe

financial year, financial years faɪ'næn.ʃəl jɪər

rok obrotowy

fixed asset, fixed assets fɪkst 'æs.et

środki trwałe

foreign capital 'fɔr.ən 'kæp.ɪ.təl

kapitał obcy

ID number, ID numbers *id 'nʌm.bər*

numer dowodu

increase *in 'kriːs*

zwiększenia

initial credit balance *i 'nɪʃ.əl 'kred.ɪt 'bæl.əns*

saldo początkowe kredytowe

initial debit balance *i 'nɪʃ.əl 'deb.ɪt 'bæl.əns*

saldo początkowe debetowe

integrated accounts *'ɪntɪɡreɪtɪd ə 'kaʊnt*

pełna rachunkowość

issuer, issuers *'ɪʃuːər*

wystawca

ledger *'ledʒ.ər*

księga przychodów i rozchodów

legal form, legal forms *'liː.ɡəl fɔːm*

forma prawna

liabilities ,laɪ.ə'bil.ə.ti

stan pasywów

liability, liabilities ,laɪ.ə'bil.ə.ti

pasywa

loan, loans ləʊn

pożyczka

market price 'mɑː.kɪt praɪs

cena rynkowa

nominal operation, nominal operations 'nɒm.i.nəl ,ɒp.ər'eɪ.fən

operacja wynikowa

non-current asset, non-current assets ,nɒn-'kʌr.ənt 'æs.ət

aktywa trwałe

number of the corresponding account, numbers of corresponding accounts 'nʌm.bər əv ðə
,kɒr.i'spɒn.dɪŋ ə'kaʊnt

numer konta korespondującego

opening balance 'əʊ.pən.ɪŋ 'bæl.əns

bilans otwarcia

payable, payables 'peɪ.ə.bəl

zobowiązania

posting to general and subsidiary ledgers 'pəʊ.stɪŋ tʊ 'dʒen.ər.əl ənd səb'sɪd.i.ə.ri 'ledʒ.ər

zasada zapisu powtarzanego

proof of payment of postal and bank fees pru:f əv 'peɪ.mənt əv 'pəʊ.stəl ənd bæŋk fiː

dowody opłat pocztowych i bankowych

proof of transfer, proofs of transfer pru:f əv træns'fɜːr

dowody przesunięć

provision, provisions prə'vɪʒ.ən

rezerwa

purchase price 'pɜː.tʃəs praɪs

cena nabycia

real property riəl 'prɒp.ə.ti

nieruchomość

receipt, receipts rɪ'si:t rɪ'sits

paragon

short-term investment, short-term investments ʃɔ:t-tɜ:m ɪn'vest.mənt

inwestycja krótkoterminowa

single account, single accounts 'sɪŋ.gəl ə'kaʊnt

konto pojedyncze

sole proprietorship səʊl prə'praɪətəʃɪp

jednoosobowa działalność gospodarcza

symbol, symbols 'sɪm.bəl

symbol

T-account, T-accounts ti-ə'kaʊnt

konto teowe

total account turnover 'təʊ.təl ə'kaʊnt 'tɜ:n_əʊ.vər

razem obroty konta

total turnover 'təʊ.təl 'tɜ:n_əʊ.vər

razem obroty

valuation method, valuation methods ,væl.ju'eɪ.fən 'meθ.əd

metody wyceny

valuation of assets and liabilities ,væl.ju'eɪ.fən əv 'æs.et ənd ,laɪ.ə'bɪl.ə.ti

wycena aktywów i pasywów

VAT invoice, VAT invoices væt 'ɪn.vɔɪs

faktura VAT

FINANCIAL ANALYSIS

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R7snrY8UUmyym>

AU.36.3_film_v1

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1AsQR6RT0cXi>

AU.36.3_film_v2

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/Ry8CUEZsRufYT>

AU.36.3_film_v3

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RhjoK8Kf7gciB>

AU.36.3_film_v4

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 1

After watching the film, decide, if the sentences are true or false. Na podstawie obejrzanego wideo zdecyduj, czy twierdzenia są prawdziwe czy nie.

	Prawda	Fałsz
Financial analysis is a part of the economic analysis.	☐	☐
The object of financial analysis is the economic activity of the enterprise.	☐	☐
The enterprise does not engage its resources to conduct its business activity.	☐	☐
The subject of the analysis consists of two, bigger elements.	☐	☐
One of the elements is a financial condition, and the second one are the financial results.	☐	☐
General methods focus on the study of complex phenomena and financial processes.	☐	☐
Detailed methods include a comparison method and a causal research method.	☐	☐
Inductive and deductive methods are examples of detailed methods.	☐	☐

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 2

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 3

After watching the film, match Polish terms with their translations. Po obejrzeniu filmu, połącz polskie terminy z ich tłumaczeniami.

general methods	metoda badań przyczynowych
comparison method	metoda indukcyjna
inductive method	metoda porównań
economic analysis	metoda dedukcyjna
financial results	metody szczegółowe
financial condition	stan finansowy
detailed methods	analiza ekonomiczna
financial analysis	metody ogólne
causal research method	analiza finansowa
deductive method	wyniki finansowe

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

FINANCIAL ANALYSIS INDICATORS

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RQNBKHXdmKoMB>

AU.36.3_animacje_z_lektorem

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 4

After watching the voiced animation, choose the correct answer. Na podstawie animacji wybierz prawidłową odpowiedź.

The indicator analysis is drawn up on the basis of the:

What is an example of a financial statements of the company?

Which ratios determine the company's ability to pay its current liabilities on time?

What defines how often the company restores its receivables during the year?

What expresses the share of foreign capital in the financing of the enterprise's assets?

What assesses the amount of profit received from the expenditure incurred by the enterprise?

What assesses the company's market value?

What defines the amount of profit attributable to a single share or stock?

activity indicators

debt ratio

invoices

liquidity ratios

profit and loss statement

the total debt ratio

employment contract

sales revenues

the debt ratio

return on sales

the assets

activity indicators

time sheet

return on sales

net profit

public opinion

profitability indices

the receivables turnover rate

earnings per share

debt ratio

liquidity ratio

market value indicators

debt ratios

market data concerning the company

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 5

After watching the voiced animation, fill in the gaps in the sentences with missing prepositions. Use the word bank. Po obejrzeniu animacji z lektorem, uzupełnij zdania brakującymi przyimkami. Skorzystaj z banku słów.

The indicator analysis is drawn up the basis of market data.

I need to see the financial statements the company.

We can distinguish the current liquidity ratio this group.

We calculate it dividing current assets by current liabilities.

Please, indicate the rate which the company processes its resources and liabilities.

It is all processed cash.

Debt ratios speak the company's debt.

What is the amount of profit received the expenditure incurred by the enterprise?

of

into

on

from

by

at

in

about

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 6

Match the Polish words and phrases with their English translations. Połącz polskie słowa i wyrażenia z ich angielskimi odpowiednikami.

current liquidity ratio

wskaźnik bieżącej płynności

liquidity ratio

wskaźnik ogólnego zadłużenia

cash flow statement

wskaźnik aktywności

total debt ratio

analiza wskaźnikowa

indicator analysis

wskaźnik płynności

debt ratio

wskaźnik wartości rynkowej

market value indicator

wskaźnik rotacji należności

profit and loss statement

rachunek przepływów pieniężnych

receivables turnover rate

wskaźnik zadłużenia

activity indicator

rachunek zysków i strat

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

ANALYSIS OF FINANCIAL SITUATION

A: Hey, did you see the latest email from the boss?

B: No, did something happen?

A: I do not think he really believes in us ... The message's subject is „[Financial situation indicators](#)”. The content of the message is divided into three indicators.

B: Are you kidding?

A: No, look:

1. equity to total capital ratio = [equity](#)/[total capital](#)

Talks about the level of **self-financing** of the company. The high score indicates the company's independence from foreign capital and **financial stability**.

1. **share ratio** of foreign capital to total capital = **foreign capital**/total capital

Talks about big the **debt** and the financial risk are.

1. **liabilities ratio** = equity/liabilities and **provisions for liabilities**

Talks about the scale of company's self-financing.

B: Oh boy... What should we do?

A: I think it would be best if we got to work.

Exercise 7

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

ASSET ANALYSIS

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D4Krga9kS>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 8

After listening to the audio recording, decide, what was the mistake made by the accounting office worker. Po wysłuchaniu nagrania audio, wskaż na czym polegał błąd pracownicy biura rachunkowego.

☐ The employee has used gross revenues instead of net revenues in her calculations.

☐ The employee has noted in the documents that the client's company had stopped existing.

☐ The employee has omitted the fixed assets to current assets ratio.

☐ The employee has entered the data of another company.

☐ The employee multiplied by 50%, not by 100% as she should have.

☐ The employee hasn't properly saved the documents.

☐ The employee has forgotten to check the tangible assets ratio.

☐ The employee has forgotten to calculate the tangible assets productivity ratio.

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 9

After listening to the audio, choose the correct article. If no article is needed, choose "-". Po wysłuchaniu nagrania, wybierz prawidłowy rodzajnik. Jeśli nie potrzeba żadnego rodzajnika, wybierz "-".

I would like to talk to Mrs. Kowalska.

It is according to your calculations.

My company should have stopped existing long time ago.

Could you show me documents I issued?

I see that it is about financial situation analysis.

This is about different indicator!

Everything seems to be in order here as well.

I entered data of another company.

a the - a - the - a the - the a - the the a
the - a the - - a a

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 10

After listening to the audio recording, match the Polish words and phrases with their translations. Na podstawie nagrania, połącz polskie słowa i zwroty z ich tłumaczeniami.

current assets to total assets ratio

wskaźnik majątku trwałego

tangible assets

sprzedaż

productivity ratio

wskaźnik produktywności aktywów

sales

przychody netto

financial situation analysis

analiza sytuacji majątkowej

fixed assets to current assets ratio

wskaźnik udziału majątku obrotowego
w aktywach całkowitych

total assets

wskaźnik unieruchomienia majątku

tangible assets ratio

aktywa ogółem

net revenues

wskaźnik produktywności majątku
trwałego

asset productivity ratio

aktywa całkowite

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT

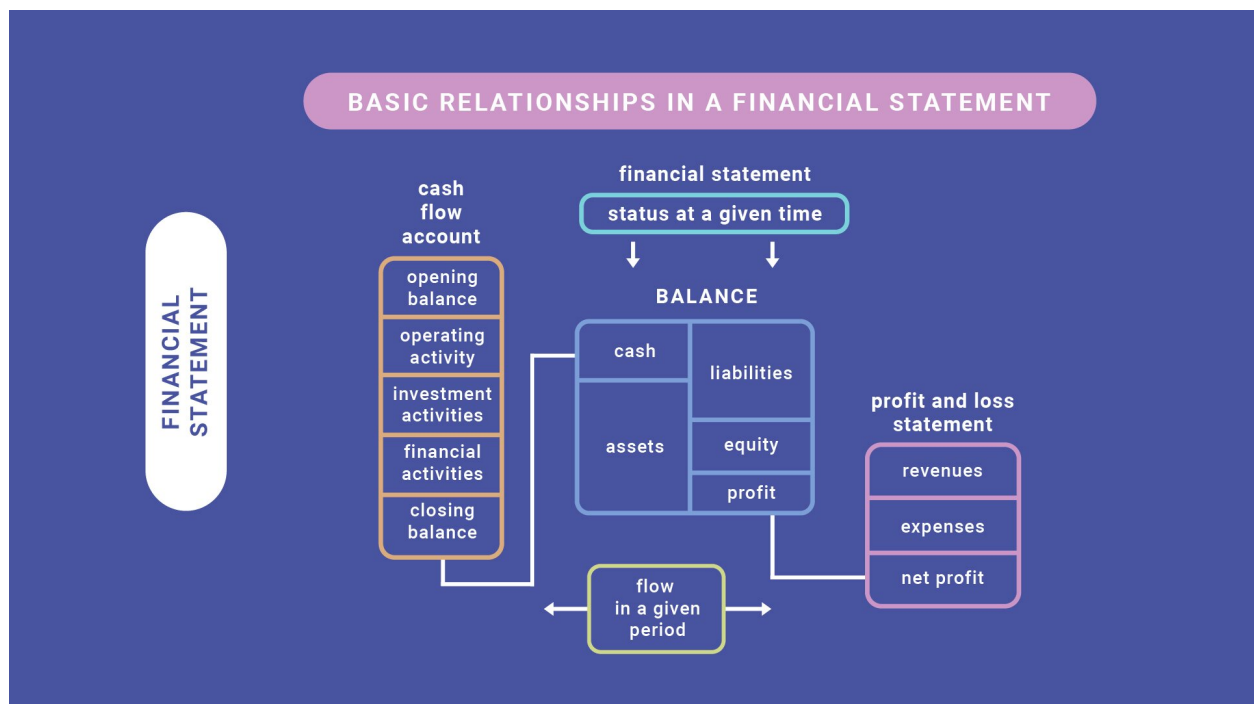

**ANNUAL FINANCIAL STATEMENT
FROM FINANCIAL RESULT AND OTHER
COMPREHENSIVE INCOME**

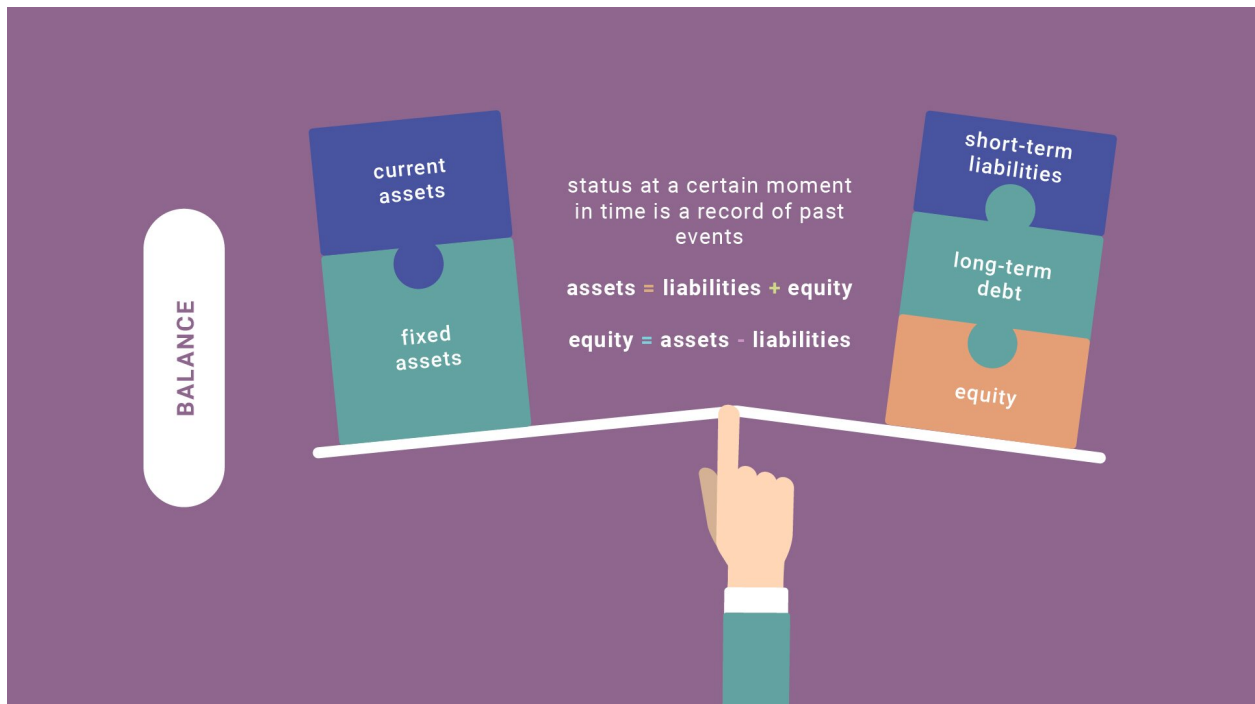
	Note	Year 2018	Year 2017
Revenue from sales			
Cost of sales			
Gross profit (loss) from sales			
Cost of goods sold			
General administrative expenses			
Other operating revenues			
Other operating expenses			
Profit (loss) from operating activity			
Financial revenues			
Financial costs			
Profit from valuation of financial assets at a fair price through financial result			
Gross profit (loss)			
Income tax			
Net profit (loss)			
Other comprehensive income			
Effects of the valuation of available-for-sale financial assets			
Hedge accounting			
Actuarial gains and losses			
Income tax on other comprehensive income			
Total income together			

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

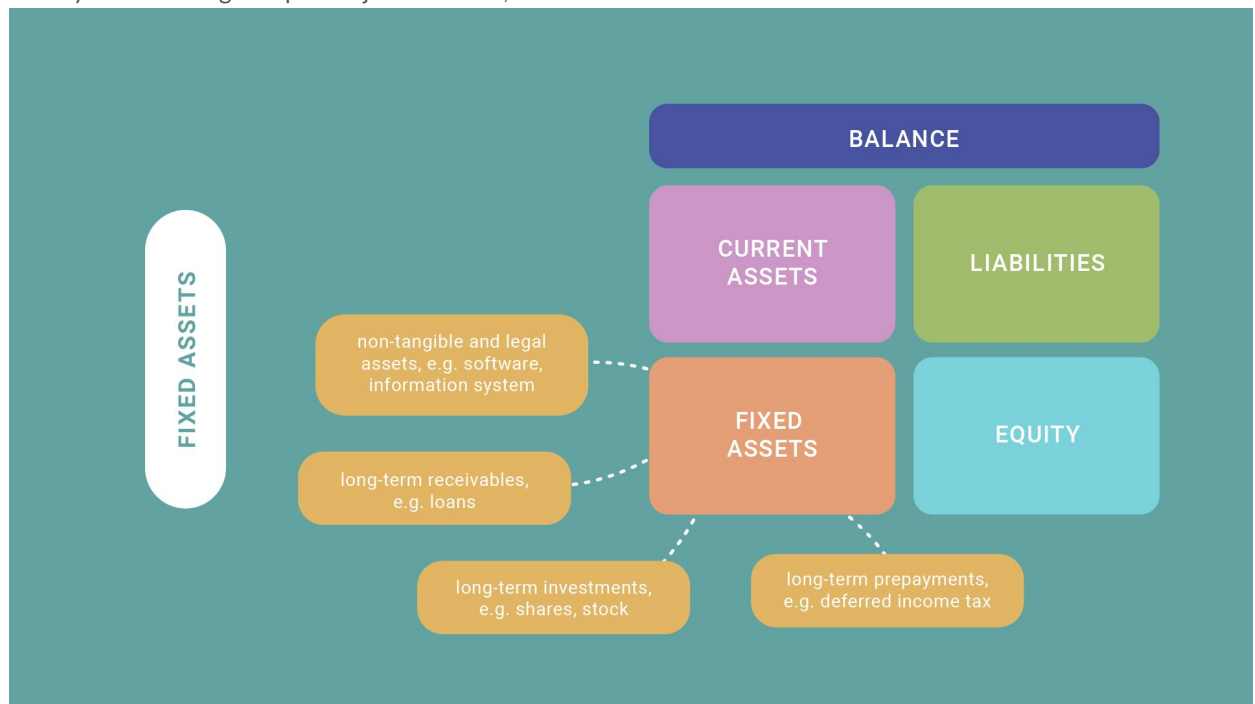
Pictures

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Game

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D4Krga9kS>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D4Krga9kS>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D4Krga9kS>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Dictionary

activity indicator æk'tɪv.ə.ti 'ɪn.dɪ.keɪ.tər

wskaźnik aktywności

asset productivity ratio 'æs.et ,prɒd.ʌk'tɪv.ə.ti 'reɪ.ʃi.əʊ

wskaźnik produktywności aktywów

asset, assets 'æs.et

aktywa, majątek

balance 'bæl.əns

bilans

cash flow account kæʃ fləʊ ə'kaʊnt

rachunek przepływów pieniężnych

cause research method kɔːz ri'sɜːtʃ 'meθ.əd

metoda badań przyczynowych

closing balance 'kləʊ.zɪŋ 'bæl.əns

saldo zamknięcia

comparison method kəm'pær.i.sən 'meθ.əd

metoda porównań

cost of sales kɒst əv seɪlz

koszt własny

cost, costs kɒst

koszty

current asset, current assets 'kʌr.ənt 'æs.ət

aktywa obrotowe

current assets to total assets ratio 'kʌr.ənt 'æs.et tʊ 'təʊ.təl 'æs.et 'reɪ.fɪ.əʊ

wskaźnik udziału majątku obrotowego w aktywach całkowitych

current liquidity ratio 'kʌr.ənt lɪ'kwɪdɪti 'reɪ.fɪ.əʊ

wskaźnik bieżącej płynności

debt det

zadłużenie

debt ratio det 'reɪ.fɪ.əʊ

wskaźnik zadłużenia

deductive method dɪ'dʌk.tɪv 'meθ.əd

metoda dedukcyjna

detailed method, detailed methods 'diː.teɪld 'meθ.əd

metody szczegółowe

earnings per share 'ɜː.nɪŋz pər ʃeər

wskaźnik zyskowności na jedną akcję

economic activity iː.kə'nɒm.ɪk æk'tɪv.ə.ti

działalność gospodarcza

economic analysis, economic analyses iː.kəˈnɒm.ɪk əˈnæl.ə.sɪs

analiza ekonomiczna

enterprise, enterprises ˈen.tə.praɪz

przedsiębiorstwo

equity ˈek.wɪ.ti

kapitał własny

financial analysis, financial analyses faɪˈnæn.jəl əˈnæl.ə.sɪs

analiza finansowa

financial asset, financial assets faɪˈnæn.jəl ˈæs.et

aktywa finansowe

financial condition faɪˈnæn.jəl kənˈdɪʃ.ən

stan finansowy

financial result, financial results faɪˈnæn.jəl rɪˈzʌlt

wyniki finansowe

financial situation analysis, financial situation analyses faɪˈnæn.jəl ˌsɪtʃ.uˈeɪ.ʃən əˈnæl.ə.sɪs

analiza sytuacji majątkowej

financial situation indicator, financial situation indicators faɪ'næn.ʃəl ˌsɪtʃ.u'eɪ.ʃən 'ɪn.dɪ.keɪ.tər

wskaznik sytuacji finansowej

financial stability faɪ'næn.ʃəl stə'bɪl.ə.ti

stabilność finansowa

financial statement, financial statements faɪ'næn.ʃəl 'steɪt.mənt

sprawozdanie finansowe

fixed asset, fixed assets fɪkst 'æs.et

aktywa trwałe

fixed assets to current assets ratio fɪkst 'æs.et tə 'kʌr.ənt 'æs.et 'reɪ.ʃi.əʊ

wskaznik unieruchomienia majątku

foreign capital 'fɔr.ən 'kæp.ɪ.təl

kapitał obcy

general method, general methods 'dʒen.ər.əl 'meθ.əd

metody ogólne

income tax 'ɪn.kʌm tæks

podatek dochodowy

indicator analysis, indicator analyses 'in.dɪ.keɪ.tər ə'næl.ə.sɪs

analiza wskaźnikowa

inductive method ɪn'dʌk.tɪv 'meθ.əd

metoda indukcyjna

liabilities ratio ,laɪ.ə'bɪl.ə.ti 'reɪ.fɪ.əʊ

wskaźnik struktury pasywów

liability, liabilities ,laɪ.ə'bɪl.ə.ti

zobowiązania

liquidity ratio lɪ'kwɪdɪti 'reɪ.fɪ.əʊ

wskaźnik płynności

long-term debt ,lɒŋ'tɜ:m det

zadłużenia długoterminowe

loss, losses lɒs

strata

market value indicator, market value indicators 'mɑ:ʊ.kɪt 'væl.ju: 'in.dɪ.keɪ.tər

wskaźnik wartości rynkowej

net income *net* 'n.kʌm

przychody netto

opening balance 'əʊ.pən.ɪŋ 'bæl.əns

saldo otwarcia

operating activity, operating activities 'ɒp.ər.eɪt æk'tɪv.ə.ti

działalność operacyjna

operating expense, operating expenses 'ɒp.ər.eɪt ɪk'spens

koszty operacyjne

operating revenue, operating revenues 'ɒp.ər.eɪt 'rev.ən.juː

przychody operacyjne

Profit and Loss Statement 'prɒf.ɪt ənd lɒs 'steɪt.mənt

rachunek zysków i strat

profit, profits 'prɒf.ɪt

zysk

profitability index, profitability indices ,prɒfɪtə'bɪlɪti 'ɪn.deks

wskaźnik rentowności

provisions for liabilities prə'vɪʒ.ən fər ,laɪ.ə'bɪl.ə.ti

rezerwy na zobowiązania

receivables turnover rate rɪ'si:vəblz 'tɜːn.əvər reɪt

wskaźnik rotacji należności

return on sales rɪ'tɜːn ɒn seɪlz

wskaźnik rentowności sprzedaży

revenue, revenues 'rev.ən.juː

przychody

sale, sales seɪl

sprzedaż

self-financing ,self'faɪ.næn.sɪŋ

samofinansowanie

share rate ʃeər reɪt

wskaźnik udziału

short-term liability, short-term liabilities ʃɔːt'tɜːm ,laɪ.ə'bɪl.ə.ti

zobowiązania krótkoterminowe

tangible assets productivity ratio 'tæn.dʒə.bəl 'æs.et ,prɒd.ʌk'tɪv.ə.ti 'reɪ.fɪ.əʊ

wskaźnik produktywności majątku trwałego

tangible assets ratio 'tæn.dʒə.bəl 'æs.et 'reɪ.fɪ.əʊ

wskaźnik majątku trwałego

total assets 'təʊ.təl 'æs.et

aktywa całkowite, aktywa ogółem

total capital 'təʊ.təl 'kæp.ɪ.təl

kapitał całkowity

total debt ratio 'təʊ.təl det 'reɪ.fɪ.əʊ

wskaźnik ogólnego zadłużenia

INSURANCE CONTRIBUTIONS

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RYdksP6FYOTWs>

AU.65.1_film_v1

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1O6ilcQ8ZQqr>

AU.65.1_film_v2

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RlIdgLNTR1i3G>

AU.65.1_film_v3

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/Rj5XNKAuVcLe2>

AU.65.1_film_v4

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 1

After watching the film, decide, if the sentence is true or false. Na podstawie obejrzanego filmu, zdecyduj czy stwierdzenie jest prawdziwe, czy nie.

	Prawda	Fałsz
The pension insurance contribution is the highest contribution.	☐	☐
8% net salary is allocated on the disability insurance.	☐	☐
The value of accident insurance doesn't depend on the employment establishment.	☐	☐
The contribution for the Labour Fund is as high as the sickness insurance premium.	☐	☐
Contribution on the Labour Fund is paid for by the employer.	☐	☐
Contribution for the sickness insurance is financed by the employee.	☐	☐
The employee pays contribution to the Guaranteed Employee Benefits Fund.	☐	☐
For calculating contributions there are used computers with modern HR and payroll software.	☐	☐

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 2

After watching the film, fill in the gaps in the sentences with correct verbs. Use the word bank.
Po obejrzeniu filmu, uzupełnij luki w zdaniach odpowiednimi czasownikami. Skorzystaj z banku słów.

No, please in.

I would like to a little more about the contributions paid to Social Insurance Institution.

What exactly is it for?

And what if I in an accident?

The value of accident insurance on the employment establishment.

Let's not about the other three contributions.

The sickness insurance contribution is by the employee.

You cannot back on health.

I would not want to up any more of your time.

depends

cut

take

come

intended

financed

learn

get

forget

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 3

After watching the film, match Polish words and phrases with their translations. Po obejrzeniu filmu, połącz polskie słowa i frazy z ich tłumaczeniami.

sickness insurance	ubezpieczenie zdrowotne
disability insurance	ubezpieczenie wypadkowe
health insurance	ubezpieczenie emerytalne
Social Insurance Institution	ubezpieczenie rentowe
Labour Fund	Zakład Ubezpieczeń Społecznych
insolvent	ubezpieczenie chorobowe
pension insurance	Fundusz Pracy
Guaranteed Employee Benefits Fund	niewypłacalny
gross salary	wynagrodzenie brutto
accident insurance	Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

EMPLOYEE DOCUMENTATION

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1LodL68jG9WJ>

AU.65.1_animacja_z_lektorem

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 4

After watching the voiced animation, choose the correct answer. Na podstawie animacji z lektorem, wybierz prawidłową odpowiedź.

Keeping employee documentation is an obligation of the:

Documentation speaking of the paid salary is called:

Personal documentation does not contain:

Personal files for the employee are kept in the form of:

Employer can pay an equivalent for:

The employer can keep documentation:

Personal records are kept during employment and:

Wage documentation is stored:

they are not kept at all

50 years from the date of its creation

the personal folder

personal documentation

occupational diseases of employer

records

only in paper form

50 years from the first day of work

payroll documentation

employer

50 years from the last day of work

electronic files

in both electronic and paper forms

50 years from the date of end the cooperation

20 years from the last day of work

the use of own clothing

salary documentation

20 years from the date of its creation

only in electronic form

employee

work after hours

holidays

personal files

co-workers

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 5

After watching the voiced animation, choose the correct verb form. Po obejrzeniu animacji z lektorem, wybierz prawidłową formę czasownika.

Keeping employee documentation one of the employer's obligations.

Employee documentation of personal and payroll documentation.

This file of the paid salary.

Personal documentation personal files, records, files, and lists defined by law.

Personal files collected by the employer.

These documents related to applying for a job.

The employer should also keeping a time record card.

Wage documentation also stored.

be is are are speaks be is speaks are are is is be be
consist are consists consisting are is be is been speak

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 6

Match the Polish terms with their English translations. Połącz polskie terminy z ich angielskimi odpowiednikami.

time record card

teczka personalna

personal documentation

choroba zawodowa

personal folder

dokumentacja osobowa

employee documentation

dokumentacja płacowa

register of accidents at work

karta ewidencji czasu pracy

occupational diseases

szczególne warunki

special conditions

rejestr wypadków przy pracy

payroll documentation

dokumentacja pracownicza

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

SICKNESS BENEFIT

A: Hi Bartek. How are you feeling?

B: Hey Adam, it's a little better. The time on [sick leave](#) really helped me. And how are you feeling?

A: Hospital stay is a bad idea for the summer. I would rather travel.

B: I understand. It's good that the salary is the same as if I was at work.

A: What are you talking about?

B: Well, the payment for the time when I was on sick leave is equal to the standard one. Is it not like that in your case?

A: The problem is that it is not.

B: Wait, we'll definitely find something about it on the internet. Hmm ... The amount of [sickness benefit](#) depends on several factors. You get 100% when we're talking about an [accident on the way to or from work](#), an [accident at work](#), [occupational disease](#) and when the cause of [incapacity to work](#) happens during pregnancy. Ah, there is something else about research, for example, bone marrow donor. You get 80% of [salary](#) when inability to work is related to illness. You get a 70% payment if you are in hospital. Gosh...

A: Eh, it's a pity that it was not an accident on the way to work. With these 100% you can see that contributions for [health insurance](#), [sickness insurance](#) or [accident insurance](#) are not going to waste.

Exercise 7

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

PAYROLL

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D1D78pehT>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 8

After listening to the audio recording, decide, which of the following sentences are true, and which are false. Po wysłuchaniu nagrania audio, zdecyduj, które z poniższych wypowiedzi są prawdziwe, a które fałszywe.

	Prawda	Fałsz
The boss noticed that the employers make no mistakes in their work with payrolls.	☐	☐
The name of the employer cannot be omitted.	☐	☐
You don't need to remember about the period covered by the payroll.	☐	☐
Social Insurance Institution contributions and tax are settled on the salary payout date.	☐	☐
The employees never forget about the signatures of people who write the payroll.	☐	☐
Elements of remuneration, settlements related to tax and contributions can be given in general outline.	☐	☐
The contribution rate must be in line with the regulations.	☐	☐
You round the amount of tax given to the tax office.	☐	☐

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 9

After listening to the audio recording, choose the correct article. If no article is needed, choose "-". Po wysłuchaniu nagrania audio, wybierz prawidłowy rodzajnik. Gdy nie potrzeba rodzajnika, wybierz "-".

I think that refreshing the knowledge is good idea.

first and most obvious element is the name of the employer.

This is easy part.

Then we go to salary payout date.

We often leave signatures for later.

We do not omit any data.

When calculating, remember about deduction of health insurance from the tax.

Do you have any questions?

a a - The - the A a the the a - - a a - a -
- the the - the the

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 10

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

NOTICE

_____, on _____
(employer identification/stamp of the workplace)

NOTICE OF TERMINATION AMENDING THE CONTRACT OF EMPLOYMENT

Dear Sir/Madam,
_____, (employee identification)

1. I am giving you a notice of termination of contract of employment, concluded in _____ on _____ in the part concerning:

a. _____
b. _____
c. _____
d. _____

with retention of _____ notice period. The period of notice expires on _____

2. After the period of the notice, i.e. on _____ I propose new working conditions:

a. _____
b. _____
c. _____
d. _____

3. The working conditions contained in the contract of employment of _____, not mentioned in this notice, do not change.

4. The reason for terminating the terms of the employment contract is _____

5. Failure to submit a statement on the non-acceptance of new working conditions by _____, that is up to the middle of the period of notice, is tantamount to consenting to the proposed change in the terms and conditions of the employment contract..

6. The refusal to accept new work conditions is tantamount to terminating the employment relationship with the retention of _____ notice period, that is on _____

7. You have the right to appeal against termination of the employment contract to the labor court within 7 days from the delivery of this letter.

_____
(confirmation of receipt from the employee)

_____
(employer signature)

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Pictures

EMPLOYER'S DATA
PAYROLL NO. ...
month: _____ year: _____
First and last name of the employee: _____
payout date: _____
Prepared: _____
Approved: _____

Components of remuneration for working time			The basis for the calculation of social security contributions	Salary for the time of incapacity to work	Total income	Deductions from income				The tax base	Accrued advance tax on income tax	Health insurance		Due payment for income tax	To pay
Base salary						Allowable expenses	Pension insurance	Disability insurance	Sickness insurance			Deducted	Tax deducted		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

I confirm the receipt of remuneration in the amount:
Date and employee's signature: _____

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	Summary
1	Total working time, including:																																
a)	on Sundays and holidays																																
b)	at night																																
c)	in overtime 50%																																
d)	in overtime 100%																																
e)	in non-working days																																
2	Duties																																
3	Vacations																																
4	Illness																																
5	Other benefits																																
6	Excused absences																																
a)	paid																																
b)	unpaid																																
7	Unexcused absences																																
8																																	

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Type of contribution	Rate	Covered by employee	Covered by employer
for pension insurance	19.52%	9.76%	9.76%
for disability insurance	8.00%	1.50%	6.50%
for sickness insurance	2.45%	2.45%	-
for accident insurance	1.67%	-	1.67%

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Game

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D1D78pehT>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D1D78pehT>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D1D78pehT>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Dictionary

accident at work 'æk.sɪ.dənt ət wɜ:k

wypadek przy pracy

accident insurance 'æk.sɪ.dənt ɪn'ʃʊərəns

ubezpieczenie wypadkowe

accident on the way to or from work 'æk.sɪ.dənt ɒn ðə weɪ tə ər frəm wɜ:k

wypadek w drodze do lub z pracy

allowable expenses ə'laʊ.ə.bəl ɪk'spens

koszt uzyskania przychodu

appeal ə'pi:l

odwoływać się

contract of employment 'kɒn.trækt əv ɪm'plɔɪ.mənt

umowa o pracę

deduct dɪ'dʌkt

odliczać

disability insurance ,dɪs.ə'bɪl.ə.ti ɪn'ʃʊərəns

ubezpieczenie rentowe

duty, duties 'dʒuː.ti

dyżur

employee documentation ɪm'plɔɪ.iː ,dɒk.jə.men'teɪ.ʃən

dokumentacja pracownicza

employee, employees ɪm'plɔɪ.iː

pracownik

employer, employers ɪm'plɔɪ.ər

pracodawca

employment establishment ɪm'plɔɪ.mənt ɪ'stæb.lɪʃ.mənt

zakład pracy

excused absence, excused absences ɪk'skjuːz 'æb.səns

nieobecność usprawiedliwiona

file, files fail

kartoteka

gross salary grəʊs 'sæl.ər.i

wynagrodzenie brutto

Guaranteed Employee Benefits Fund ˌgærən'tiːd ɪm'plɔɪ.iː 'ben.i.fɪt fʌnd

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

health insurance helθ ɪn'fʊː.rəns

ubezpieczenie zdrowotne

HR and payroll software ənd 'peɪ.rəʊl 'sɒft.weər

oprogramowanie kadrowo-płacowe

incapacity to work ɪn.kə'pæs.ə.ti tʊ wɜːk

niezdolność do pracy

insolvent in'sɒl.vənt

niewypłacalny

Labour Fund 'leɪ.bər fʌnd

Fundusz Pracy

list, lists list

wykaz

non-working day ,nɒn -'wɜː.kɪŋ deɪ

dzień wolny od pracy

notice 'nəʊ.tɪs

wypowiedzenie

occupational disease, occupational diseases ,ɒk.jə'peɪ.jən.əl dɪ'ziːz

choroba zawodowa

overtime 'əʊ.və.taɪm

godziny nadliczbowe

payroll 'peɪ.rəʊl

lista płac

payroll documentation 'peɪ.rəʊl ,dɒk.jə.men'teɪ.ʃən

dokumentacja płacowa

pension insurance 'pen.ʃən ɪn'ʃʊ.rəns

ubezpieczenie emerytalne

period of notice 'piə.ri.əd əv 'nəʊ.tɪs

okres wypowiedzenia

personal documentation 'pɜː.sən.əl ,dɒk.jə.men'teɪ.ʃən

dokumentacja osobowa

personal file, personal files 'pɜː.sən.əl faɪl

akta osobowe

personal folder, personal folders 'pɜː.sən.əl 'fəʊl.dər

teczka personalna

rate reit

stopa procentowa

record card for the allocation of clothing and work footwear rɪ'kɔ:d kɑ:d fər ðə ,æɪ-ə'keɪ-fən əv 'kləʊ.ðɪŋ ənd wɜ:k 'fʊt.weər

karta ewidencji przydziału odzieży i obuwia roboczego

record of persons working in special conditions rɪ'kɔ:d əv 'pɜ:.sən 'wɜ:.kɪŋ ɪn 'speʃ.əl kən 'dɪʃ-ənz

ewidencja osób pracujących w szczególnych warunkach

records rɪ'kɔ:d

ewidencja

register of accidents at work 'redʒ.ɪ.stər əv 'æk.sɪ.dənt ət wɜ:k

rejestr wypadków przy pracy

register, registers 'redʒ.ɪ.stər

rejestr

salary 'sæl.ər.i

wynagrodzenie

sick leave sɪk li:v

zwolnienie lekarskie

sickness benefit 'sɪk.nəs 'ben.ɪ.fɪt

zasiłek chorobowy

sickness insurance 'sɪk.nəs ɪn'ʃʊərəns

ubezpieczenie chorobowe

signature, signatures 'sɪɡ.nə.tʃər

podpis

Social Insurance Institution 'səʊ.ʃəl ɪn'ʃʊərəns ɪn.stɪ'tjuː.ʃən

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

tax base tæks beɪs

podstawa opodatkowania

tax office tæks 'ɒf.ɪs

urząd skarbowy

tax relief, tax reliefs tæks rɪ'liːf

ulga podatkowa

tax, taxes tæks

podatek

time record card, time record cards taɪm rɪ'kɔːd kɑːd

karta ewidencji czasu pracy

total worked time 'təʊ.təl wɜ:k taɪm

czas przepracowany ogółem

unexcused absence, unexcused absences 'æb.səns

nieobecność nieusprawiedliwiona

vacation, vacations veɪ'keɪ.ʃən

urlop

working conditions 'wɜ:kiŋ kən'dɪʃ.ənz

warunki pracy

VAT TAX, EXCISE TAX

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RbCzuRzAHfdjh>

AU.65.2_film_v1

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/Rh8B7fwmxB6e>

AU.65.2_film_v2

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1Gxv5RZlePgy>

AU.65.2_film_v3

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1akHZR68oWnX>

AU.65.2_film_v4

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 1

After watching the film, decide, if the sentences are true or false. Na podstawie obejrzanego wideo zdecyduj, czy twierdzenia są prawdziwe, czy nie.

	Prawda	Fałsz
Quarterly settlement is settling VAT every month.	☐	☐
The settlement according to general principles is never used.	☐	☐
Declaration contains, among others, the sum of the value of the sold goods and services.	☐	☐
Declaration is sent to the tax office.	☐	☐
Excise tax is the tax on alcohol only.	☐	☐
Excise tax is a source of income for the state budget.	☐	☐
There is no difference between input and output tax.	☐	☐
Products such as alcohol or cigarettes are produced in a tax warehouse.	☐	☐

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 2

After watching the film, fill in the gaps in the sentences with correct prepositions. Use the word bank. Po obejrzeniu filmu, uzupełnij luki w zdaniach odpowiednimi przyimkami. Skorzystaj z banku słów.

Will you find a moment me?

We use the settlement according general principles.

I calculate it when I sum the value of the sold goods and services.

I write these and other data the declaration.

I received it the tax office.

I also calculate the difference input and output tax.

Please, remember the excise tax.

It's the tax alcohol.

in up from between for about on to

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 3

Match the Polish terms with their English translations. Połącz polskie terminy z ich angielskimi odpowiednikami.

settlement according to general principles

declaration

excise tax

quarterly settlement

tax warehouse

input tax

state budget

output tax

podatek należny

podatek naliczony

skład podatkowy

budżet państwa

rozliczenie kwartalne

podatek akcyzowy

deklaracja

rozliczenie na zasadach ogólnych

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

CLASSIFICATION OF TAXES

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem [/preview/resource/R1Pila7529RZc](#)

AU.65.2_animacja_z_lektorem

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 4

After watching the voiced animation, fill the gaps with the correct words and phrases. Use the word bank. Po obejrzeniu animacji z lektorem, uzupełnij zdania odpowiednimi wyrazami lub frazami. Skorzystaj z banku słów.

Taxes regulation results from the .

The subject of is income from a given activity.

The subject of income tax is the income of the .

The subject of is financial status.

We distinguish two types of taxes: indirect and .

An excise tax is an example of .

The contributes to the state budget.

The are regulated by law.

taxpayer

property tax

direct

tax rates

revenue tax

tax act

indirect tax

state tax

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 5

After watching the voiced animation, choose the correct adjective or adverb. Po obejrzeniu animacji z lektorem, wybierz prawidłowy przymiotnik lub przysłówek.

We classify taxes depending on criteria.

We can distinguish revenue tax whose subject is income from a activity.

The fourth element of this group is tax.

taxes are levies that contribute to the state budget.

This is the division of tax revenues between budgets.

The state tax contributes to the state budget.

The local tax contributes to the budget of authorities.

We distinguish between , valorem and percentage taxes, in which the tax scale is specified.

Indirect

certainly

specified

certainlinlgy

consume

consuming

individual

localy

specific

give

Indirected

certain

individuum

giving

full

local

fulled

Indirectly

locally

given

individually

specifically

consumption

fully

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 6

Match the Polish terms with their English translations. Połącz polskie terminy z ich angielskimi odpowiednikami.

indirect tax	podatek procentowy
consumption tax	podatek majątkowy
percentage tax	podatek proporcjonalny
specific tax	podatek samorządowy
valorem duty	podatek kwotowy
direct tax	podatek przychodowy
revenue tax	podatek bezpośredni
state tax	podatek pośredni
local tax	podatek konsumpcyjny
property tax	podatek państwowy

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

DOCUMENT STORAGE

Dear All,

Please read this email. I would like to remind you about the most important rules regarding the storage of accounting records.

We hold permanently the approved [annual financial statements](#). [Account ledgers](#) and [employee payroll records](#) or equivalent are kept for 5 years. We keep [accounting documents](#) of proceeds from retail sales until the date of approval of the financial statements for a given [financial year](#), not shorter than until the date of settlement of persons entrusted with the components of [assets](#) covered by retail sale. Accounting documents regarding [fixed assets](#) under construction, loans, commercial contracts, claims pursued in civil proceedings or subject to criminal or tax proceedings are kept for 5 years from the beginning of the year

following the financial year in which operations, transactions, proceedings were finally completed, repaid, settled or **expired**. Documents that relate to the **warranty** and complaints are stored by us for 1 year after the end of the warranty period or settlement of the complaint. In contrast, **inventory documents** and other accounting documents and statements, for which the obligation to prepare results from the Act, are kept for 5 years.

Once again I would like to kindly ask you to read this email.

Regards,

Marek Kowalski

Exercise 7

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

MECHANISM OF VAT CALCULATION

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D4Ed3haPS>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 8

Fill the gaps with correct words and phrases. Use the word bank. Uzupełnij zdania odpowiednimi wyrazami lub frazami. Skorzystaj z banku słów.

You want to sell your work, so you are a VAT .

Labour cost and are added to the cost of materials.

After adding tax to the price of the product, we get the .

Every adds the VAT rate to the net price.

The is paid while buying goods and materials for business.

The is added to the net price of products.

The difference between the output and input tax is paid to the .

If the input tax exceeds the amount of output tax you can get a .

business entity

gross price

taxpayer

input tax

output tax

refund

margin

tax office

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 9

After listening to the audio recording, choose the words to fill in the gaps in the sentences. Po wysłuchaniu nagrania audio, wybierz prawidłowe słowa uzupełniające luki w zdaniach.

You want to sell work.

several things you have to keep in mind.

In this case, a VAT taxpayer.

Add labour cost and own margin.

dress could cost PLN 90.

This is a tax paid by when you buy goods and services for your business.

all taxpayers.

I didn't know these products were

your   you   you're   you   you're   your   Their   Their are   your   Their
They're   yours   your   you   your   There are   you're   They're   They are
you   There   you're   There   you're

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 10

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

TAX ORDINANCE ACT

TAX ORDINANCE ACT

Art. 3.

Whenever the Act mentions:

1) tax acts - we understand they are acts on taxes, fees and non-tax dues to the State budget determining the subject, object of taxation, the arising of tax obligation, tax base, tax rates and regulating the rights and obligations of tax authorities, taxpayers, tax remitters, and tax collectors, and their legal successors and third persons;

2) regulation of tax law - we understand that they are regulations of tax Acts, provisions of agreements on avoidance of double taxation ratified by the Republic of Poland, and ratified by the Republic of Poland other international agreements regarding tax issues, as well as provisions of executive acts issued on the basis of tax laws;

3) taxes - it also means:

- a)** advances on taxes,
- b)** tax installments, if the tax law provides for payment of tax in installments,
- c)** fees and non-tax budgetary dues;

4) tax books - it shall be understood as accounting books, tax revenue and expense ledger, records and registers for which taxpayers, tax remitters or collectors are obliged to keep for tax purposes on the basis of separate regulations;

5) declarations - it also means statements, lists, statements and information which taxpayers, tax remitters and collectors are required to submit under the provisions of tax law;

6) tax reliefs - shall be understood as tax exemptions, deductions, abatements or reductions provided for in the tax law, the application of which reduces the tax base or the amount of tax, with the exception of reducing the output tax by the amount of input tax, as defined by the provisions on tax on goods and services, and other deductions that are part of the construction of this tax (...).

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Pictures

INVOICE NUMBER...

	The name of the goods/service	Amount	Unit of measurement	Net price	Discount %	Net price after discount	VAT	Net amount	VAT amount	Gross amount
1.	Product 1									
2.	Product 2									
3.	Product 3									
4.	Product 4									
5.	Product 5									

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

VAT rate	Goods	Services
23.00%	Tax prime rate	Tax prime rate
8.00%	sugar, coffee, citruses, cookies, canned food and preserves, fodder, fertilisers, cotton, needles, hygiene products, fire-fighting equipment	communal services, transport services, supply of housing facilities as part of a social housing program
5.00%	milk, meat, fish, groats, vegetables, cereals, crispbread, animal fats, books, maps, music notes	services related to agriculture, forestry, fishing
0.00%	export, intra-Community supply of goods	international transport services, computer supplies for schools, some training services

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

D. SETTLEMENT OF THE INPUT TAX		
D.1. TRANSFERS		Tax for deduction in PLN
The amount of surplus from the previous declaration		42.
Amount from item "Amount to be transferred for the next accounting period" from the previous declaration or resulting from the decision.		
D.2. PURCHASE OF GOODS AND SERVICES AND INPUT TAX WITH REGARD TO CORRECTION		
	Net value in PLN	Tax charged in PLN
Purchase of goods and services included in the taxpayer's fixed assets	43.	44.
Purchase of other goods and services	45.	46.
D.3. THE CALCULATED TAX - FOR DEDUCTION IN PLN		
Correction of input tax on purchase of fixed assets	47.	
Correction of input tax on other acquisitions	48.	
Correction of input tax referred to in art. 89b par. 1 of the Act	49.	
Correction of input tax referred to in art. 89b par. 4 of the Act	50.	
Total amount of tax calculated for deduction	51.	

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Game

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D4Ed3haPS>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D4Ed3haPS>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D4Ed3haPS>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Dictionary

account ledger, account ledgers ə'kaʊnt 'ledʒ.ər

księga rachunkowa

accounting document, accounting documents ə'kaʊn.tɪŋ 'dɒk.jə.mənt

dowód księgowy

accounting period ə'kaʊn.tɪŋ 'pɪə.ri.əd

okres rozliczeniowy

add æd

doliczać

advances on taxes əd'vɑːns ɒn tæks

zaliczka na podatek

amount of surplus ə'maʊnt əv 'sɜːpləs

kwota nadwyżki

amount per unit of product ə'maʊnt pər 'juːnɪt əv 'prɒd.ʌkt

kwota na jednostkę wyrobu

annual financial statements 'æn.ju.əl faɪ'næn.jəl 'steɪt.mənt

roczne sprawozdanie finansowe

asset, assets 'æs.et

aktywa

business entity, business entities 'biz.nɪs 'en.tɪ.ti

przedsiębiorca

consumption tax kən'sʌmp.jən tæks

podatek konsumpcyjny

declaration, declarations ,dek.lə'reɪ.jən

deklaracja

deduct di'dʌkt

odliczać

direct tax, direct taxes dai'rekt tæks

podatek bezpośredni

discount 'dis.kʌʊnt

rabat

double taxation 'dʌb.əl tæk'seɪ.jən

podwójne opodatkowanie

employee payroll record, employee payroll records ɪm'plɔɪ.i: 'peɪ.rəʊl rɪ'kɔ:d

karta wynagrodzeń pracowników

excise tax 'ek.saɪz tæks

podatek akcyzowy

expire ɪk'spaɪər

przedawniać

export ɪk'spɔ:t

eksport

financial year, financial years fai'næn.jəl jɪər

rok obrotowy

fixed asset, fixed assets fikst 'æs.et

środki trwałe

goods gʊdz

towar

gross amount grəʊs ə'maʊnt

kwota brutto

gross price grəʊs praɪs

cena brutto

income tax 'ɪn.kʌm tæks

podatek dochodowy

indirect tax, indirect taxes ,ɪn.dai'rekt tæks

podatek pośredni

input tax 'ɪn.pʊt tæks

podatek naliczony

inventory document, inventory documents 'in.vən.tər.i 'dɒk.jə.mənt

dokument inwentaryzacyjny

invoice number 'ɪn.vɔɪs 'nʌm.bər

faktura numer

local tax 'ləʊ.kəl tæks

podatek samorządowy

margin 'mɑː.dʒɪn

marża

net amount net ə'maʊnt

kwota netto

net price net praɪs

cena netto

object of taxation 'ɒb.dʒɪkt əv tæk'seɪ.jən

przedmiot opodatkowania

output tax 'aʊt.pʊt tæks

podatek należny

percentage of the maximum retail price pə'sen.tɪdʒ əv ðə 'mæk.sɪ.məm 'ri:.teɪl praɪs

procent maksymalnej ceny detalicznej

percentage of the product price pə'sen.tɪdʒ əv ðə 'prɒd.ʌkt praɪs

procent ceny wyrobu

percentage tax pə'sen.tɪdʒ tæks

podatek procentowy

prime rate praɪm reɪt

stawka podstawowa

property tax 'prɒp.ə.ti tæks

podatek majątkowy

quarterly settlement 'kwɔ:..təl.i 'set.əl.mənt

rozliczenie kwartalne

revenue and expense ledger 'rev.ən.ju: ənd ɪk'spens 'ledʒ.ər

księga przychodów i rozchodów

revenue tax 'rev.ən.ju: tæks

podatek przychodowy

service 'sɜː.vɪs

usługa

settlement according to general principles 'set.əl.mənt ə'kɔː.dɪŋ ,tuː 'dʒen.ər.əl 'prɪn.sə.pəl

rozliczenie na zasadach ogólnych

specific tax spə'sɪf.ɪk tæks

podatek kwotowy

state budget steɪt 'bʌdʒ.ɪt

budżet państwa

state tax steɪt tæks

podatek państwowy

supply sə'plaɪ

dostawa

tax act tæks ækt

ustawa podatkowa

tax base tæks beɪs

podstawa opodatkowania

tax office tæks 'ɒf.ɪs

urząd skarbowy

tax rate tæks reɪt

stawka podatkowa

tax relief, tax reliefs tæks rɪ'li:f

ulga podatkowa

tax warehouse tæks 'weə.haʊs

skład podatkowy

taxpayer, taxpayers 'tæks,peɪ.ər

podatnik

valorem duty və'lə:rɛm 'dʒu:.ti

podatek proporcjonalny

VAT ,vi:.ei'ti:

podatek VAT

VAT amount ,vi:.ei'ti: ə'maʊnt

kwota VAT

VAT rate ,vi:.ei'ti: reit

stawka VAT

warranty 'wɒr.ən.ti

rękojmia

STARTING A BUSINESS

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RwURY5QcgBA3R>

AU.65.3_film_v1

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RKYXSBp3XfTCM>

AU.65.3_film_v2

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1Vj41iabpBGd>

AU.65.3_film_v3

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RydG7YDeXF7R1>

AU.65.3_film_v4

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 1

After watching the film, decide, if the sentence is true or false. Na podstawie wideo zdecyduj, czy twierdzenie jest prawdziwe czy nie.

TRUE

Thanks to the exemption at the start you have to pay only the social insurance.

FALSE

With the registration of activities, a tax identification number and REGON number are obtained.

Contributions to the Social Security Institution are reduced only for the first month.

Registration in the Central Registration and Information on Business is needed to get exemption.

The sickness insurance is obligatory.

The client decided to start a civil partnership.

Exemption at the start can be used if there was no running business before.

The payer takes care of all the documents.

Exercise 2

After watching the film, choose the correct verb form. Po obejrzeniu filmu, wybierz prawidłową formę czasownika.

You would to talk about starting a business, right?

Did you about the form of activity?

I was about a civil partnership.

I will , however, on a sole proprietorship.

I know that you have not any business before.

This you to take advantage of the exemption at the start.

And should I care of other documents?

I think I'll on it.

taken

run

decide

decided

thinking

decide

entitles

entitling

decided

running

liked

thought

entitle

took

liking

take

think

ran

deciding

deciding

like

thought

think

thinking

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 3

Match the Polish words with their English translations. Połącz polskie terminy z ich angielskimi odpowiednikami.

civil partnership

spółka cywilna

Central Registration and Information on
Business

ubezpieczenie społeczne

health insurance

ubezpieczenie chorobowe

pension insurance

płatnik

sole proprietorship

ulga na start

accident insurance

ubezpieczenie zdrowotne

exemption at the start

Centralna Ewidencja i Informacja
o Działalności Gospodarczej

sickness insurance

ubezpieczenie emerytalne

social insurance

ubezpieczenie wypadkowe

payer

jednoosobowa działalność gospodarcza

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

ALLOWANCES

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RwkF81AZpITOG>

AU.65.3_animacja_z_lektorem

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 4

Decide if the sentence is true or false. Zdecyduj, czy twierdzenie jest prawdziwe czy nie.

	Prawda	Fałsz
Any person paying contributions to sickness insurance may benefit from sickness allowance.	☐	☐
The allowance assessment basis is a certificate with information of remuneration or income.	☐	☐
The insured doesn't have the right to sick pay.	☐	☐
The sick pay applies only if the incapacity for work occurred before the title to sickness or accident insurance lapses.	☐	☐
The patient has the right to apply for a rehabilitation benefit after the benefit period.	☐	☐
The child care allowance is available for taking care of children.	☐	☐
An employee with reduced work ability may receive a compensation benefit.	☐	☐
To get a compensation benefit the certificate from the contribution payer must be submitted.	☐	☐

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 5

After watching the voiced animation, fill in the gaps in the sentences with correct prepositions. Use the word bank. Po obejrzeniu animacji z lektorem, uzupełnij luki w zdaniach odpowiednimi przyimkami. Skorzystaj z banku słów.

Remember about paying contributions sickness insurance.

You can receive benefits sickness insurance.

Do not forget to present a certificate all the crucial information.

We need information the components of remuneration or income.

The sick pay also applies if the incapacity work occurred after the title to sickness or accident insurance has lapsed.

It applies only certain circumstances.

The patient has the right to apply for a rehabilitation benefit the benefit period.

The child care allowance is available for taking care children.

from

on

of

for

after

with

in

to

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 6

Match the Polish terms with their English translations. Połącz polskie terminy z ich angielskimi odpowiednikami.

sickness allowance

zasiłek chorobowy

rehabilitation benefit

niezdolność do pracy

sickness insurance

podstawa wymiaru zasiłku

child care allowance

świadczenie rehabilitacyjne

compensation benefit

tytuł do ubezpieczenia

sick pay

świadczenia chorobowe

incapacity for work

ubezpieczenie chorobowe

allowance assessment basis

zasiłek opiekuńczy

title to the insurance

zasiłek wyrównawczy

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

SOCIAL INSURANCE FOR FARMERS

A: Michał, could you help me?

B: Sure, what do you need?

A: I remember that we had such a useful list of the amounts of [social insurance](#) contributions for farmers. Could you send them to me?

B: Sure, I think I have it on my desktop. [Pension and disability](#), [accident](#), [sickness](#) and [maternity insurance](#)... Yes, this is the file. I'm sending it.

A: Great. I remember that the [basic monthly contribution](#) has the same value regardless of the size of the farm. On the other hand, the amount of the [additional monthly contribution](#) changes.

B: Yes, this applies to both farmers who run only agricultural farms as well as those who run also [non-agricultural business](#).

A: Could you also send me the the current rates of [adolescent workers remuneration](#)? Together with a list on how much pays the payer and how much the insured.

B: Of course.

A: Thank you very much!

Exercise 7

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

SETTLEMENT DOCUMENTS

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D1DJnx2jM>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 8

Fill in the gaps with the correct words and phrases. Use the word bank. Uzupełnij zdania odpowiednimi słowami lub wyrazami. Skorzystaj z banku słów.

Monika wanted to be sure that she has all the necessary .

The talks about contributions and benefits paid this month.

ZUS RCA is a personal monthly report on due contributions and paid.

In Monika's company, ZUS RCA is used to settle social and contributions.

ZUS RZA is a report for employees who have a different title to .

ZUS RSA talks about paid benefits and breaks in paying .

The settlement software automatically calculates even the labour fund and .

The labour fund is 2,45% of the .

settlement declaration

contributions

settlement documents

Guaranteed Employee Benefits Fund

benefits

contribution assessment basis

social insurance

health insurance

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 9

After listening to the audio recording, fill in the gaps in the sentences, to form correct questions. Po wysłuchaniu nagrania audio, uzupełnij luki w zdaniach, by powstały prawidłowe pytania.

a minute?

How help you?

What other documents ?

And working with this settlement software?

What now?

any other questions?

this software?

now?

Do you have got

Can go I

You have ever used

I can go

do have you

Have you used ever

Can I go

do the two contributions

do you have

have you

how do you find

Have you

the two contributions are

how find you

Do you got

can I

Have you ever used

how do find you

Have you

are the two contributions

I can

I

Have you got

Do you have

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 10

Match the Polish terms with their English translations. Połącz polskie terminy z ich angielskimi odpowiednikami.

social insurance

Fundusz Pracy

personal report

imienny raport

health insurance

podstawa wymiaru składki

contribution

składka

benefits

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń
Pracowniczych

settlement document

ubezpieczenie zdrowotne

Guaranteed Employee Benefits Fund

deklaracja rozliczeniowa

Labour Fund

ubezpieczenie społeczne

settlement declaration

dokument rozliczeniowy

contribution assessment basis

świadczenia

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

MATERNITY BENEFIT

MATERNITY BENEFIT

The document presents excerpts from the Regulation of the Minister of Labour and Social Policy dated 2 April 2012 on the determination of evidence constituting the basis for granting and paying social security benefits in case of illness and maternity.

9. The evidence constituting the basis for granting and paying maternity benefit for the period determined by the provisions of the Labour Law as the period of maternity leave is:

1) a medical certificate issued on regular form stating the expected date of delivery - for the period before delivery;

2) a short copy of the child's birth certificate or a copy thereof certified by the benefit payer for the compliance with the original - for the period after childbirth.

10. 1. The evidence being the basis for granting and payment of maternity benefit for childbirth during a stay abroad is:

1) a certificate from a foreign medical institution or foreign doctor specifying the expected date of delivery and meeting the conditions set out in section 5 point 1 - for the period before delivery;

2) an abridged copy of the birth certificate of the child or a child's foreign birth certificate or a copy thereof confirmed by the benefit payer for the compliance with the original - for the period after childbirth.

2. The provision of section 6 shall apply accordingly. (...)

2. If the sickness insurance ceased as a result of termination of employment in violation of the law, the evidence being the basis for granting and paying of the maternity benefit for the period after the termination of this insurance is:

1) a medical certificate issued on regular form stating pregnancy during employment;

2) final court decision on termination of employment in violation of the law;

3) an abridged copy of the child's birth certificate or a copy thereof certified by the benefit payer for the compliance with the original.

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Pictures

Period	1.01.2018 - 31.12.2018
The lowest contribution assessment basis (PLN)	2 665.80

Type of insurance	Percentage rate	1.01.2018 - 31.12.2018 (PLN)
pension	19.52	520.30
disability	8.00	213.26
sickness	2.45	65.31
accident	x*	x*

x* - the percentage rates of the accident contribution depend on the occupational hazard category

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

III. LIST OF DUE CONTRIBUTIONS TO SOCIAL INSURANCE									
01. Insurance title code				02. Information on exceeding the annual contribution assessment basis				03. Work time	
INSURANCE	PENSION		DISABILITY		SICKNESS		ACCIDENT		
CONTRIBUTION ASSESSMENT BASIS	04.		05.		06.				
CONTRIBUTION FINANCED BY:									
insured	07.		08.		09.		10.		
remitter	11.		12.		13.		14.		
State budget	15.		16.		17.		18.		
State Fund for Rehabilitation of Disabled Persons	19.		20.		21.		22.		
Church Fund	23.		24.		25.		26.		
27. Amount of reduction in the basis for assessment of social insurance contributions for paying a contribution under the employee pension plan						28. Total amount of contributions			

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Details of the insured person	
Type, series and number of the document confirming the identity	
First name	
Last name	
Street	
House number	Flat number
Postal Code	City
Country	
The employee applies for:	
☐ sick pay	☐ child care allowance
☐ benefit in the amount of maternity benefit	☐ compensation benefit
☐ maternity benefit	☐ rehabilitation benefit
for the period	

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Game

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D1DJnx2jM>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D1DJnx2jM>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D1DJnx2jM>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Dictionary

abridged copy of the birth certificate ə'brɪdʒd 'kɒp.i əv ðə bɜːθ sə'tɪf.ɪ.kət

skrócony odpis aktu urodzenia

accident insurance 'æk.sɪ.dənt ɪn'ʃʊːrəns

ubezpieczenie wypadkowe

additional monthly contribution ə'dɪʃ.ən.əl 'mʌn.θli ,kɒn.trɪ'bjuː.ʃən

dodatkowa składka miesięczna

adolescent workers remuneration ,æd.ə'les.ənt 'wɜː.kər rɪ'mjuː.nər'eɪ.ʃən

wynagrodzenie młodocianych

allowance assessment basis ə'laʊ.əns ə'ses.mənt 'beɪ.sɪs

podstawa wymiaru zasiłku

basic monthly contribution, basic monthly contributions 'beɪ.sɪk 'mʌn.θli ,kɒn.trɪ'bjuː.ʃən

podstawowa składka miesięczna

basis for granting 'beɪ.sɪs fər grɑːnt

podstawa przyznania zasiłku

basis for paying 'beɪ.sɪs fər peɪ

podstawa wypłaty zasiłku

benefit period 'ben.i.fɪt 'piə.ri.əd

czas zasiłkowy

benefit, benefits 'ben.i.fɪt

świadczenia

Central Registration and Information on Business 'sen.trəl ,redʒ.ɪ'streɪ.ʃən ənd ,ɪn.fə'meɪ.ʃən ɒn 'bɪz.nɪs

Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej

certificate from the contribution payer sə'tɪf.ɪ.kət frəm ðə ˌkɒn.trɪ'bjuː.ʃən 'peɪ.ər

zaświadczenie płatnika składek

certificate, certificates sə'tɪf.ɪ.kət

zaświadczenie

child care allowance tʃaɪld keər ə'laʊ.əns

zasiłek opiekuńczy

civil partnership, civil partnerships ˌsɪv.əl 'pɑːt.nə.ʃɪp

spółka cywilna

compensation benefit ˌkɒm.pen'seɪ.ʃən 'ben.ɪ.fɪt

zasiłek wyrównawczy

contribution assessment basis ˌkɒn.trɪ'bjuː.ʃən ə'ses.mənt 'beɪ.sɪs

podstawa wymiaru składki

contribution, contributions ˌkɒn.trɪ'bjuː.ʃən

składka

disability insurance ˌdɪs.ə'bɪl.ə.ti ɪn'ʃʊː.rəns

ubezpieczenie rentowe

document confirming the identity, documents confirming the identity 'dɒk.jə.mənt kən'fɜːm ðə aɪ'den.tə.ti

dokument potwierdzający tożsamość

employee pension plan ɪm'plɔɪ.iː 'pen.ʃən plæn

pracowniczy program emerytalny

employment ɪm'plɔɪ.mənt

okres zatrudnienia

exemption at the start ɪg'zemp.ʃən ət ðə stɑːt

ulga na start

Guaranteed Employee Benefits Fund ,gærən'tiːd ɪm'plɔɪ.iː 'ben.i.fɪt fʌnd

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

health insurance helθ ɪn'ʃʊ.rəns

ubezpieczenie zdrowotne

incapacity for work ,ɪn.kə'pæs.ə.ti fər wɜːk

niezdolność do pracy

income 'ɪn.kʌm

przychód

insured ɪn'ʃʊəd

ubezpieczony

Labour Fund 'leɪ.bər fʌnd

Fundusz Pracy

maternity benefit mə'tɜː.nə.ti 'ben.ɪ.fɪt

zasiłek macierzyński

maternity insurance mə'tɜː.nə.ti ɪn'ʃʊərəns

ubezpieczenie macierzyńskie

maternity leave mə'tɜː.nə.ti li:v

urlop macierzyński

non-agricultural business ,nɒn-,æɡ.rɪ'kʌl.tʃər.əl 'bɪz.nɪs

pozarolnicza działalność gospodarcza

occupational hazard category, occupational hazard categories ,ɒk.jə'peɪ.fən.əl 'hæz.əd
'kæt.əɡrɪ

kategoria ryzyka zawodu

remitter, remitters rɪ'mɪtə

płatnik

pension and disability insurance 'pen.fən ənd ˌdis.əˈbɪl.ə.ti ɪnˈʃʊːrəns

ubezpieczenie emerytalno-rentowe

pension insurance 'pen.fən ɪnˈʃʊːrəns

ubezpieczenie emerytalne

percentage rate pə'sen.tɪdʒ reɪt

stawka procentowa

personal report 'pɜː.sən.əl rɪˈpɔːt

imienny raport

REGON number 'nʌm.bər

numer REGON

rehabilitation benefit riːəbɪlɪˈteɪʃən ˈben.i.fɪt

świadczenie rehabilitacyjne

settlement declaration, settlement declarations 'set.əl.mənt ˌdek.lə'reɪ.ʃən

deklaracja rozliczeniowa

settlement document, settlement documents 'set.əl.mənt ˈdɒk.jə.mənt

dokument rozliczeniowy

sick pay sɪk peɪ

zasiłek chorobowy

sickness allowance 'sɪk.nəs ə'laʊ.əns

świadczenia chorobowe

sickness insurance 'sɪk.nəs ɪn'ʃʊ:.rəns

ubezpieczenie chorobowe

social insurance 'səʊ.ʃəl ɪn'ʃʊ:.rəns

ubezpieczenie społeczne

sole proprietorship, sole proprietorships səʊl prə'praɪətəʃɪp

jednoosobowa działalność gospodarcza

State budget steɪt 'bʌdʒ.ɪt

budżet państwa

Tax Identification Number tæks aɪ'den.tɪ.fɪ'keɪ.ʃən 'nʌm.bər

numer NIP

termination of employment ,tɜ:.mɪ'nei.ʃən əv ɪm'plɔɪ.mənt

rozwiązanie stosunku pracy

title to the insurance 'taɪ.təl tə ðə ɪn'ʃʊ.rəns

tytuł do ubezpieczenia

work time wɜ:k taɪm

wymiar czasu pracy

FILING A COMPLAINT AT THE POST OFFICE

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R3VpneiN5wNhO>

AU.66.1_film_v1

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RsJPGOUBkFbKF>

AU.66.1_film_v2

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1Ey7GXk8FX6F>

AU.66.1_film_v3

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1afkfp2uaIfE>

AU.66.1_film_v4

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 1

After watching the film, decide, which of the following sentences are true and which are false.
Po obejrzeniu filmu, zdecyduj, które z poniższych wypowiedzi są prawdziwe, a które fałszywe.

	Prawda	Fałsz
The client would like to file a complaint.	☐	☐
The client filed the complaint through the online form.	☐	☐
The parcel the client posted did not reach the recipient.	☐	☐
The client posted the parcel at a different facility.	☐	☐
The client is a contractual customer.	☐	☐
The parcel was sent about three months ago.	☐	☐
It was a package with a declared value.	☐	☐
The client doesn't have a proof of sending a registered parcel with her.	☐	☐

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 2

Fill in the gaps in the sentences with correct interrogative pronouns. Use the word bank.
Uzupełnij luki w zdaniach odpowiednimi zaimkami pytającymi. Skorzystaj z banku słów.

____	can I help you?
____	happened?
____	posted the parcel?
____	was the parcel sent?
____	do you want to file a complaint?
____	did you post the parcel?
____	signature is yours?
____	signature is this?

When

Where

Why

Which

Whose

Who

What

How

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 3

After watching the film, match Polish terms with their translations. Po obejrzeniu filmu, połącz polskie terminy z ich tłumaczeniami.

compensation	klient indywidualny
confirmation of delivery	nadawca
complementary service	złożyć reklamację
recipient	odszkodowanie
contractual customer	odbiorca
claimant	formularz reklamacyjny
sender	potwierdzenie doręczenia
individual customer	usługa komplementarna
complaint form	klient umowny
file a complaint	reklamujący

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

POSTAL PARCELS AND PACKAGES

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RPXhRNDWOSasK>

AU.66.1_animacja_z_lektorem

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 4

After watching the voiced animation, fill in the gaps in the sentences. Use the word bank. Po obejrzeniu animacji z lektorem, uzupełnij luki w zdaniach. Skorzystaj z banku słów.

Each parcel sent as a package is a .

Each registered parcel receives its own unique .

In postal services, there is also the concept of an , i.e. without a proof of sending.

Their advantage is the of posting at a post office.

A is such a parcel that is to be delivered within three day of the posting date.

An is such a parcel that is to be delivered on the next business day from the posting date.

Depending on the of postal parcels, we divide them into two categories: Size A and Size B parcels.

Postal parcel with declared value is an equivalent of an .

standard parcel

speed

insured parcel

expedited parcel

identification number

unregistered parcel

registered parcel

dimensions

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 5

After watching the voiced animation, complete the sentences with correct prepositions. Use the word bank. Po obejrzeniu animacji z lektorem, uzupełnij zdania odpowiednimi przyimkami. Skorzystaj z banku słów.

This parcel should be sent package.

The sender receives confirmation its sending.

There is also the concept of an unregistered parcel postal services.

You can post it every post office.

This parcel must be delivered three day of the posting date.

This parcel must be delivered the next business day.

We are counting the posting date.

It is a parcel which the sender has specified its value.

in

for

on

as

of

within

at

from

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 6

Match the Polish words and phrases with their English translations. Połącz polskie słowa i wyrazy z ich angielskimi odpowiednikami.

expedited letter

przesyłka listowa ekonomiczna

standard letter

przesyłka listowa priorytetowa

cash on delivery parcel

przesyłka pobraniowa

unregistered parcel

przesyłka pobraniowa z zadeklarowaną wartością

cash on delivery parcel with declared value

przesyłka listowa polecona

registered parcel

przesyłka rejestrowana

registered letter

przesyłka listowa

letter

przesyłka nierejestrowana

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

NEW OFFER IN PACKAGE SERVICES

NEW OFFER - PACKAGE+

From July this year, the price for the new Package+ with the option „[pickup at a collection point](#)” changes. The offer applies to [parcels weighing](#) up to 0.5 kg [sent](#) using our electronic system. The current price is - PLN 8.

NEW WEIGHT RANGES

The weight ranges have also been changed:

- up to 2 kg,
- above 2 kg to 5 kg,
- above 5 kg to 10 kg,

- above 10 kg to 20 kg,
- above 20 kg to 30 kg. *

* offer available at selected points.

WHY IS IT WORTH TO USE THE OFFER?

1. [Delivery](#) reliability and speed.

We offer the possibility to select the delivery date. It refers both to day and specific time.

1. Convenience in sending and receiving parcels.

We have an extensive network of [sending](#) and receiving [points](#). The nearest facility is easy to find thanks to our mobile application or through the website.

1. Efficient sending of parcels.

Our electronic system streamlines the parcel management process. It has, among others, such functionalities as: generation of [sending documents](#), quick preparation of a larger number of shipments, import of data on shipments from auction sites.

1. Parcel tracking online

At any given moment, you can check the status of your parcel using our LokMap application.

ADDITIONAL ADVANTAGES OF PACKAGE+

1. transparent price list,
2. [guaranteed delivery date](#)- within 2 business days after posting,
3. [electronic confirmation of delivery](#) or [return of the parcel](#)- sent to the sender,
4. a wide range of additional services,
5. no hidden fees.

You will learn more about our services on our website.

Come and visit us!

Exercise 7

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

INFORMATION ABOUT PAYMENT METHODS

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 8

After listening to the audio recording, decide, which of the following sentences are true, and which are false. Po wysłuchaniu nagrania audio, zdecyduj, które z poniższych wypowiedzi są prawdziwe, a które fałszywe.

	Prawda	Fałsz
The journalist asks about changes in payment methods for cash on delivery parcels that were introduced the previous year.	☐	☐
The company introduced some inconvenient solutions in the method of payment.	☐	☐
All the couriers have been equipped with payment terminals.	☐	☐
It will be possible to pay for a parcel by card.	☐	☐
BLIK payments will be introduced about six months after other changes.	☐	☐
The rules will be different for individual customers and for business customers.	☐	☐
Every third person shopping online is choosing the option: cash on delivery payment.	☐	☐
The company isn't planning to introduce any other changes to the offered services.	☐	☐

Exercise 9

After listening to the audio recording, choose the correct article. If no article is necessary, choose "-". Po wysłuchaniu nagrania audio, wybierz odpowiedni rodzajnik. Jeśli nie potrzeba żadnego rodzajnika, wybierz "-".

I'm calling from daily newspaper.

I saw information about changes in payment methods.

I would like to write about these changes for our readers.

From November this year, we introduce some interesting changes.

So I can pay for a parcel using payment card?

Are there any restrictions regarding the sender of parcel?

These rules are same for both individual customers and business customers.

There will be, for example, shipment tracking system update.

- the - - a a the a - the the a the - - a -
the the a a the - a

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 10

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

POSTAL SERVICES PRICE LIST

POSTAL SERVICES IN DOMESTIC TRAFFIC PRICE LIST						
Chapter I Unregistered parcels						
Pos.	name of the service	fee				
1	unregistered letter including postcard	STANDARD	EXPEDITE			
	also sent to poste restante	SIZE	SIZE	SIZE	SIZE B	
		A	B	A		
	up to 350 g	2.60	3.75	3.20	5.10	
	over 350 to 1000 g	3.70	4.75	4.50	7.10	
	over 1000 g to 2000 g	6.30	7.30	8.80	10.90	
Chapter II Registered parcels						
Pos.	name of the service	fee				
2	registered parcel including sent to poste restante	STANDARD	EXPEDITE			
		SIZE	SIZE	SIZE	SIZE B	
		A	B	A		
	up to 350 g	5.20	9.80	6.80	10.00	
	over 350 to 1000 g	5.90	10.80	7.20	11.00	
	over 1000 g to 2000 g	8.50	12.60	11.00	14.50	
Chapter III Letters with declared values						
Pos.	name of the service	fee				
3	letter with a declared value including sent to poste restante	STANDARD	EXPEDITE			
		SIZE	SIZE	SIZE	SIZE B	
		A	B	A		
	up to 350 g	14.90	15.90	16.70	17.80	
	over 350 to 1000 g	16.10	17.20	17.90	19.10	
	over 1000 g to 2000 g	17.90	19.30	19.90	21.30	
*Letter value with a declared value cannot exceed PLN 70 000						
Chapter IV Postal parcel						
Pos.	name of the service	fee				
4	postal parcel including sent to poste restante	STANDARD	EXPEDITE			
		SIZE	SIZE	SIZE	SIZE B	
		A	B	A		
	up to 1 kg	13.00	15.00	14.00	16.00	
	over 1 kg to 2 kg	15.00	16.00	16.00	17.00	
	over 2 kg to 5 kg	18.00	19.00	19.00	20.00	
	over 5 kg to 10 kg	24.00	25.00	25.00	26.00	
Chapter V Receipt confirmation in domestic traffic						
Pos.	name of the service	fee				
	Receipt confirmation of a registered parcel	2.60				
5	Comments:					
	1) The confirmation of receipt of a registered parcel may be reported only when the registered parcel is sent, because it is a comprehensive service together with the sending of the parcel.					
	2) The fee is paid by the sender when posting the parcel.					
Chapter VI Return of the parcel in the domestic traffic						
Pos.	name of the service	fee				
	Return of a registered parcel to the sender after the possibilities of delivery to the recipient have been exhausted	payment as for a given registered parcel sent as a standard parcel *				

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Pictures

CONFIRMATION OF RECEIPT

Filled by the Sender

Recipient of the parcel/postal order amount

Sending number

postal code

city

RETURN TO SENDER:

postal code

city

☐ registered letter

☐ letter with declared value

☐ postal parcel

☐ postal order amount

☐ parcel.....

With my signature I confirm the receipt of parcel/postal order amount

Date stamp of the delivery post office

(date and recipient signature)

(Space for additional Sender information)

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

POSTAL PARCEL

HUB		ZONE	

SENDER

Name _____ Phone No. _____

First and last name _____

Address _____

Postal code _____ City _____

ADDRESSEE

Name _____ Phone No. _____

First and last name _____

Address _____

Postal code _____ City _____

I agree to the performance of the service on the terms specified in the Terms and Conditions and confirm the compliance of the data contained on the address label.
I declare that I have received the General Terms and Conditions of Shipment Insurance, valid on the day of sending

Sender's signature: _____

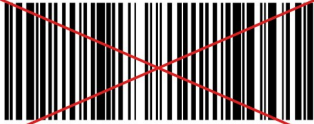
EXPEDITE
☐ EXPEDITE
☐ Receipt confirmation
☐ Insurance?

Size A¹
☐ Size A¹
☐ Size B¹

Declared value: _____
 In words _____

Weight: _____ **AREA**

Fee: _____

2 5900773 3 60000555 6

Blue fields - filled by the Post Office employee   *mark as appropriate   Yellow fields - filled by the sender

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Postal telegram

ADDRESSEE
 First and last name (name): _____
 Postal address: _____
 Sender's phone no. _____

SENDER
 First and last name (name): _____
 Postal address: _____
 Additional information: _____ Telegram no. _____ phone no. _____
 e-mail address: _____

CONTENT:

_____

_____

_____

ADDRESSEE   Phone no. _____
 e-mail address: _____

Sent at a Post Office: _____ Accepted at a Post Office: _____
 Telegram no. _____ Date and time: _____
 Date and time: _____ Date stamp: _____
 Additional services: _____

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Game

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DdBGGF7Oz>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DdBGGF7Oz>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DdBGGF7Oz>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Dictionary

acceptance ək'sep.təns

przyjęcie

additional information ə'dɪʃ.ən.əl ɪn.fə'meɪ.ʃən

dane dodatkowe

additional service, additional services ə'dɪʃ.ən.əl 'sɜː.vɪs

świadczenia dodatkowe

address label, address labels ə'dres 'leɪ.bəl

nalepka adresowa

addressee, addressees ,æd.res'i:

adresat

cash on delivery parcel with a declared value, cash on delivery parcels with declared values
kæf ɒn di'liv.ər.i 'pɑː.səl wɪð ə di'kleəd 'væl.juː

przesyłka pobraniowa z zadeklarowaną wartością

cash on delivery parcel, cash on delivery parcels kæf ɒn di'liv.ər.i 'pɑː.səl

przesyłka pobraniowa

cash on delivery payment kæf ɒn di'liv.ər.i 'peɪ.mənt

płatność za pobraniem

claimant, claimants 'kleɪ.mənt

reklamujący

compensation ,kɒm.pen'seɪ.ʃən

odszkodowanie

complaint form, complaint forms kəm'pleɪnt fɔːm

formularz reklamacyjny

complementary service, complementary services ,kɒm.plɪ'men.tər.i 'sɜː.vɪs

usługa komplementarna

confirmation of delivery ,kɒn.fə'meɪ.jən əv dɪ'lɪv.ər.i

potwierdzenie doręczenia

confirmation of receipt ,kɒn.fə'meɪ.jən əv rɪ'siːt

potwierdzenie odbioru

contractual customer, contractual customers kən'træk.tʃu.əl 'kʌs.tə.mər

klient umowny

courier, couriers 'kʊr.i.ər

kurier

date stamp deɪt stæmp

odcisk datownika

date stamp of the delivery post office deɪt stæmp əv ðə dɪ'lɪv.ər.i pəʊst 'ɒf.ɪs

datownik placówki oddawczej

day of sending deɪ əv send

dzień nadania

declared value, declared values dɪ'kleəd 'væl.juː

zadeklarowana wartość

delay in delivery of the parcel dɪ'leɪ ɪn dɪ'lɪv.ər.i əv ðə 'pɑː.səl

opóźnienie w doręczeniu przesyłki

delivery dɪ'lɪv.ər.i

doręczenie

delivery post office, delivery post offices dɪ'lɪv.ər.i 'pəʊst ,ɒf.ɪs

placówka oddawcza

delivery time dɪ'lɪv.ər.i taɪm

godziny doręczenia

dimension of the package, dimensions of the package ,daɪ'men.ʃən əv ðə 'pæk.ɪdʒ

wymiar paczki

domestic traffic də'mes.tɪk 'træf.ɪk

obróć krajowy

electronic confirmation of delivery ,el.ek'trɒn.ɪk ,kɒn.fə'meɪ.ʃən əv dɪ'lɪv.ər.i

elektroniczne potwierdzenie doręczenia

expedite, expedites 'ek.spə.dait

priorytet

expedited parcel, expedited parcels 'ek.spə.dait 'pɑː.səl

przesyłka priorytetowa

fee, fees fiː

opłata

file a complaint faɪ ə kəm'pleɪnt

złożyć reklamację

filing a complaint 'fɪl.ɪŋ ə kəm'pleɪnt

zgłoszenie reklamacji

filled by the sender fɪl baɪ ðə 'sen.dər

wypełnia nadawca

guaranteed date of delivery əv dɪ'liv.ər.i

gwarantowany termin dostarczenia

hub, hubs hʌb

węzeł

incorrect performance of a postal service ,ɪn.kər'ekt pə'fɔːməns əv ə 'pəʊ.stəl 'sɜː.vɪs

nienależyte wykonanie usługi pocztowej

individual customer, individual customers ,ɪn.dɪ'vɪdʒ.u.əl 'kʌs.tə.mər

klient indywidualny

insurance ɪn'fʊːrəns

ubezpieczenie

letter with a declared value, letters with declared values 'let.ər ə dɪ'kleəd 'væl.juː

przesyłka listowa z zadeklarowaną wartością

letter, letters 'let.ər

przesyłka listowa

mark as appropriate mɑːk əz ə'prəʊ.pri.ət

zaznaczyć właściwe

non-performance of a postal service ,nɒn-pə'fɔːməns əv ə 'pəʊ.stəl 'sɜː.vɪs

niewykonanie usługi pocztowej

online form, online forms 'ɒn.laɪn fɔːm

formularz on-line

package weight 'pæk.ɪdʒ weɪt

waga paczki

package, packages 'pæk.ɪdʒ

paczka

parcel status 'pɑː.səl 'steɪ.təs

status przesyłki

parcel tracking 'pɑː.səl 'træk.ɪŋ

śledzenie przesyłki

parcel weighing 'pɑː.səl weɪ

przesyłka o masie

parcel with a declared value, parcels with declared values 'pɑː.səl wɪð ə dɪ'kleəd 'væl.juː

paczka z zadeklarowaną wartością

pay a fee peɪ ə fiː

uiścić opłatę

payment card, payment cards 'peɪ.mənt kɑːd

karta płatnicza

payment method, payment methods 'peɪ.mənt 'meθ.əd

sposób płatności

payment terminal, payment terminals 'peɪ.mənt 'tɜː.mɪ.nəl

terminal płatniczy

pickup at a collection point 'pɪk.ʌp ət ə kə'lek.jən pɔɪnt

odbiór w punkcie

post a parcel pəʊst ə 'pɑː.səl

nadać przesyłkę

post office employee, post office employees 'pəʊst ,ɒf.ɪs ɪm'plɔɪ.iː

pracownik poczty

post office, post offices 'pəʊst ,ɒf.ɪs

urząd pocztowy

postal code, postal codes 'pəʊ.stəl kəʊd

kod pocztowy

postal order amount 'pəʊ.stəl 'ɔː.dər ə'maʊnt

kwota przekazu

postal parcel, postal parcels 'pəʊ.stəl 'pɑː.səl

paczka pocztowa

postal telegram, postal telegrams 'pəʊ.stəl 'tel.ɪ.græm

telegram pocztowy

proof of sending pruːf əv send

dowód nadania, polecenie nadania

recipient, recipients rɪ'sɪp.i.ənt

odbiorca

registered parcel, registered parcels 'redʒ.ɪ.stəd 'pɑː.səl

przesyłka polecona, przesyłka rejestrowana

return to sender rɪ'tɜːn tə 'sen.dər

zwrócić do nadawcy

returning the parcel rɪ'tɜːn ðə 'pɑː.səl

zwrot przesyłki

sender 'sen.dər

nadawca

sending document, sending documents send 'dɒk.jə.mənt

dokumenty nadawcze

sending number, sending numbers send 'nʌm.bər

numer nadawczy

sending point, sending points send pɔɪnt

punkt nadania

sent sent

nadano

service performance 'sɜː.vɪs pə'fɔː.məns

wykonanie usługi

size, sizes saɪz

gabaryt

standard package, standard packages 'stæn.dəd 'pæk.ɪdʒ

paczka ekonomiczna

standard parcel, standard parcels 'stæn.dəd 'pɑː.səl

przesyłka ekonomiczna

type of parcel taɪp əv 'pɑːsəl

rodzaj przesyłki

unique identification number, unique identification numbers juː'niːk aɪden.tɪ.fɪ'keɪ.fən
'nʌm.bər

unikalny numer identyfikacyjny

unregistered parcel, unregistered parcels ,ʌn'redʒɪstəd 'pɑːsəl

przesyłka nierejestrowana

value of the parcel 'væl.juː əv ðə 'pɑːsəl

wartość przesyłki

weight range, weight ranges weɪt reɪndʒ

przedział wagowy

BANK POCZTOWY (POST BANK)

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1Btd4SLVy45P>

AU.66.2_film_v1

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RiZY8LusyB9U8>

AU.66.2_film_v2

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1rIDMS2H3D4>

AU.66.2_film_v3

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1cB1go7UR1yv>

AU.66.2_film_v4

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 1

After watching the film, choose the correct answer. Po obejrzeniu filmu, wybierz prawidłową odpowiedź.

The client has at this bank:

The client would like to learn about the terms of:

The client is interested in a:

The client once had a with this bank.

The old loan is now:

The employee offers the client credit options

The loan period for the postal credit can be up to:

In order to receive the account credit, you can submit an application:

suspended

mortgage loan

opening a personal account

loan for any purpose

consolidation loan

three

a personal account

120 weeks

closing a personal account

two

paid off

a credit card

by telephone

transferred to the third party

120 months

mortgage loan

loan for any purpose

20 months

consolidation loan

a mortgage loan

orally

in electronic form

four

granting a loan

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 2

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 3

Match the Polish words and phrases with their English translations. Połącz polskie słowa i zwroty z ich angielskimi odpowiednikami.

consolidation loan

charges

income

calculation

interest

installment

balance

deposit

application

mortgage loan

wyliczenie

saldo

kredyt hipoteczny

odsetki

wpływy

wpłata

kredyt konsolidacyjny

obciążenia

wniosek

rata

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

FINANCIAL SERVICES AT THE POST OFFICE

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RsrfJe9dVQTQ0>

AU.66.2_animacja_z_lektorem

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 4

After watching the voiced animation, decide, which of the following statements are true, and which are false. Po obejrzeniu animacji z lektorem, zdecyduj, które z poniższych wypowiedzi są prawdziwe, a które fałszywe.

	Prawda	Fałsz
The post implements many different financial services.	☐	☐
Money transfer may be ordered only in electronic form.	☐	☐
A postal order is an order to deliver to a recipient a certain amount of money by post.	☐	☐
A postal order cannot be commissioned to carry out at a postman.	☐	☐
A money express is a financial payment service consisting in the payment of a certain sum of money in cash, within a guaranteed time.	☐	☐
The money express order can be processed already 10 minutes after posting time.	☐	☐
Deposits to a bank account can be carried out only via deposit received at a post office.	☐	☐
Post office cannot offer its clients any other bank and financial services.	☐	☐

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 5

After watching the voiced animation, complete the sentences with correct prepositions. Use the word bank. Po obejrzeniu animacji z lektorem, uzupełnij luki w zdaniach odpowiednimi przyimkami. Skorzystaj z banku słów.

Money transfer may be ordered both electronic and paper form.

A postal order is an order to deliver a recipient a certain amount of money.

Make the payment a post office.

You can also make the payment a website.

It consists in the payment a certain sum of money in cash, within a guaranteed time.

It is paid out at the address indicated the sender.

The order can be processed already 10 minutes posting time.

Deposits to a bank account can be carried in a few ways.

The payment is forwarded to the account of the recipient the next business day.

by

through

in

out

after

of

to

on

at

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 6

After watching the voiced animation, match Polish names with their translations. Po obejrzeniu animacji z lektorem, połącz polskie terminy z ich tłumaczeniami.

postal order	wpłata na rachunek bankowy
commission to carry out	ekspres pieniężny
money transfer	placówka oddawcza
transfer order	zlecenie przekazu
delivery post office	przekaz pocztowy
post office	wpłata gotówkowa
cash logistics	logistyka gotówki
money express	placówka pocztowa
deposit to a bank account	transfer środków pieniężnych
cash deposit	zlecenie do realizacji

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

MONEY ORDER - COMPLAINT

Post office employee: Good morning. How can I help you?

Client: Good morning. I wanted to [file a complaint](#). It's about a [money order](#). I tried to do it via the Internet. Unfortunately, I couldn't do it.

P: What is the reason for the complaint?

C: The order did not reach the recipient on time.

P: It is necessary to write an [incorrect performance of the service](#). Have there been any [delivery attempts](#)?

C: None that I am aware of.

P: Are you the sender or addressee?

C: The sender.

P: Was the message **delivered in time** longer than 8 days?

C: Yes.

P: You will need to fill out a complaint form. Here it is. It is quite short. Do you need help filling it?

C: Yes, please.

P: Let's start from the beginning. Please mark that this is a **postal order**. Do you have the **posting number**?

C: Just a sec. Is it this number?

P: No. It's the number on the bottom right.

C: I see it.

P: The **date of posting** will also be needed.

C: Date of posting? That was three weeks ago ... Is this a problem?

P: No. Complaints may be lodged not earlier than after 14 days from the day following the day of posting. However, this cannot happen later than within 12 months. Was there a **receipt confirmation**?

C: Yes.

P: Please fill in the details of the sender and recipient.

C: Is this all?

P: Please sign it. I will also need the **original proof of posting**.

C: In what time can I expect an answer?

P: The answer should be within no more than 30 days from the date of its submission.

Exercise 7

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

LOAN AT BANK POCZTOWY (POSTAL BANK)

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 8

After listening to the audio recording, complete the sentences. Use the word bank. Po wysłuchaniu nagrania audio, uzupełnij luki w zdaniach. Skorzystaj z banku słów.

The client would like to ask some questions about the .

The is all the costs you incur in connection with the consumer credit agreement.

The loan amount depends on the client's .

The maximum the client can loan is 200,000 PLN.

The can be even 120 months.

The can be signed at the bank or post office, where you can pick up your money right away.

There is an opportunity to take a loan .

The total cost of the loan includes interest, fees and .

credit rating

loan contract

total cost of the loan

with anyone

commissions

repayment period

cash loan

amount

Exercise 9

After listening to the audio recording, choose the correct article. If no article is necessary, choose "-". Po wysłuchaniu nagrania audio, wybierz prawidłowy rodzajnik. Jeśli nie potrzeba żadnego rodzajnika, wybierz "-".

I am your client and I would like to ask you some questions.

What will be repayment period?

How can I apply for loan.

Sign contract at your bank or post office.

Can I take cash loan with my wife?

It contains all costs you incur in connection with the consumer credit agreement.

Thank you very much for interview.

Have nice day.

the - - - the a - the - the a a a a a the
the a - - the the a

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 10

After listening to the audio recording, match Polish names with their translations. Po wysłuchaniu nagrania audio, połącz polskie terminy z ich tłumaczeniami.

credit rating

fees

interest

apply for a loan

bank advisor

cash loan

total cost of the loan

commissions

consumer credit

contract

kredyt gotówkowy

doradca banku

opłaty

całkowity koszt kredytu

zdolność kredytowa

kredyt konsumencki

umowa

wnioskować o kredyt

odsetki

provizje

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

POSTAL ORDER

additional services sender (first and last name - name) postal code city POSTAL ORDER in words in PLN gr groszy, as above addressee (first name and last name or the name of the institution) postal code city postak code pocztka posting number round stamp Day of sending signature of the person accepting the order signature of the inspector		Charge zł ..... gr .....
coupon for the addressee sender (first and last name - name) street, house no., flat no. postal code city zł ..... gr ..... ADDRESSEE first and last name Day of sending		store carefully proof of sending a postal order (receipt) sender (first and last name - name) street, house no., flat no. postal code city zł ..... gr ..... addressee (first and last name - name) street, house no., flat no. postal code city Day of sending Charge posting number zł ..... gr ..... signature of the person accepting the order

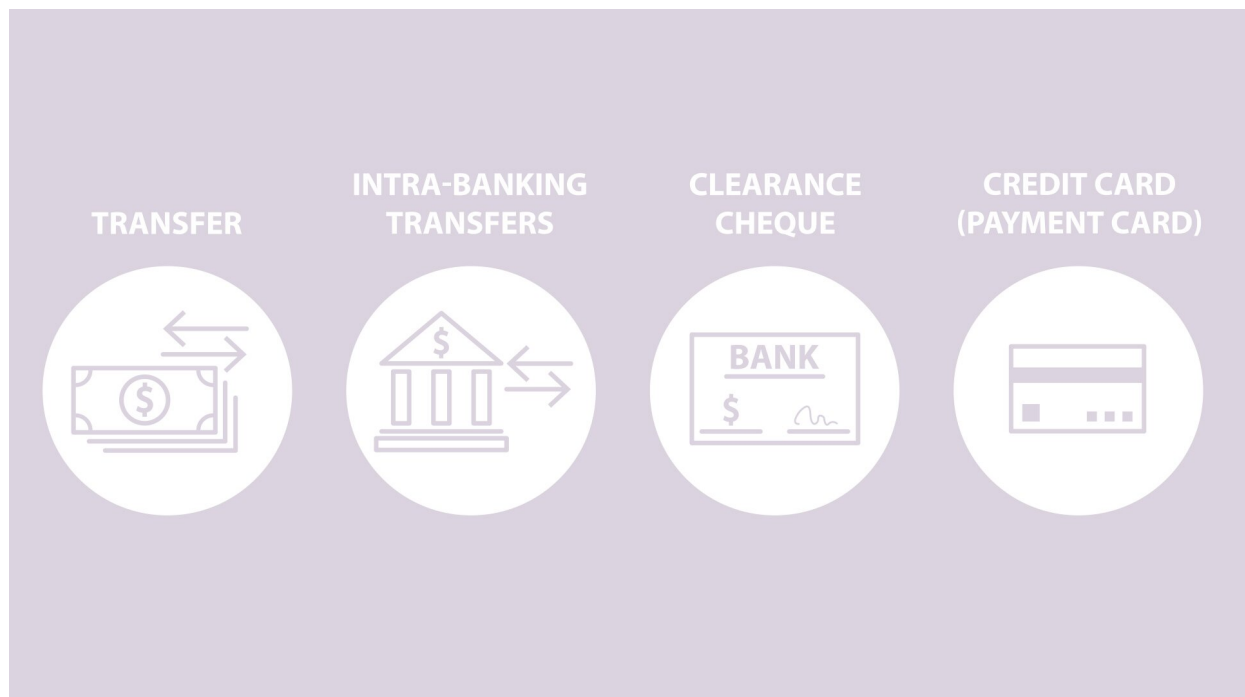
Note: The elements circled with a bold line are filled in by the sender with ink, pen, in print, with a typewriter or using a stamp.

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Pictures

Bank Amount From the account Bank stamp Cheque no.		CLEARANCE CHEQUE Will pay on the basis of this cheque Amount in words To whom From account Podpis wystawcy	Place and date of issue Amount The cheque is payable within 10 days from the issuing date
Cheque no. Account no. Amount Text			

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

The form is titled "transfer order / cash deposit" and contains the following fields:

- recipient's name
- recipient's name cont.
- recipient's account number
- currency
- amount
- account number of the sender
- name of the sender
- name of the sender
- title
- title cont.
- signature of the sender
- charge

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Game

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D8Y8pG5uT>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D8Y8pG5uT>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D8Y8pG5uT>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Dictionary

acceptance of the application ək'sep.təns əv ðə ,æp.li'keɪ.jən

przyjęcie wniosku

account, accounts ə'kaʊnt

rachunek

additional service, additional services ə'dɪʃ.ən.əl 'sɜː.vɪs

świadczenia dodatkowe

addressee, addressees ,æd.res'iː

adresat

amount ə'maʊnt

kwota

amount in words ə'maʊnt ɪn wɜːd

kwota słownie

amount of installments ə'maʊnt əv ɪn'stɔːlmənt

wysokość rat

application, applications ,æp.lɪ'keɪ.ʃən

wniosek

apply for a loan ə'plai fər ə ləʊn

wnioskować o kredyt

attempt to deliver, attempts to deliver ə'tempt tʊ dɪ'lɪv.ər

próba doręczenia

balance 'bæl.əns

saldo

bank account, bank accounts bæŋk ə'kaʊnt

rachunek bankowy

bank advisor, bank advisors bæŋk (adviser) əd'vai.zər

doradca banku

calculation, calculations ,kæl.kjə'leɪ.jən

wyliczenie

cash deposit, cash deposits kæʃ di'pɒz.ɪt

wpłata gotówkowa

cash loan kæʃ ləʊn

kredyt gotówkowy

cash logistics kæʃ lə'dʒɪs.tɪks

logistyka gotówki

charge, charges tʃɑːdʒ

obciążenia, opłata

cheque in foreign exchange, cheques in foreign exchange tʃek ɪn 'fɔː.ən ɪks'tʃeɪndʒ

czek w obrocie zagranicznym

clearance cheque, clearance cheques 'kliə.rəns tʃek

czek rozrachunkowy

collection kə'lek.fən

inkaso

commission to carry out kə'mɪʃ.ən tʊ 'kær.i aʊt

zlecenie do realizacji

commission, commissions kə'mɪʃ.ən

prowizje

confirmation of receipt ,kɒn.fə'meɪ.fən əv rɪ'si:t

potwierdzenie odbioru

consolidation loan kən'sɒlɪ'deɪʃən læʊn

kredyt konsolidacyjny

consumer credit kən'sju:z.mər 'kred.ɪt

kredyt konsumencki

contract 'kɒn.trækt

umowa

coupon for the addressee 'ku:z.pən fər ðə ,æd.res'i:z

odcinek dla adresata

credit card, credit cards 'kred.ɪt kɑːd

karta kredytowa

credit line 'kred.ɪt laɪn

linia kredytowa

credit rating 'kred.ɪt

zdolność kredytowa

currency 'kʌr.ən.si

waluta

date of posting deɪt əv 'pəʊ.stɪŋ

data nadania

day of sending deɪ əv send

dzień nadania

delivered in time dɪ'lɪv.ər ɪn taɪm

dostarczono w terminie

delivery post office, delivery post offices dɪ'lɪv.ər.i 'pəʊst ,ɒf.ɪs

placówka oddawcza

deposit, deposits di'pɒz.ɪt

wpłata

Direct Debit ,daɪ.rekt 'deb.ɪt

polecenie zapłaty

disburse a loan dɪs'bɜːs ə ləʊn

uruchomić kredyt

fee, fees fiː

opłata

file a complaint faɪl ə kəm'pleɪnt

złożyć reklamację

financial service, financial services faɪ'næn.ʃəl 'sɜː.vɪs

usługi finansowe

grant a loan grɑːnt ə ləʊn

udzielić kredyt

guaranteed time ,gærən'tiːd taɪm

gwarantowany termin

improper performance of the service ɪmˈprɒp.ər pəˈfɔː.məns əv ðə ˈsɜː.vɪs

nienależyte wykonanie usługi

income ˈɪn.kʌm

wpływy

installment, installments ɪnˈstɔːl.mənt

rata

interest ˈɪn.trəst

odsetki

intra-bank transfer, intra-bank transfers ɪn.trə-bæŋk trænsˈfɜːr

przekazy wewnątrz bankowe

issuing date ˈɪʃ.uː deɪt

data wystawienia

letter of credit, letters of credit ˈlet.ər əv ˈkred.ɪt

akredytywa

loan ləʊn

kredyt

loan amount ləʊn ə'maʊnt

kwota kredytu

loan period ləʊn 'piə.ri.əd

okres kredytowania

money express 'mʌn.i ɪk'spres

ekspres pieniężny

money order, money orders 'mʌn.i 'ɔ:.dər

przekaz pieniężny

money transfer, money transfers 'mʌn.i træns'fɜ:r

transfer środków pieniężnych

mortgage 'mɔ:ɡɪdʒ

kredyt hipoteczny

non-cash settlement, non-cash settlements ,nɒn-kæʃ 'set.əl.mənt

rozliczenia bezgotówkowe

non-revolving ,nɒn-rɪ'vɒl.vɪŋ

nieodnawialna

on the basis of ɒn ðə 'beɪ.sɪs əv

na podstawie

order to pay 'ɔː.dər tʊ peɪ

polecenie wypłaty

original proof of sending ə'ɹɪdʒ.ən.əl pruːf əv send

oryginał dowodu nadania

pay off peɪ ɒf

spłacić

payable within 'peɪ.ə.bəl wɪ'ðɪn

płatny w ciągu

payment to a bank account 'peɪ.mənt tʊ ə bæŋk ə'kaʊnt

wpłata na rachunek bankowy

performance pə'fɔː.məns

realizacja

periodic settlement of balances ,piə.ri'ɒd.ɪk 'set.əl.mənt əv 'bæl.əns

okresowe zliczania saldami

personal account, personal accounts 'pɜː.sən.əl ə'kaʊnt

konto osobiste

post office, post offices 'pəʊst ,ɒf.ɪs

placówka pocztowa

postal agency, postal agencies 'pəʊ.stəl 'eɪ.dʒən.si

agencje pocztowe

postal order, postal orders 'pəʊ.stəl 'ɔː.dər

przekaz pocztowy

proof of sending pruːf əv send

dowód nadania

receipt, receipts ri'siːt

pokwitowanie

recipient's name ri'sɪp.i.ənt neɪm

nazwa odbiorcy

repayment ri'pei.mənt

spłata

request for a contact rɪ'kwest fər ə 'kɒn.tækt

wniosek o kontakt zwrotny

revolving rɪ'vɒl.vɪŋ

odnawialna

scheduled settlement, scheduled settlements 'ʃedʒuːld 'set.əl.mənt

rozliczenia planowe

sender, senders 'sen.dər

nadawca

sender's details 'sen.dər 'diː.teɪl

dane nadawcy

sending number send 'nʌm.bər

numer nadania

store carefully stɔːr 'keə.fəl.i

starannie przechować

submit səb'mɪt

złożyć

title 'taɪ.təl

tytułem

total cost of the loan 'təʊ.təl kɒst əv ðə ləʊn

całkowity koszt kredytu

transfer order, transfer orders træns'fɜːr 'ɔː.dər

polecenie przelewu

transfer, transfers træns'fɜːr

przelew

STORAGE DOCUMENTS

Film dostępny pod adresem </preview/resource/Rlplx0whgHTjH>

AU.66.3_film_v1

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RgwZ4qHvl3ISD>

AU.66.3_film_v2

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1Y127Txfe5T3>

AU.66.3_film_v3

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1XwXPk7YnJJ4>

AU.66.3_film_v4

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 1

After watching the film, decide, which of the following statements are true, and which are false. Po obejrzeniu filmu, zdecyduj, które z poniższych twierdzeń są prawdziwe, a które fałszywe.

	Prawda	Fałsz
A new employee asks a more experienced colleague to help him implement himself to work here.	☐	☐
The new employee doesn't know much about the documents, even in theory.	☐	☐
The new employee dealt with documents at his previous job.	☐	☐
They use a good document service application here.	☐	☐
The GRN document is used when purchasing goods and with their free of charge acceptance.	☐	☐
The GRN document is issued on the basis of an invoice only.	☐	☐
The new employee will most definitely never encounter the Internal goods receipt note.	☐	☐
The goods dispatch documents register the material turnover in the warehouse.	☐	☐

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 2

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 3

After watching the film, match Polish phrases with their translations. Po obejrzeniu filmu, połącz polskie frazy z ich tłumaczeniami.

warehouse system	zwroty wewnętrzne
external dispatch	przyjęcie zewnętrzne
goods in stock	rozchód wewnętrzny
increase in the quantity	obróć materiałowy
goods received note	przyjęcie wewnętrzne
return of stock	wydanie na zewnątrz
internal dispatch	system magazynowy
free of charge acceptance	nieodpłatne przyjęcie
internal goods receipt note	zwiększanie ilości
material turnover	towar na stanie

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

STAGES OF THE SUPPLY PROCESS

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R7NidUTBHWQbW>

AU.66.3_animacja_z_lektorem

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 4

After watching the voiced animation, arrange the supply process stages in the right order. Po obejrzeniu animacji z lektorem, uporządkuj etapy procesu zaopatrzenia w odpowiedniej kolejności.

monitoring the course of the order

contact with the warehouse

selection of suppliers, negotiation of the terms of the order

acceptance of the plan, placing an order

filing a complaint, detecting irregularities, completed orders

contact with the shipping department

determining the assortment and quantity of the ordered goods

summary of stock reports, decision, internal exchange of goods, ordering procedure

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 5

After watching the voiced animation, fill in the gaps in the sentences with correct prepositions. Use the word bank. Po obejrzeniu animacji z lektorem, uzupełnij luki w zdaniach odpowiednimi przyimkami. Skorzystaj z banku słów.

Supply is one the essential processes in a company.

Stock control prevents any shortages it.

You can divide the process stages.

It has a potential for carrying orders of various size.

The next stage is the contact the shipping department.

It can be omitted if the shipping is handled the supplier.

At this stage, the person responsible the orders contacts the warehouse manager.

At the next stage a report the course order is created with a list of suppliers.

on

out

by

with

for

of

into

in

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 6

After watching the voiced animation, match Polish phrases with their translations. Po obejrzeniu animacji z lektorem, połącz polskie frazy z ich tłumaczeniami.

terms of the order	zestawienie raportów
report summary	kontrola zapasów
order procedure	sposób rozliczenia
timeliness of deliveries	procedura zamawiania
stock control	plan zamówienia
financial situation	sytuacja finansowa
discover irregularities	terminowość dostaw
settlement method	wymiana towaru
goods exchange	warunki zamówienia
procurement plan	wykryć niezgodności

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

CORRECTION OF WAREHOUSE DOCUMENTS

HR: Hi. I have a request for you. We are preparing materials for e-learning for new employees. I would like you to write a part related to the [correction](#) of [warehouse documents](#).

E: I think that someone from the bookkeeping would be better for writing this.

HR: We care about an employee perspective. The material will still be checked.

E: In general, I would start with the types of corrections. A reminder that we distinguish three such types.

HR: If you want, we can write it down right away.

E: Alright. So we have three types - **quantitative corrections** - that is, issued for most documents. This applies to both warehouse and trade documents. They usually refer to the reduction of the quantity of goods from the **corrected document**, i.e. returns. You can also issue documents that increase the amount of goods. These are so-called **positive adjustment**.

HR: As next, we will discuss the **value correction**?

E: Yes. Write down that it relates to a **change in the value** of the goods relative to the document being corrected.

HR: The third point will be the **correction of the VAT rate**.

E: Exactly. I see that you could write it yourself.

HR: I know a little.

E: Add that the errors in the warehouse documents can be corrected in two ways - through the **corrective document** issued by the seller and the **correction note**. The buyer prepares it.

HR: Then maybe we will write a little about the corrective note?

E: Hmm. I think it is worth pointing out how it differs from the correcting document. The corrective note is issued only by the buyer in the case of defects that do not concern the amounts appearing in the original document.

HR: Maybe we can add a point about what a corrective note cannot apply to?

E: A good idea. There are interesting cases here. Please also note that it requires the approval of the issuer of the warehouse document it concerns.

HR: Alright. Write down the most common errors appearing on the corrective notes. Enough for today. Thank you very much.

E: No problem. See you later.

HR: See you.

Exercise 7

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

SELECTION OF THE RIGHT SUPPLIER

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D55Exm5Vp>

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 8

After listening to the audio recording, fill in the gaps in the sentences. Use the word bank. Po wysłuchaniu nagrania audio, uzupełnij luki w zdaniach odpowiednimi słowami. Skorzystaj z banku słów.

The interview is about choosing the right .

It is important to do the based on past data helps to avoid mistakes and show new shopping possibilities.

The company tries to choose criteria that will allow it to minimise the of making a mistake.

Focusing on time is mainly focusing on whether the supplier or is able to meet urgent orders.

It is also important to know the extent to which our contractor is willing to the amount of rebates.

It was also important whether they provide price in the long run.

The company checks the standards that the supplier meets, the quality control system, the guarantees given.

Issues related to the possibility and conditions of are also important.

A breakthrough in the approach to suppliers was the introduction of checking their situation.

risk

negotiate

complaints

stability

meets deadlines

contractor

suppliers analysis

financial

procurement department

Exercise 9

After listening to the audio recording, choose the correct article. If no article is necessary, choose "-". Po wysłuchaniu nagrania audio, wybierz prawidłowy rodzajnik. Jeśli nie potrzeba żadnego rodzajnika, wybierz "-".

Today we will talk about choosing right contractor.

We have expert in our studio.

Suppliers analysis based on past data helps to avoid mistakes and show new shopping possibilities.

Through years of practice, we have tried to choose various criteria.

Initially, we mainly focused on time.

It was also important whether they provide price stability in long run.

It happened to us that permanent supplier suddenly ended cooperation due to liquidity problems.

And it is last factor that should be mentioned.

a - a a the the - a - - - a - - the a the the
- the an the a the

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 10

After listening to the audio recording, match Polish words and phrases with their translations.
Po wysłuchaniu nagrania audio, połącz polskie terminy z ich tłumaczeniami.

standards

wysokość rabatu

amount of rebates

dotrzymywać terminów

financial situation

stabilność ceny

suppliers analysis

warunki reklamacji

quality control system

negocjować

conditions of complaint

możliwości zakupowe

price stability

normy

shopping possibilities

system kontroli jakości

negotiate

analiza dostawców

meeting deadlines

sytuacja finansowa

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

GOODS DISPATCH NOTE

Place:

Date:

ORDER FORM

Customer information:

Customer number:
Company name:
Address:
NIP:
Phone number:

Delivery address
Ordering person:

Payment method:

☐ Cash

☐ Transfer

☐ VAT invoice

☐ Account

Ordered products:

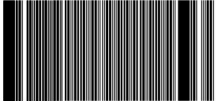
	Index	Description	Sales unit	Quantity	Net price	Gross price

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

SHIP FROM:

SHIP TO:

PLANT/DOCK:

QUANTITY:

MATERIAL HANDLING CODE:

KANBAN NUMBER:

PART NUMBER:

SECURITY SIGN:

LICENSE PLATE (1J):

PRODUCTION DATE:

CONTAINER TYPE:

GROSS WEIGHT:

SUPPLIER MATERIAL NUMBER:
SHORT TEXT:
SUPPLIER ID:
BATCH NUMBER:

DELIVERY NOTE NUMBER:

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Game

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D55Exm5Vp>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D55Exm5Vp>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D55Exm5Vp>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Dictionary

account ə'kaʊnt

rachunek

adjustment of stock ə'dʒʌst.mənt əv stɒk

korekta stanów magazynowych

approved ə'pru:vɪd

zatwierdził

assortment, assortments ə'sɔ:t.mənt

asortyment

authorised 'ɔː.θə.raɪz

zadysponowana

cash kæʃ

gotówka

change in value tʃeɪndʒ ɪn 'væl.juː

zmiana wartości

change of location tʃeɪndʒ əv ləʊ'keɪ.jən

zmiana lokalizacji

completed order, completed orders kəm'pliːt 'ɔː.dər

zrealizowane zamówienie

conditions of complaint kən'dɪʃ.ənz əv kəm'pleɪnt

warunki reklamacji

contractor, contractors kən'trækt.tər

kontrahent

corrected document, corrected documents kə'rekt 'dɒk.jə.mənt

dokument korygowany

correction kə'rek.jən

korekta

corrective document, corrective documents kə'rek.tɪv 'dɒk.jə.mənt

dokument korygujący

corrective note, corrective notes kə'rek.tɪv nəʊt

nota korygująca

current number, current numbers 'kʌr.ənt 'nʌm.bər

numer bieżący

customer information 'kʌs.tə.mər ,ɪn.fə'meɪ.jən

dane klienta

delivery address dɪ'lɪv.ər.i ə'dres

adres dostawy

designation ,dez.ɪg'nei.jən

przeznaczenie

discounts 'dɪs.kɑʊnt

upusty

discover irregularities dɪ'skʌv.ər ɪˌreg.jə'lær.ə.ti

wykryć niezgodności

exchange of goods ɪks'tʃeɪndʒ əv ɡʊdz

wymiana towaru

internal dispatch ɪn'tɜː.nəl dɪ'spætʃ

rozchód wewnętrzny

filing a complaint 'faɪ.lɪŋ ə kəm'pleɪnt

złożenie reklamacji

financial situation faɪ'næn.ʃəl ˌsɪtʃ.u'eɪ.ʃən

sytuacja finansowa

free of charge acceptance friː əv tʃɑːdʒ ək'sep.təns

nieodpłatne przyjęcie

goods dispatch document, goods dispatch documents ɡʊdz dɪ'spætʃ 'dɒk.jə.mənt

dokumenty rozchodu towarów

goods in stock ɡʊdz ɪn stɒk

towar na stanie

goods receipt document, goods receipt documents ɡʊdz rɪ'si:t 'dɒk.jə.mənt

dokumenty przychodu towarów

goods receipt note, goods receipt notes ɡʊdz rɪ'si:t nəʊt

przyjęcie zewnętrzne

guarantee, guarantees ˌɡær.ən'tiː

gwarancja

handled by the supplier 'hæn.dəl baɪ ðə sə'plaɪ.ər

zapewnia dostawca

increasing the quantity ɪn'kriːs ðə 'kwɒn.tə.ti

zwiększanie ilości

internal goods receipt note, internal goods receipt notes ɪn'tɜː.nəl ɡʊdz rɪ'si:t nəʊt

przyjęcie wewnętrzne

inventory control 'ɪn.vən.tər.i kən'trəʊl

kontrola zapasów

invoice, invoices 'ɪn.vɔɪs

faktura

issued 'ɪʃ.uː

wystawił

keeping the deadlines 'kiː.pɪŋ ðə 'ded.laɪn

utrzymanie terminu

location ləʊ'keɪ.ʃən

lokalizacja

make a decision meɪk ə dɪ'sɪʒ.ən

podjąć decyzję

material name mə'tɪə.ri.əl neɪm

nazwa materiału

material turnover mə'tɪə.ri.əl 'tɜːn.əʊ.vər

obrót materiałowy

materials dispatch document, materials dispatch documents mə'tɪə.ri.əl dɪ'spætʃ 'dɒk.jə.mənt

dokumenty rozchodu materiałów

meet deadlines miːt 'ded.laɪn

dotrzymywać terminów

method of settlement, methods of settlement 'meθ.əd əv 'set.əl.mənt

sposób rozliczenia

monitoring 'mɒn.ɪ.tər

nadzór

negotiate nə'gəʊ.ʃi.eɪt

negocjować

order department 'ɔː.dər dɪ'pɑːt.mənt

dział zamówień

order form, order forms 'ɔː.dər fɔːm

formularz zamówienia

order, orders 'ɔː.dər

zamówienie

ordered product, ordered products 'ɔː.dəd 'prɒd.ʌkt

zamówione produkty

ordering person 'ɔː.dərɪŋ 'pɜː.sən

osoba zamawiająca

ordering procedure 'ɔːdəɪŋ prə'siː.dʒər

procedura zamawiania

payment method, payment methods 'peɪ.mənt 'meθ.əd

forma płatności

placing an order 'pleɪsɪŋ ən 'ɔː.dər

składanie zamówienia

positive adjustment 'pɒz.ə.tɪv ə'dʒʌst.mənt

korekta na plus

price stability praɪs stə'bɪl.ə.ti

stabilność ceny

procurement document, procurement documents prə'kjʊə.mənt 'dɒk.jə.mənt

dokument zamówienia

procurement plan, procurement plans prə'kjʊə.mənt plæn

plan zamówienia

product code, product codes 'prɒd.ʌkt kəʊd

kod towaru

purchase of goods 'pɜː.tʃəs əv ɡʊdz

zakup towaru

quality control system 'kwɒl.ə.ti kən'trəʊl 'sɪs.təm

system kontroli jakości

quantitative correction 'kwɒn.tɪ.tə.tɪv kə'rek.ʃən

korekta ilościowa

quantity and value records 'kwɒn.tə.ti ənd 'væl.juː rɪ'kɔːd

ewidencja ilościowo - wartościowa

rebate amount 'riː.beɪt ə'maʊnt

wysokość rabatu

recipient, recipients rɪ'sɪp.i.ənt

odbiorca

released rɪ'liːs

wydana

return of stock rɪ'tɜːn əv stɒk

zwrot wewnętrzny

risk, risks risk

ryzyko

shipping at cost of 'ʃɪp.ɪŋ ət kɒst əv

wysyłka na koszt

shopping possibilities 'ʃɒp.ɪŋ ,pɒs.ə'bɪl.ə.ti

możliwości zakupowe

simplified invoice, simplified invoices 'sɪm.plɪ.fai 'ɪn.vɔɪs

rachunek uproszczony

standard, standards 'stæn.dəd

normy

stock stɒk

stan magazynowy

summary of reports 'sʌm.ər.i əv rɪ'pɔ:t

zestawienie raportów

supplier analysis sə'plaɪ.ər ə'næl.ə.sɪs

analiza dostawców

supplier, suppliers sə'plai.ər

dostawca

terms of order tɜrmz əv 'ɔ: dər

warunki zamówienia

timely delivery, timely deliveries 'taɪm.li di'liv.ər.i

terminowość dostaw

transfer træns'fɜ:r

przelew, przemieszczanie

value correction 'væl.ju: kə'rek.jən

korekta wartościowa

VAT rate correction ,vi: .ei'ti: reɪt kə'rek.jən

korekta stawki VAT

warehouse document, warehouse documents 'weə.haʊs 'dɒk.jə.mənt

dokumenty magazynowe

warehouse number, warehouse numbers 'weə.haʊs 'nʌm.bər

numer magazynowy

warehouse system 'weə.haʊs 'sɪs.təm

system magazynowy

warehouse transfer 'weə.haʊs træns'fɜːr

przesunięcie międzymagazynowe

warehouse transfers 'weə.haʊs træns'fɜːr

przesunięcia magazynowe

PREPARATION OF PARCELS FOR CLEARANCE

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1NykYtssHh3r>

AU.67.1_film_v1

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RWT9rFd1MjvA>

AU.67.1_film_v2

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1UiIYiEYsGGs>

AU.67.1_film_v3

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1Vqrnz1dg7LL>

AU.67.1_film_v4

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 1

Choose one sentence that is true about the film. Wybierz jedno zdanie, które mówi prawdę o tym, co się działo w filmie.

- ☐ The customs declaration should be put in the bottom left corner.
- ☐ The less experienced employee wants to know what designations and documents she should prepare for the parcels that are not subject to customs control.
- ☐ The declaration of CN 22 and CN 23 should be completed with a general description of the contents of the parcel in them.
- ☐ The CN 22 customs declaration is used only with large parcels.
- ☐ The CN 23 customs declaration is attached to shipments whose declared value does not exceed SDR.
- ☐ The customs declaration should be put on the address page.
- ☐ An address tag cannot be tied to such parcels.
- ☐ Each parcel must bear the CN 2 customs declaration.

Exercise 2

After watching the film, match the beginnings and the ends of short sentences. Po obejrzeniu filmu, połącz początki i końce krótkich zdań.

I was looking

course!

Tell me,

for you!

Of

up?

Sit

to go

Have

few questions.

I have

down.

What's

fun!

I have a

please.

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 3

After watching the film, match Polish words and phrases with their translations. Po obejrzeniu filmu, połącz polskie słowa i frazy z ich tłumaczeniami.

clearance	deklaracja celna
customs control	przytwierdzić w sposób trwały
declared value	nadawca
address tag	kontrola celna
fix permanently	zewnętrzna część przesyłki
preparing parcels	zadeklarowana wartość
customs declaration	chorągiewka
outside of the package	przygotowanie przesyłek
exceptional circumstances	wyjątkowe okoliczności
sender	odprawa

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

DOCUMENTS CONCERNING HANDLING MAIL- PREPARATION OF BUNDLES

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1ID685m57mSn>

AU.67.1_animacja_z_lektorem

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 4

After watching the voiced animation, decide, which of the following statements are true, and which are false. Po obejrzeniu animacji z lektorem, zdecyduj, które z poniższych zdań są prawdziwe, a które fałszywe.

	Prawda	Fałsz
Handling parcels consists in ordering them based on their type and category, as well as in grouping them into appropriate sets, so-called bundles.	☐	☐
Parcels that can be put into bundles are divided based on their colour.	☐	☐
It is least important to arrange the parcels with the address page facing in the same direction.	☐	☐
Bundles are tagged with cards with the name of the office of destination or the office sending the parcels.	☐	☐
Unpaid or underpaid parcels are placed in separate bundles, and the bundle tag is then stamped with letter "T".	☐	☐
The thickness of bundles with parcels is also significant. For bundles with standard parcels maximum thickness is up to 5 cm after binding.	☐	☐
It is also worth remembering that the weight of bundles with parcels should not exceed 15 kg.	☐	☐
Expedite parcels and letters that bear traces of opening, tearing, damage, should be sent back to the sender.	☐	☐

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 5

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 6

After watching the voiced animation, match Polish words and phrases with their translations.
Po obejrzeniu animacji z lektorem, połącz polskie słowa i frazy z ich tłumaczeniami.

address page	niedostatecznie opłacony
bundles	duże koperty
magazines	kartki pocztowe
postcards	nieopłacony
unpaid	strona adresowa
big envelopes	wiązanki
standard parcels	układać
arrange	czasopisma
content	przesyłki standardowe
underpaid	zawartość

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

THE QUALITY OF PROVIDED SERVICES - CUSTOMER SATISFACTION

In order to constantly improve the quality of our services as a post operator, we present the results of marketing research. Its most important goal was to identify the main features related to the services we provide.

The presented features of customer service quality have been ranked hierarchically.

In the top ten, the most important features for customers are:

- [waiting time](#) for service and [service time](#)
- number of open [counters](#)

- privacy,
- courtesy of the staff,
- staff providing information,
- easy access to the post office
- all-purpose [services at the counters](#)
- availability of forms
- [service flexibility](#)

At further places, respondents listed such features as less important:

- reliability of [machines for selling postage stamps](#),
- aesthetics of the [post office](#),
- direct contact with staff
- [range of services](#),
- [advertising leaflets](#),
- office opening hours,
- [queue organisation](#),
- staff appearance, decoration,
- customer recognition by employees,
- greetings.

We will soon provide you with a detailed research report.

Exercise 7

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

HANDLING OF STANDARD LETTERS

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DAdHSK3CE>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i rachunkowość

Exercise 8

After listening to the audio recording, fill in the gaps in the sentences. Use the word bank. Po wysłuchaniu nagrania audio, uzupełnij luki w zdaniach. Skorzystaj z banku słów.

Standard letters taken out of the mailboxes are .

In practice, this consists in preliminary into types of pipelines.

We separate out of them excluded from mail transport and items that are not parcels.

Then we arrange the parcels so that address pages are facing the same direction and perform the .

At this point, we them with a date stamp.

We then divide the letters according to the specified for the post office and the sorting post.

We are supported by the development of technology and the introduction of .

Letters sorted by size are put into sets called or put loose in bulk packages.

segregation

degree of detail

stamp

letter bundles

handled

inspection of the fees

parcels

sorting machines

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 9

After listening to the audio recording, choose the correct article. If no article is necessary, choose "-". Po wysłuchaniu nagrania audio, wybierz prawidłowy rodzajnik. Jeśli nie potrzeba żadnego rodzajnika, wybierz "-".

We have pleasure to host Mrs. Beata.

She is employee of the post office.

We deal with mail every day.

What happens to the letters removed from mailboxes?

We separate out of them parcels excluded from mail transport.

We use date stamp then.

Thank you very much for interview.

And now it's time for music.

the the - a a a a - the the the - the - - - an
the - the a - a a

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 10

After listening to the audio recording, match Polish words and phrases with their translations.
Po wysłuchaniu nagrania audio, połącz polskie słowa i frazy z ich tłumaczeniami.

letter bundles

przesyłki niekodowane

parcels excluded from mail transport

kontrola opłat

inspection of the fees

stopień szczegółowości

degree of detail

maszyny rozdzielcze

type of pipeline

wiązanki listowe

standard letters

rodzaj strumienia

bulk packages

opakowania zbiorcze

sorting post

zwykłe przesyłki listowe

non-coded letters

przesyłki wyłączone z przewozu

sorting machines

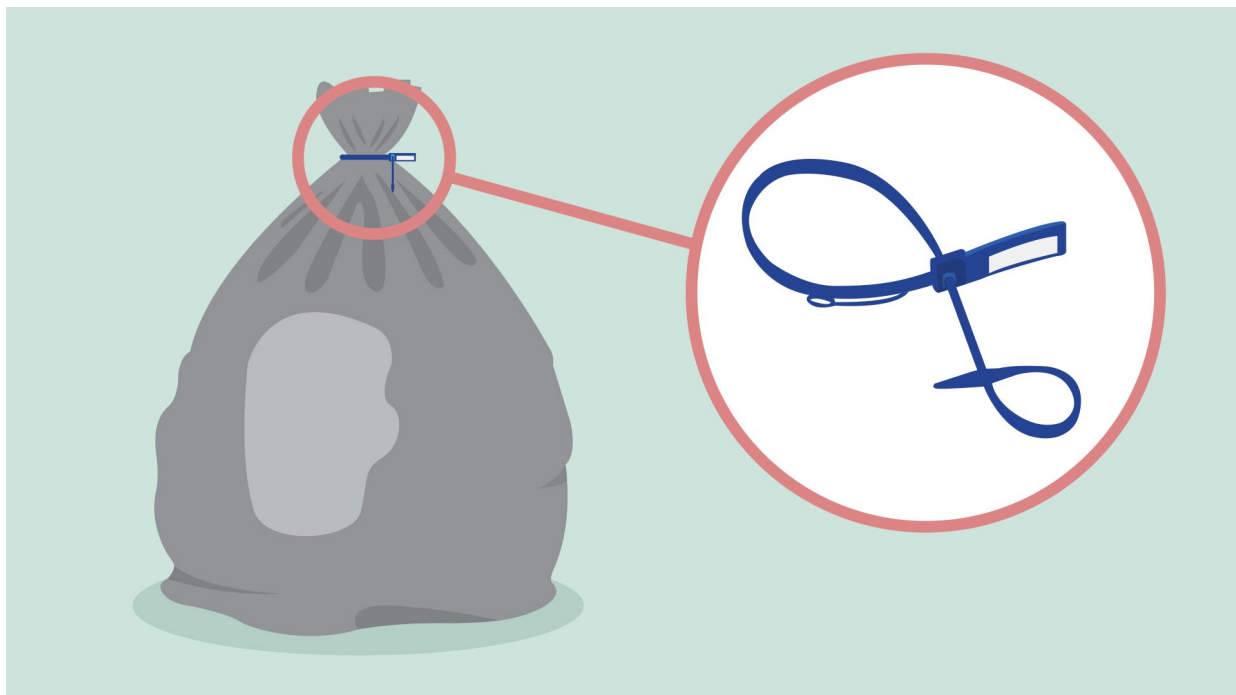
stanowisko rozdzielcze

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

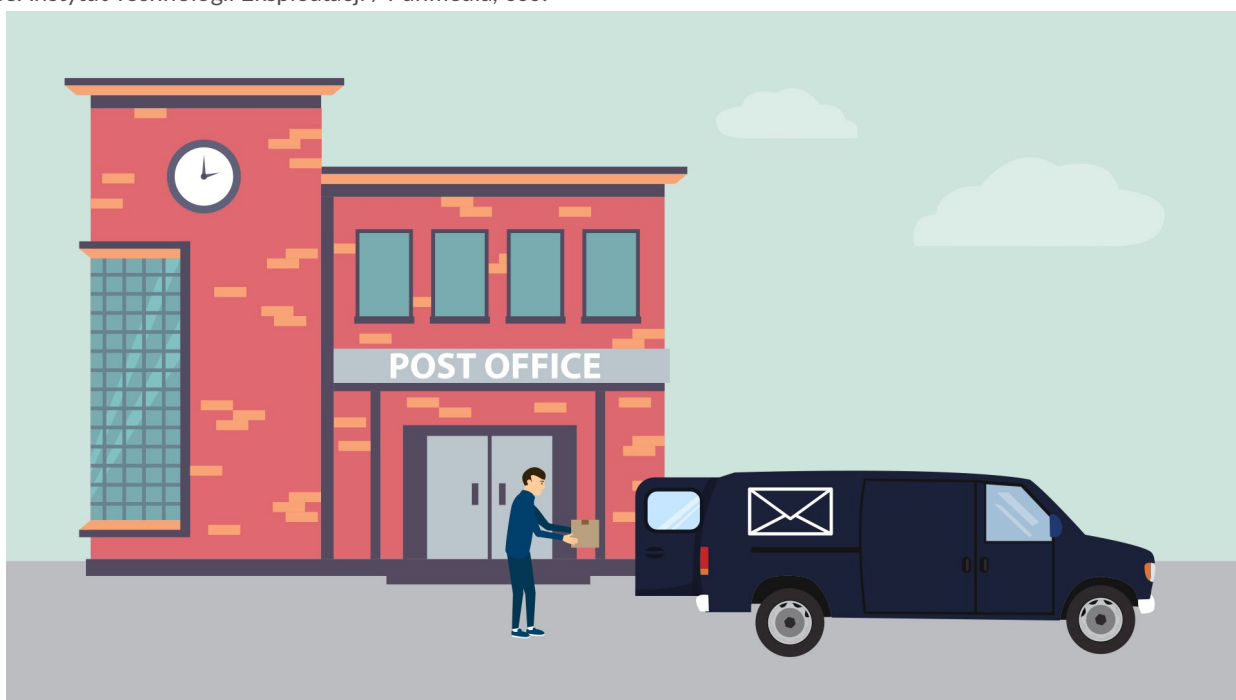
MAIL CARD

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

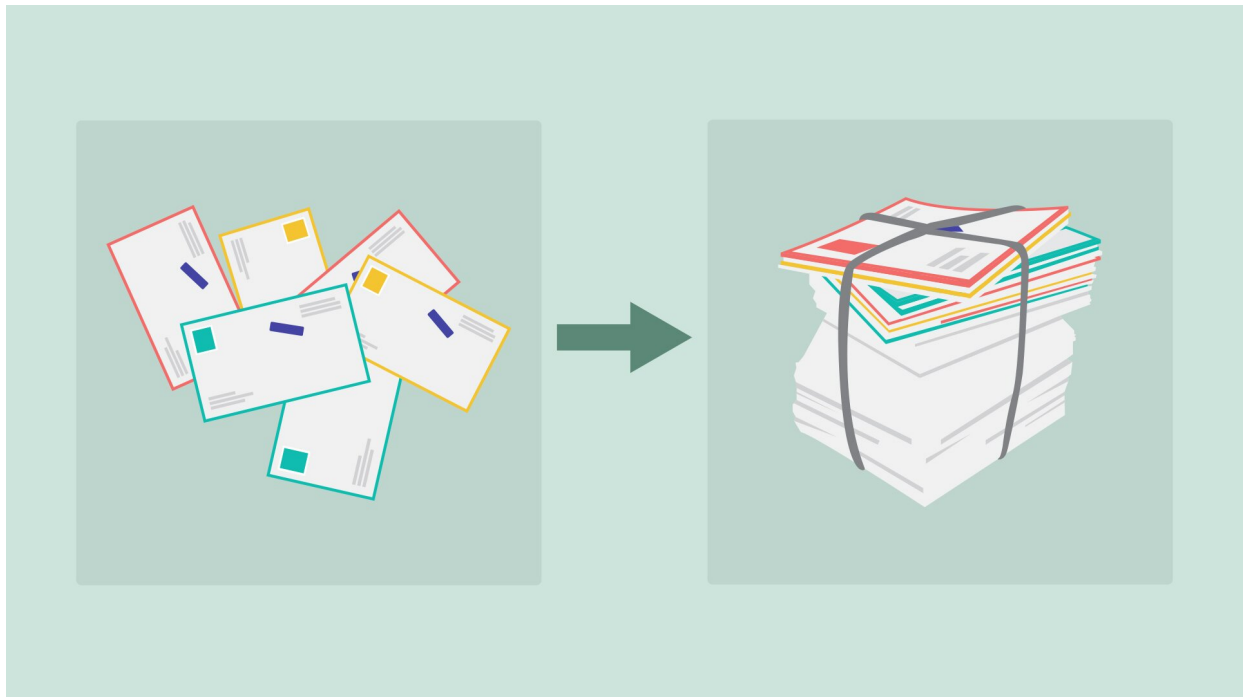
Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Game

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DAdHSK3CE>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DAdHSK3CE>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DAdHSK3CE>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Dictionary

address page, address pages ə'dres peɪdʒ

strona adresowa

address tag, address tags ə'dres tæg

chorągiewka

advertising leaflet, advertising leaflets 'æd.və.taɪ.zɪŋ 'liː.flət

ulotki reklamowe

air mail eər meɪl

przesyłka lotnicza

annotation, annotations ˌæn.əˈteɪ.jən

adnotacja

arrange əˈreɪndʒ

układać

bag, bags bæɡ

worek

big envelope, big envelopes bɪɡ ˈen.və.ləʊp

duże koperty

bulk packaging bʌlk ˈpæk.ɪ.dʒɪŋ

opakowanie zbiorcze

bundle tag, bundle tags ˈbʌn.dəl tæg

kartka wiązankowa

bundle, bundles ˈbʌn.dəl

wiązanki

bundles with a card ˈbʌn.dəl wɪð ə kɑːd

pakiety z kartą

carrier, carriers 'kær.i.ər

przewoźnik

clearance 'kliə.rəns

odprawa

clearance date stamp 'kliə.rəns deɪt stæmp

datownik odprawy

COD parcel, COD parcels 'pɑː.səl

przesyłki pobraniowe

coffer, coffers 'kɒf.ər

kaseta

container, containers kən'teɪ.nər

pojemnik

content, contents kən'tent

zawartość

counter, counters 'kaʊn.tər

okienko pocztowe

customs control 'kʌs·təmz kən'trəʊl

kontrola celna

customs declaration, customs declarations 'kʌs·təmz ,dek.lə'rei.jən

deklaracja celna

damage 'dæm.ɪdʒ

uszkodzenie

date stamp deɪt stæmp

odcisk datownika

declared value, declared values dɪ'kleəd 'væl.juː

zadeklarowana wartość

degree of detail dɪ'griː əv 'diː.teɪl

stopień szczegółowości

description of the content dɪ'skrɪp.jən əv ðə kən'tent

opis zawartości

exceptional circumstances ɪk'sep.jən.əl 'sɜː.kəm.stɑːns

wyjątkowe okoliczności

expedite parcel, expedite parcels 'ek.spə.dait 'pɑː.səl

przesyłka priorytetowa

fix permanently fiks 'pɜː.mə.nənt.li

przytwierdzić w sposób trwały

handle 'hæn.dəl

opracowywać

inspection of fees in'spek.jən əv fiː

kontrola opłat

intended for transport in'ten.dɪd fər 'træn.spɔːt

przeznaczone do przewozu

land and sea mail lænd ənd siː meɪl

przesyłka lądowo -morska

letter bundle, letter bundles 'let.ər 'bʌn.dəl

wiązanki listowe

letter card, letter cards 'let.ər kɑːd

karta listowa

letter registered by name, letters registered by name 'let.ər 'redʒ.ɪ.stəd baɪ neɪm

listy polecone rejestrowane imiennie

letter, letters 'let.ər

listy, przesyłka listowa

machine for selling postage stamps, machines for selling postage stamps mə'ʃiːn fər 'selɪŋ
'pəʊ.stɪdʒ stæmp

automat do sprzedaży znaczków pocztowych,

magazine, magazines ,mæg.ə'ziːn

czasopisma

mail card, mail cards meɪl kɑːd

karta odsyłkowa

mailbox, mailboxes 'meɪl.bɒks

skrzynka nadawcza

manual 'mæn.ju.əl

system ręczny

non-coded letter, non-coded letters nɒn-'kəʊd.ɪd 'let.ər

przesyłki niekodowane

office of destination, offices of destination ,ɒf.ɪs əv ,des.tɪ'nei.jən

urząd przeznaczenia

office sending mail, offices sending mail 'ɒf.ɪs send meɪl

urząd odsyłający

outside of the package ,aʊt'saɪd əv ðə 'pæk.ɪdʒ

zewnątrzna część przesyłki

parcel excluded from mail transport, parcels excluded from mail transport 'pɑː.səl ɪk'skluːd frəm meɪl 'træn.spɔːt

przesyłki wyłączone z przewozu

parcel handling 'pɑː.səl 'hænd.lɪŋ

opracowanie przesyłek

parcels sorting 'pɑː.səl sɔːt

podział przesyłek

place pleɪs

umieścić

post office, post offices 'pəʊst ,ɒf.ɪs

urząd pocztowy

postcard, postcards 'pəʊst.kɑːd

kartki pocztowe

preparation of parcels ,prep.ər'eɪ.ʃən əv 'pɑː.səl

przygotowanie przesyłek

providing information prə'vaɪd ,ɪn.fə'meɪ.ʃən

udzielanie informacji

put loosely pʊt 'luːs.li

włożono luzem

queue organisation kjuː ,ɔː.gən.aɪ'zeɪ.ʃən

organizacja kolejki

railway mail 'reɪl.weɪ meɪl

przesyłki dworcowe

range of services reɪndʒ əv 'sɜː.vɪs

asortyment usług

reading the code 'ri:ɫɪŋ ðə kəʊd

odczytanie kodu

receipt date stamp rɪ'si:t deɪt stæmp

datownik odbioru

registered mail bundles 'redʒ.ɪ.stəd meɪl 'bʌn.dəl

rejestrowe wiązanki odsyłkowe

registered parcel, registered parcels 'redʒ.ɪ.stəd 'pɑ: səl

przesyłki rejestrowane

seal, seals si:əl

plomba

segregation ,seg.rɪ'geɪ.jən

segregacja

self-adhesive envelope, self-adhesive envelopes ,selfəd'hi:si:v 'en.və.ləʊp

koperta samoprzylepna

sender, senders 'sen.dər

nadawca

serice at the counter 'sɜː.vɪs ət ðə 'kaʊn.tər

obsługa okienkowa

service flexibility 'sɜː.vɪs ˌflek.sə'bɪlɪ.ti

elastyczność obsługi

service time 'sɜː.vɪs taɪm

czas obsługi

shipping packaging 'ʃɪp.ɪŋ 'pæk.ɪ.dʒɪŋ

opakowania wysyłkowe

sorting machine compartment, sorting machine compartments sɔːt mə'ʃiːn kəm'pɑːt.mənt

przegródka sortowniczy

sorting machine, sorting machines sɔːt mə'ʃiːn

maszyny rozdzielcze

sorting post, sorting posts sɔːt pəʊst

stanowisko rozdzielcze

stamp stæmp

stemplować

standard letter, standard letters 'stæn.dəd 'let.ər

zwykłe przesyłki listowe

standard parcel, standard parcels 'stæn.dəd 'pɑː.səl

przesyłki standardowe

strapping machine, strapping machines 'stræp.ɪŋ mə'ʃiːn

wiązarka

tearing tear

naderwanie

type of pipeline, types of pipelines taɪp əv 'paɪp.laɪn

rodzaj strumienia

underpaid ʌn'dər'peɪd

niedostatecznie opłacone

unpaid ʌn'peɪd

nieopłacone

valuable letter, valuable letters 'væl.jə.bəl 'let.ər

listy wartościowe

vignette, vignettes vi'njet

winieta

waiting time weɪt taɪm

czas oczekiwania

PREPARATION OF DOCUMENTS RELATED TO THE EXPEDITION OF PARCELS

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RgohpdEshv1ps>

AU.67.2_film_v1

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i Rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1G55q2HRfXMf>

AU.67.2_film_v2

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i Rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R1IbJINC2dzeF>

AU.67.2_film_v3

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i Rachunkowość

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/Rmy7v4wwjujvk>

AU.67.2_film_v4

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i Rachunkowość

Exercise 1

After watching the film, decide, which of the following statements are true, and which are false. Po obejrzeniu filmu, zdecyduj, które z poniższych wypowiedzi są prawdziwe, a które fałszywe.

	Prawda	Fałsz
Each office receiving the parcel doesn't have to check place of origin and destination of the bags included in the content of the shipment and entered in the delivery list.	☐	☐
The state of closing and packaging of the bags with a tag should be checked.	☐	☐
The accuracy of the information on the delivery list must also be checked.	☐	☐
If we find an irregularity, we send the parcel back to the sender.	☐	☐
We cannot correct any data on the tag and the delivery list.	☐	☐
We immediately notify the sending exchange office of the mistake. We do this with a check notification.	☐	☐
If one or several bags included in the shipment aren't sent, this fact must be confirmed immediately by all postal workers.	☐	☐
These workers make necessary corrections to letter cards or special cards.	☐	☐

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 2

After watching the film, complete the sentences with correct prepositions. Use the word bank.
Po obejrzeniu filmu, uzupełnij zdania odpowiednimi przyimkami. Skorzystaj z banku słów.

Do you have a moment me?

I'm my break now.

I guess you want to ask me something related to documents.

Check place origin and destination of the bags.

It is included the content of the shipment.

The state of closing and packaging of the bags a tag should also be checked.

You are doing good practice.

This fact must be confirmed immediately postal workers.

in at with on about by for of

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 3

After watching the film, match Polish terms with their translations. Po obejrzeniu filmu, połącz polskie terminy z ich tłumaczeniami.

special list

wykaz zdawczy

find an irregularity

karta listowa

place of origin

powiadomienie o sprawdzeniu

tag

lista specjalna

content of the shipment

stwierdzić nieprawidłowości

value card

miejsce przeznaczenia

check notification

karta wartościowa

registered letter

przesyłka polecona

letter card

chorągiewka

delivery list

miejsce pochodzenia

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

AUDIT OF DELIVERY DOCUMENTS IN DOMESTIC TRAFFIC

VOCATIONAL EDUCATION

Learn English

Film dostępny pod adresem </preview/resource/Rceltw8eKtI2A>

AU.67.2_animacja_z_lektorem

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i Rachunkowość

Exercise 4

After watching the voiced animation, complete the sentences. Use the word bank. Po obejrzeniu animacji z lektorem, uzupełnij luki w zdaniach. Skorzystaj z banku słów.

All delivery documents issued in a given post office undergo an audit along with the .

Inspection of delivery documents and summary record of a one-person post office is conducted by the .

During the audit of the summary record, one should see, among others whether documents attached and entered in the summary record are prepared .

During the audit of the summary record, you also have to check if shipments included in the have been prepared and received.

are marked with red, by placing a set mark.

The person auditing the documents, as a proof of verification of delivery documents and summary record, places on it the the word "", date and their signature.

If during the audit and summaries were found, they should be corrected in red and the new totals should be entered.

Only the entry of other is not subject to amendment.

Checked entries

exchange plan

summary record

Checked

incorrect entries

registered letters

designated office

in accordance with the regulations

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 5

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 6

After watching the voiced animation, match Polish terms with their translations. Po obejrzeniu animacji z lektorem, połącz polskie terminy z ich tłumaczeniami.

checked entries	rozchód
sent	przychód
incoming	pozycje sprawdzone
summary record	kontrola
audit	nadeśłany
delivery documents	błędne wpisy
outgoing	sumariusz
incorrect entries	dokumenty zdawcze

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

DRAWING UP TRIAL NOTES

Preparing trial notes

1. In order to determine the most favourable route and time of handing over of the mail, the [office of origin](#) may send the CN 44 trial note to the office of exchange of that destination. This note should be included in the shipment and attached to the CN 31 [letter bill](#), where its presence is marked with a cross in the appropriate field of table 4 (table 3 of the CN 32 letter bill). If a CN 44 form is missing when the mail arrives, the office of destination shall prepare a duplicate. The trial note duly completed by the [office of destination](#) shall be returned by the quickest route (by air or sea) either to the address provided, or in the absence of such information to the office which prepared it.
2. In order to determine the most favourable route and time of delivery of consignments in [common transit](#) through any designated operator, the office of origin exchange may send a CN 44 trial note to the designated [operator](#) of destination of these consignments. This note must be placed in the envelope on which the the [designation](#) „CN 44” is [placed](#) in the

top right corner on the front. The trial note duly completed by the designated operator of destination shall be returned by the quickest route (air or sea and land).

3. Whenever the designated operator of the country of destination finds **serious delays** and sees the opportunity to drive a faster route, they may make a CN 44 test note and suggest a more advantageous route for both **closed shipments** and parcels in common transit through another designated operator. The designated operator of the **country of origin** should carefully consider the offer of the office of destination.

Exercise 7

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

EXPEDITING PARCELS

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DsChQZpAu>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Ekonomia i Rachunkowość

Exercise 8

After listening to the audio recording, match the beginning of each sentence with its correct end. Po wysłuchaniu nagrania audio, połącz początek każdego ze zdań z pasującym do niego końcem.

The content of the bundle, the quantity
and type of parcels

does not contain parcels with
a declared value.

The addresses vary depending on

the type of the bundle.

The post office is

contains parcels with a declared value.

A blue envelope is used if the shipment

local, hub, or bundles to foreign
countries.

The bundles can be divided into

an extremely complicated mechanism.

A pink envelope is used if the shipment

almost each mail.

A bundle card is used

are written on a bundle card.

We attach a CN 31 letter bill to

when forwarding parcels.

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 9

After listening to the audio recording, choose the correct adjective or adverb. Po wysłuchaniu nagrania audio, Wybierz prawidłowy przymiotnik lub przysłówek.

I am that we could meet so soon.

Sometimes we are met with phrases.

The vocabulary we use is .

It happens that it is for someone on the outside.

When is it ?

Is it to conclude that, yes.

Direct access to traffic is foreseen here.

We place it in an envelope marked with a inscription "Feuille a'avis".

The post office is an extremely mechanism.

possible

complicating

incomprehension

applying

domesticated

domestic

specified

applicable

applicably

specific

gladly

complication

glad

distincted

incomprehensible

distinct

domestical

specifically

possibly

distinctional

confused

gladed

confusing

confuse

possibility

complicated

incomprehensibly

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Exercise 10

After listening to the audio recording, match Polish terms with their translations. Po wysłuchaniu nagrania audio, połącz polskie terminy z ich tłumaczeniami.

bundle to foreign countries

content of the bundle

forwarding parcels

parcels with a declared value

letter bill

hub bundle

bulk mail

bundle card

domestic traffic

local bundle

kartka wiązkowa

wiązanka do zagranicy

odsyłka masowa

wiązanka węzłowe

karta listowa

przesyłki z zadeklarowaną wartością

wiązanka miejscowe

obróć krajowy

zawartość wiązanki

przekazywanie przesyłek

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

REPORT ON IRREGULARITIES

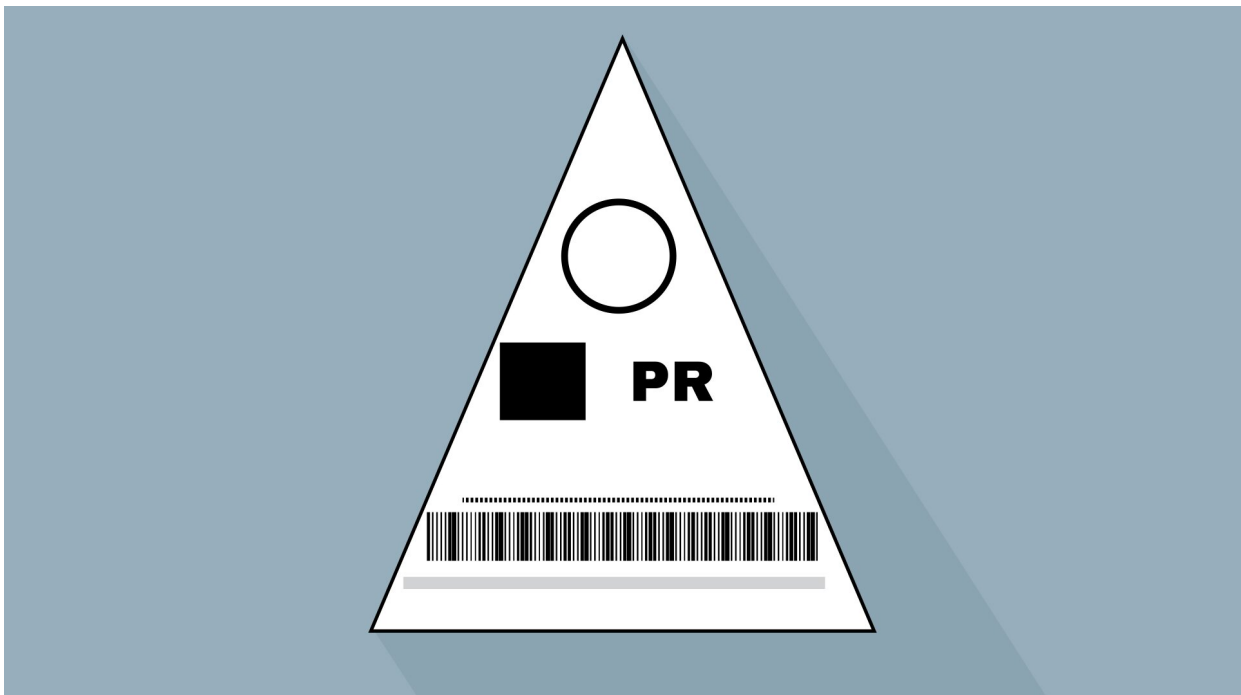
REPORT ON IRREGULARITIES

The protocol on damage, loss or deterioration of the contents of the parcel should contain the following information:

- the name of the post office where it was written;
- the date and time of writing the protocol;
- details of persons in the presence of whom the protocol is written (first and last name and if it is the postal employee - professional title);
- parcel details:
  - type of parcel,
  - parcel number,
  - mass,
  - the declared value (if applicable),
  - date of parcel posting,
  - the name of the sender and their address details,
  - the name of the addressee and their address details,
  - the name of the post office to which the parcel arrived (including the date and time).

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Pictures

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

clearance data stamp

Cargo list.....
for.....

receipt data stamp

Bulk packaging								Other items EMS and POCTEX in bulk	Registered parcels		Value	Office of posting or origin	Posting number	Place (office) of destination	Comments
with the delivery document				without a card					total	in detail					
Valuable	other		containers pallets	bags	letter cassettes	containers pallets									
	bags	letter cassettes													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Signature:															

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

THE PROTOCOL
on damage, loss or deterioration of the contents of the parcel

(date and time of drawing up the protocol)

(first and last name of the person drawn up the protocol)

(date of parcel posting)

parcel number

mass

Type of parcel: ☐ ☐ ☐

name of the post office in which it was drawn up

The name of the sender and their address details

Date of parcel posting

Date and time of drawing up the protocol

parcel number   amount

The name of the addressee and their address details

Date of parcel posting

Date and time of drawing up the protocol

parcel number   amount

The name of the post office to which the parcel arrived (including the date and time)

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Game

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DsChQZpAu>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DsChQZpAu>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DsChQZpAu>

Source: Instytut Technologii Eksploatacji / Funmedia, cc0.

Dictionary

amount of value ə'dres 'di:teɪl

dane adresowe

audit ə'maʊnt əv 'væl.ju:z

kwota wartości

audit of summary records 'ɔ:dit

kontrola

bulk mail 'ɔ:dit əv 'sʌm.ər.i ri'kɔ:z

kontrola sumariusza

bulk packaging bʌlk meɪl

odsyłka masowa

bundle card, bundle cards bʌlk 'pæk.ɪ.dʒɪŋ

opakowanie zbiorcze

bundles to foreign countries 'bʌn.dəl kɑːd

kartka wiązankowa

cargo list, cargo lists 'bʌn.dəl tʊ 'fɔː.ən 'kʌn.tri

wiązanki do zagranicy

check notification 'kɑː.gəʊ lɪst

wykaz ładunku

checked tʃek ,nəʊ.tɪ.fɪ'keɪ.fən

powiadomienie o sprawdzeniu

checked entry, checked entries tʃekt

sprawdzono

clearance tʃekt 'en.tri

pozycje sprawdzone

closed shipments 'kliə.rəns

odprawa

common transit kləʊzd 'ʃɪp.mənt

odsyłki zamknięte

consignment, consignments 'kɒm.ən 'træn.zɪt

tranzyt otwarty

container, containers kən'saɪn.mənt

przesyłka

content of the bundle kən'teɪ.nər

pojemniki

content of the parcel kən'tent əv ðə 'bɑː.səl

zawartość wiązanki

content of the shipment kən'tent əv ðə 'ʃɪp.səl

zawartość przesyłki, zawartość przesyłki pocztowej

correct kən'tent əv ðə 'ʃɪp.mənt

skład odsyłki

country of origin kə'rekt

poprawiać

damage 'kʌn.tri əv 'prɪ.dʒɪn

kraj pochodzenia

date of posting 'dæm.ɪdʒ

uszkodzenie

date stamp deɪt əv 'pəʊ.stɪŋ

datę nadania przesyłki

declared value, declared values deɪt stæmp

datownik, odcisk datownika

delivery document, delivery documents dɪ'kleəd 'væl.ju:

zadeklarowana wartość

delivery list, delivery lists dɪ'lɪv.ər.i 'dɒk.jə.mənt

dokument zdawczy

deterioration dɪ'lɪv.ər.i lɪst

wykaz zdawczy

domestic traffic dɪˌtɪəriəˈreɪʃən

zepsucie

draw up a protocol dəˈmes.tɪk ˈtræf.ɪk

obróć krajowy

drawn up drɔːn ʌp əˈprəʊ.tə.kəl

spisać protokół

enter drɔːn ʌp

sporządzony

exchange plan, exchange plans ˈen.tər

wprowadzić

expedite ɪksˈtʃeɪndʒ plæn

plan wymiany

Feuille a'avis ˈek.spə.dɑːt

priorytetowa

find irregularities

Feuille a'avis

flow direction faɪnd ɪˌreg.jəˈlær.ə.ti

stwierdzić nieprawidłowości

forwarding shipments fləʊ daɪˈrek.jən

kierunek obiegu

hub bundle, hub bundles ˈhʊbˌwʌdɪŋ ˈʃɪp.mənt

przekazywanie przesyłek

in accordance with the regulations hʌb ˈbʌn.dəl

wiązanki węzłowe

in detail in accordance (jeśli accordance) with the regulations ɪn ðə ˌreg.jəˈleɪ.jən

zgodnie z przepisami

incomings in detail ɪnˈdiː.teɪl

szczegółowo

incorrect entry, incorrect entries ˈɪnkɹɪmɪnz

przychód

letter bill, letter bills ˌlɛt.ərˈekt ˈen.tri

błędne wpisy

letter cassette, letter cassettes 'let.ər bɪl

karta listowa

local bundle, local bundles 'let.ər kə'set

kaseta listowa

loss 'ləʊ.kəl 'bʌn.dəl

wiązanki miejscowe

mail lɒs

ubytek

mail bag, mail bags meɪl

odsyłka

mail card, mail cards meɪl bæɡ

worek odesyłkowy

mass meɪl kɑːd

karta odesyłkowa

name of the addressee məs

masa

name of the sender neɪm əv ðə ˌæd.res'iː

nazwa adresata

office of destination neɪm əv ðə 'sen.dər

nazwa nadawcy

office of origin 'ɒf.ɪs əv ˌdes.tɪ'nei.jən

urząd przeznaczenia

one-person post office, one-person post offices 'ɒf.ɪs əv 'br.ɪ.dʒɪn

urząd pochodzenia

operator, operators ˌwʌn'pɜː.sən 'pəʊst ˌɒf.ɪs

jednoosobowe urzędy pocztowe

outgoings 'pæk.ɪ.dʒɪŋ

operator

pallet, pallets 'aʊt.gəʊ.ɪŋz

rozchód

parcel details 'pæl.ɪt

palety

parcel with a declared value, parcels with a declared value 'pɑː.səl 'diː.teɪl

dane dotyczące przesyłki

parcels subject to detailed registration 'pɑː.səl wɪð ə dɪ'kleəd'væl.juː

przesyłka z zadeklarowaną wartością

place a designation 'pɑː.səl 'sʌb.dʒekt tʊ 'diː.teɪl ,redʒ.ɪ'streɪ.fən

odsyłki podlegające szczegółowej rejestracji

place of destination pleɪs ə ,dez.ɪg'neɪ.fən

umieścić oznaczenie

place of origin pleɪs əv ,des.tɪ'neɪ.fən

miejsce przeznaczenia

post office employee, post office employees pleɪs əv 'br.ɪ.dʒɪn

miejsce pochodzenia

post office, post offices 'pəʊst ,pɒf.ɪs ɪm'plɔɪ.iː

pracownik poczty

posting number 'pəʊst ,pɒf.ɪs

placówka pocztowa

posting office, posting offices 'pəʊ.stɪŋ 'hʌm.bər

numer nadania

proof of verification 'pəʊ.stɪŋ ,pʁf.ɪs

placówka nadania

protocol on damage, protocols on damage pruːf əv ,ver.ə'fi'keɪʃən

dowód sprawdzenia

protocol, protocols 'prəʊ.tə.kəl ɒn 'dæm.ɪdʒ

protokół uszkodzenia

registered parcel, registered parcels 'prəʊ.tə.kəl

protokół

send 'redʒ.ɪ.stəd 'pɑː.səl

przesyłka polecona, przesyłki rejestrowane

serious delay, serious delays send

nadesłany

shipping address 'ʃiə.ri.əs dɪ'leɪ

poważne opóźnienie

special list, special lists 'ʃp.ɪŋ ə'dres

adres odsyłki

subject to an agreement 'speʃ.əl list

lista specjalna

summary record 'sʌb.dʒekt tʊ ən ə'griː.mənt

podlega uzgodnieniu

tag, tags 'sʌm.ər.i ri'kɔːd

sumariusz

total tæg

chorągiewka

trial note, trial notes 'triəl nəʊt

suma, summarycznie

type of parcel, types of parcel traɪəl nəʊt

zawiadomienie próbne

valuable parcel, valuable parcels vaɪəbəl əv 'pɑː.səl

rodzaj przesyłki

value 'væl.jə.bəl 'pɑː.səl

przesyłka wartościowa

value card, value cards 'væl.juː

wartość

without a card 'væl.juː kɑːd

karta wartościowa

wɪ'ðəʊt ə kɑːd

bez karty